

Dežurstvo ob nedeljah

Od 8.00 do 11.00:

PC Ločna, Smrečnikova
Market Drska

Od 8.00 do 12.00:

Center Cikava

Od 1. septembra dalje PC Kandija
od 8.00 do 11.00!

Mercator najboljši sosed

DOLENJSKI LIST

Št. 35 (2714), leto LII • Novo mesto, četrtek, 30. avgusta 2001 • Cena: 240 tolarjev

Med "gazelami" tudi Najk

Na lestvici 500 najhitreje rastočih podjetij v državi je tudi kočevsko podjetje - Eno od samo dveh - 36,6-odstotna rast

KOČEVJE - Po podatkih Gospodarskega vestnika zaseda Najk Podjetniški center Kočevje, d.o.o., 273. mesto med 500 najhitreje rastočimi podjetji v državi. V šestem letu svojega delovanja se je podjetje uvrstilo med Slovenske gazele 2001 z indeksom rasti realizacije 366 glede na primerjalno obdobje zadnjih petih let in je eno od samo dveh podjetij s širšega kočevsko-ribniškega območja, ki izpolnjuje kriterije za uvrstitev med hitro rastoča podjetja.

Podjetje je svojo strmo pot navzgor začelo z izdelavo poslovnih načrtov in investicijskih programov z vsega le štirimi zaposlenimi. "Dejavnost smo kmalu razširili še na ponudbo knjigovodskih in računovodskih storitev za gospodarske družbe," pravi direktor Dušan Popovič. Danes samo te storitve

opravlja kar pet od skupno 15 zaposlenih, kolikor jih imajo letos, ko so na novo zaposlili še tri delavce. Postopoma so dejavnost podjetja širili tako, da ta danes zajema tudi prodajo računalnikov, računalniške opreme in pisarniškega materiala, delo z brezposelnimi, ki ga izvajajo za potrebe zavoda za zaposlovanje in različne oblike izobraževanja, predvsem računalniškega in podjetniškega.

Z namenom, da bi povečali storitev izobraževanja, so lani ustanovili zavod Izobraževalni center Najk 2000, v okviru katerega že deluje študentski servis, zaživela pa naj bi tudi agencija za posredovanje dela. Prihodki iz poslovanja, ki so leta 1995 znašali 57, predlani pa 210 milijonov tolarjev, se bodo tako še povečali. Povečala pa se bo tudi možnost za še večji dobiček, ki ga, kot pravi Popovič, leta 1995 niso imeli, predlani je znašal 5, lani pa 12 milijonov tolarjev.

M. L. S.

Prijavite škodo zaradi suše

NOVO MESTO - Kmetovalci lahko škodo zaradi suše za kornu, travinje, sadovnjake, vinograde, krompir in zelenjavo prijavijo na Mestni občini Novo mesto, Sekretariatu za kmetijstvo in turizem najkasneje do 15. septembra. Obrazec za prijavo škode zaradi suše dobite na Sekretariatu za kmetijstvo in turizem pri Mestni občini Novo mesto.

Dušan Popovič

MINISTER BUT V SEMIŠKEM VINOGRADU - Posledice suše so v belokranjskih vinogradih hude in dobro vidne, kar si je ogledal tudi minister But. Več o obisku ministra za kmetijstvo na 5. strani. (Foto: M. P.)

OB ZAČETKU ŠOLSKEGA LETA

Mladi ogrožajo mlade

Le še nekaj dni in znova bo zazvonil šolski zvonec. Brezskrbnih počitnic bo konec, pričel se bo pouk in vsak dan bo treba varno priti do svoje šole, kar te dni skrbi ne le starše, pač pa tudi policiste, učitelje, občinske moše, delavce svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in še koga.

Policija bo v prvih šolskih dneh še posebej dejavna. Že nekaj časa skrbno pregleduje prometno signalizacijo v bližini šol in vrtcev, označbe na cestah, varne poti v šolo, izvajala bo tudi poostre ukrepe. Staršem svetuje, naj svoje prvošolčke že prej popeljejo po njihovi šolski poti, da jim ne bo neznana in zato nevarna. Žal marsikje sploh ni pločnikov in kolesarskih stez.

Letošnja novost so prometni koledarčki z narisanimi najpomembnejšimi pravili obnašanja v prometu, vozniške pa v nekaterih slovenskih mestih - na Dolenjskem in v Posavju - žal ne - na začetek novega šolskega leta opozarjajo tudi veliki ekrani v vgrajenim radarjem pred prehodi za pešce, na katerih se bo za vsakega voznika sproti izpisala trenutna hitrost vožnje. Prav slednja je namreč prebogost razlog za nesreče.

Prav je, da se skuša za varnejšo pot v šolo storiti največ, kar se da, ampak kljub vsemu se ni mogoče znebiti občutka, da bodo letošnje generacije otrok v prometu morda še najbolj ogrožene, in kar je najbolj neverjetno, prav s strani mladih. V prometnih nesrečah s tragičnim koncem zadnje čase srečujemo predvsem mlade voznike, ki so ne le neizkušeni, ampak predvsem precejujejo svoje sposobnosti. To ne velja le za avtomobiliste, temveč tudi motoriste. Naj ne pozabijo, da so bili sami še pred kratkim šolarčki, torej najbolj izpostavljeni in ogroženi v prometu. Sicer pa - kakršni smo na cestah, smo tudi sicer v življenju. In prometna varnost je zaskrbljujoča.

LIDIJA MURN

JESEN V VISOKEM POLETJU - Dolgotrajna poletna suša je povzročila, da je jesen nastopila že v visokem poletju. Že sredi avgusta, v najhujši vročini, je drevje kazalo jesensko podobo: zaradi pomanjkanja vode se je ustavilo pretakanje sokov po drevju, ki je začelo odmetavati jesensko uvele liste. To se dogaja tako v gorjanskih gozdovih, še posebej opazno pa je v mestnih parkih. Posnetek je iz novomeškega drevoreda ob Rozmanovi ulici. (Foto: A. B.)

Pomagati morajo vsa ministrstva

Posavci, minister Franci But in predsednik KGZS Peter Vrsk so se zedinili, da bo kmetom morala pomagati cela vlada - Pomoč za naprej: zavarovalnice, namakanje

KRŠKO - Krško polje je eno izmed področij, ki so ga suša, toča in požar najbolj prizadele. Posavske kmete boli, ker bodo ne po svoji krivdi imeli jalovo žetev, še bolj pa jih boli, ker se zdi, da državi za njihove križe ni veliko mar. Še vedno niso dobili poplačane škode za lansko sušo, grozi pa jim, da bo denar za letošnje elementarne nesreče moralo dati kmetijsko ministrstvo iz naslova subvencij. Kmetijskemu ministru Franciju Butu so potožili, da morajo denar čim prej dobiti, povračilo za letošnjo sušo pa ne sme ogroziti izplačila subvencij.

Seje Koordinacije zadrug Posavja sta se udeležila tudi kmetijski minister Franci But in predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) Peter Vrsk. Minister je zbranim predstavnikom lokalne skupnosti, KGZ, sevniskemu in krškemu županu ter tajniku brežiške občine povedal, da je težko razumljivo, da bi njegovo ministrstvo prevzelo povračilo suše za letos. "Naravne nesreče so naš skupni problem, zato se mora denar za povračilo tako nastale škode nahajati v rezervah, če pa ga tam ni, morajo pomagati vsa ministrstva. Tako se bomo vsi odrekli delu de-

narja, nikakor pa ne le kmetijsko in okoljsko ministrstvo. Potem bi kmetje ostali brez subvencij, kar pa ne gre," je povedal minister But. Da bi to odločno in brezkompromisno dejal tudi na korespondenčni seji in da bo takoj zahteval osnove komisije za poplačilo škode elementarnih nesreč, so od njega zahtevali Posavci in Peter Vrsk. "Pomoč pričakujemo zdaj ali pa nikoli, ker bo potem prepozno," je dejal sevnjski župan Kristijan Janc. V posavskem koncu so med vsemi

kmetijskimi pridelki najbolj uničeni nasadi jabolk. Da bodo pridelovalci ohranili svoje kupce, bodo morali sadje uvoziti. "Ministrstvo bo pomagalo pri investiranju v hladilnice in namakalne sisteme, za pomoč pri uvozu pa nimamo denarja. Morda bi vam lahko pomagal Sklad za regionalni razvoj," je minister svetoval sadjarjem.

Posavci so ministru povedali, da brez pomoči ne bodo preživeli, pričakujejo pa, da bo država čim prej izpolnila svojo lanskoletno obveznost. "Nezgode se zdaj vrstijo že kar leto za letom. Lani so kmetje še imeli nekaj zaloga od prej, letos pa so mnogi tik pred zlomom," je potarjal krški župan Franci Bogovič, Peter Vrsk pa je dodal: "Ko se podelje izprazni, povratka nazaj ni."

Nadaljevanje na 2. strani

Mestna občina Novo mesto

Novo mesto je regijsko izobraževalno središče in utrip našega mesta se bo z začetkom novega šolskega leta spremenil. Mladostne sanje, upi in načrti bodo ponovno zaživi v mestu in mesto z njimi. Vsem učencem, dijakom, šolajočim in zlasti prvošolčkom želim veliko uspeha v upanju da knjige, ki jih boste prebrali, nikoli ne bodo nehale pripovedovati svoje zgodbe. Znanje je orodje za vse življenje, ki ga mladi ne morejo pridobiti brez pomoči staršev in učiteljev, zato ne dvomim, da boste svojo odgovorno nalogo znali opraviti dobro. Otroci ne zmorejo vseh zahtev sodobnega prometa, zato vse udeležence v prometu, mlade in izkušene voznike, pozivam k posebni pozornosti, zlasti na najmlajše, ki bodo v prihodnjih dneh storili prve korake v samostojnost.

Anton Starc, dr. med.
župan

Berite danes

stran 2:

• Zaposleni prodali svoj delež tujcu

stran 3:

• Ministrstvo proti mrliški vežici

stran 6:

• Našli izvor vode za Polom in Seč?

stran 8:

• Zaprli klavnico v Kostanjevici

stran 9:

• Hlevi se praznijo, dolгови rastejo

stran 11:

• Deset brezskrbnih dni za 371 otrok

Dovoljena pripojitev Dolenjske banke k NLB

LJUBLJANA - Urad za varstvo konkurence je pred dnevi odločil, da koncentracija družb Nova Ljubljanska banka (NLB) in Dolenjska banka ne nasprotuje zakonu o preprečevanju omejevanja konkurence in da je v skladu s pravili konkurence. Do te koncentracije bo prišlo s pripojitvijo Dolenjske banke k NLB, ko bo Dolenjska banka postala dolenjska divizija v okviru NLB.

Subvencije za avtobusne prevoze

LJUBLJANA - Avtobusni prevozniki, ki opravljajo javne medkrajevne linijske prevoze potnikov - za letos jih je registriranih 71 - opravijo vsako leto okrog 55 milijonov kilometrov. Na podlagi nedavno sprejete uredbe bodo za vsak kilometer prejele po 13 tolarjev državne subvencije, za katere bo tako država morala letno zagotoviti 715 milijonov tolarjev. Na ta način bo država začasno, do ustanovitve gospodarske javne družbe za to področje, zagotavljala javni interes pri prevozu potnikov v cestnem prometu.

PVC OKNA VRATA
SENCILA
tel.: 07/3930-930
fax: 07/3930-947
25 let
ROLETARSTVO
MEDLE

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

VREME
V soboto je napovedano poslabšanje vremena s padavinami in nevihtami, v nedeljo pa se bo vreme spet izboljšalo.

ZA VAS ŽE 11 LET POSLOVNI IMENIKI
RUMENE STRANI
SLOVENIJA TEL
tel. (01) 436 53 90, fax (01) 436 85 20, www.intermarketing.si
INTERMARKETING

Triglav je že kakor Meka

Gore in planine so lahko ljubezen ali pa tudi navadna norost. Razumeti nekoga, ki v boju s samim seboj pleza po še ne preplezanih stenah večstočakov v težkih klimatskih razmerah, je pogosto težko. Enako bi lahko rekli za številne Slovence, ki te dni v strnjnih kolonah plezajo proti vrhu Triglava. Mnogi izmed njih samo zato, da pridejo gor, ker so prepričani, da mora vsak Slovenec vsaj enkrat to storiti. Pa jih je kar nekaj, ki nikoli ne bodo. Ne zato, ker ne bi priznavali lepote ali simbolnosti tega očaka, ampak zgolj zato, ker se ne želijo postaviti v vrsto gornikov, ki oblegajo slovenske vršace v teh dneh, čeprav morda med letom sploh ne zahajajo v gore ali planine. Morda jim tudi ne diši, da bi po kakšni smoli pristali v novici o nezdobi, ki se je pripetila v gorah zaradi neodgovornosti popotnikov, ki gredo na pot neopremljeni, brez znanja in brez prave telesne pripravljenosti. Pohodništvo je tudi pri nas v razmahu, zato nastajajo nove in nove pešpoti po gozdovih, vinskih goricah, mimo naravnih in kulturnih znamenitosti, na katerih pozabimo na vsakdanje lažje zadihamo in damo telesu novih moči. Kljub temu za mnoge gore ohranjajo svoj čar. Ali tudi vi zahajate v gore in kaj vas vleče tja gor?" smo vprašali v naši današnji anketi.

ALEKSANDRA RUŽIČ, konficionarka iz Črnomlja: "Gore ljubim. Planinarim že petnajst let in sem tudi članica planinskega društva. To je krasen način razgibanja in velikega pomena za zdravje, saj se vse premalo gibljemo. Ljudje, ki jih srečujem, so prijazni in ekološko osveščeni, kar je prav, saj je za tiste, ki narave ne spoštujejo, bolj, da ostanejo doma."

DUŠAN KOFALT, strojni inženir iz Semiča: "Sam nisem ravnatelj hribolazec. Mnogo raje kot v gore se odpravim kam na morje ali pa na obrežje Kolpe. Plezanje je zame preveč zahtevno, zato svoj prosti čas raje izkoristim za popolno sprostitve in počitek. Za rekreacijo rad kolesarim, vendar predvsem po ravni. Skoraj najbolj pa uživam kar doma, pod brado."

STANE VENCELJ, poslovodja iz Gorenje Nemške vasi pri Trebnjem: "Za varnost v hribih sta najbolj pomembni dobra obutev in telesna zmogljivost, ki sta osnova za načrtovanje ture. Svojih sposobnosti ne smemo preceniti. V zadnjih letih sem zaradi majhnih otrok počitnikoval predvsem ob morju, v prihodnje pa bom tudi zaradi znošnejših temperatur del dopusta preživel v hribih."

BLAŽ TUŠAR, osnovnošolec iz Kostanjevce na Krki: "S starši nimamo navade hoditi v hribe, saj imamo doma vrtnarijo in ne moremo pustiti rož. Sem pa že bil v hribih s šolo, na primer na Gorjancih, tako pri Gospodičini kot pri Miklavžu, pa tudi kje drugje. Mislim, da ljudje zahajajo v gore, ker se tam lahko zelo sprostitjo. Kadar sem šel na pohod, me niso nikoli bolele noge."

MATEJA JANKOVIČ, učiteljica slovenskega jezika na OŠ Otočec, iz Trebeže pri Brežicah: "V srednješolskih in študijskih letih sem redno hodila v hribe. Po deset dni sem preživela v Karavankah, Kamniško-Savinjskih in Julijskih Alpah. Zdaj je časa manj, bomo pa šli s pevskim zborom Viva na Triglav. V gorah mi je všeč, ker se lahko pogovarjaš z vsemi, so preprosti in ne poznajo nadutosti."

SLAVKO JERMAN, lesni tehnik z Malkovca pri Trzinu: "Če že imam kaj časa, peljem otroke na morje, čeprav mi letos to ni uspelo. Z gorami pa imam bolj malo skupnega. Ne rečem, da me sploh ne vleče nanj. Če bi večkrat šel, bi me verjetno pritegnilo. Bil sem že nekaj po svetu in spoznal, da kamorkoli greš, moraš poznati pravila igre in se jih držati, sicer ne gre. Enako je tudi v gorah."

STANE ZUPANČIČ iz Rumanje vasi: "Ko sem imel še šoloobvezne otroke, smo dostikrat zahajali v planine. Na počitnice smo šli v Bohinj, ki je izhodišče za celodnevne izlete v okoliške gore. Na Triglavu še nisem bil, ker nismo imeli vodiča. Tudi domači hribi mi niso tuji - Gorjanci ali Baza 20 za konec tedna ali tudi vmes. Zdaj me omejujejo leta in invalidnost, pa tudi družinskega vzdušja ni več."

VANJA RAJSAR, dijakinja iz Kočevja: "Ko sem bila manjša, smo s starši šli kdaj kam v hribe, sedaj pa že nekaj časa ne hodimo več. Za starše verjetno velja, da nimajo časa za to, zame pa je bolj res, da imam veliko raje morje kot hribe, zato grem poleti tudi večkrat na morje. Imam pa sošolca, ki redno hodi v hribe. Letos je šel s kolegom na Vrščic."

TONE VOVKO, uslužbenec novomeške Komune, z Rateža: "V gore hodim že od ranega otroštva, na Triglav sem se prvič povzpел kot devetletni fantič. V zadnjem času pa bolj pogosto obiskujemo naše planine v okviru novoustanovljene sekcije pohodništva v okviru športnega društva Komunale. Slovenci radi zahajajo v gore, vendar opažam, da dosti ljudi vse prelo po pozornosti posveča varnosti."

Pomagati morajo...

Nadaljevanje s 1. strani

Pa vendar - rešitve so. Peter Vrsk je dejal, da zahtevajo izenačitev subvencij s tistimi iz Evropske unije in denar za prestrukturiranje kmetij, ki bodo sicer propadla. Minister pa vidi svetlo luč v umetnem namakanju majhnih površin, intenzivnih ter trajnih nasadih ter povrtnin, vendar zaradi izjemno visokih cen - za en hektar bi morali odšteti pet milijonov tolarjev - v omejenih količinah. Morda bi si kmetje lahko pomagali tudi z vzajemno zavarovalnico, a njena slaba stran so visoke premije. "Pogoj zavarovalništva so takšni, da lahko dobiš povrnjeno le 85-odstotno škodo," je povedal tajnik na brežiški občini Ferdo Pinterič.

Naslednji teden se bodo o problemih zaradi elementarnih nesreč, predvsem suše, pogovarjali tudi na seji Sveta pokrajine Posavja v ustanavljanju.

M. R.

Zaposleni prodali svoj delež tujcu

Semiška Iskra bo skoraj povsem nemška - Ljudi je premamila denar - Različna ugibanja o usodi tovarne - Bo tovarna jeseni dobila novo vodstvo in nove posle?

SEMIČ - Vodstvo družbe pooblaščenke Iskradepe je minuli petek sklenilo, da celoten paket 160.384 delnic semiške Iskre kondenzatorji, kar je 28 odstotkov lastništva največjega semiškega podjetja, proda prevzemnemu ponudniku, berlinski družbi AEG KuW, ki je predtem pridobila dobrih 51 odstotkov kapitala semiške Iskre.

Zbora delničarjev Iskradepe minuli četrtek se je udeležilo kar 70 odstotkov kapitala pooblaščenke, je samo potrdil različnost interesov notranjih delničarjev. Proizvodni delavci so se predvsem zavzemali za prodajo delnic novemu večinskemu lastniku, medtem ko so bili delavci neproizvodnih dejavnosti za ohranitev lastniškega deleža v tovarni in za podpis dogovora o skupni poslovni politiki z novim lastnikom.

Izid glasovanja je bil tesen v korist prodaje lastniškega deleža. Vodstvo družbe pooblaščenke je nato na petkovi nekajurni seji skle-

nilo, da se odproda celotni paket delnic. Kot je povedal predsednik Nadzornega sveta Iskradepe Rajko Vrlinič, je bilo za to več vzrokov. Družba pooblaščenka ni mogla preprečiti nenačrtovanega prevzema, kar je bilo njeno osnovno poslanstvo. Večino ljudi je premamila denar, saj bodo s prodajo delnic v ponudbenem roku dobili znesek desetih in več plač ter s tem nekaj dobili od tovarne, za katero so se v preteklosti veliko odrekli. S prodajo po končanem prevzemnem roku bi iztržili morda le petino zdajšnje cene 3.050 tolarjev za delnico. Ob razdeljenem kolektivu je bilo bolje delnice prodati, kot jih obdržati in skleniti dogovor, saj bi z nezadovoljnimi delavci težko dosegali zastavljene načrte.

Ugibanja, kaj se bo v prihodnje zgodilo s paradižnim konjem semiškega gospodarstva, so različna. Najbolj črnogledi mu napovedujejo žalostno usodo. Najbolj optimistični pa menijo, da je prišel pravi čas za dokončni premik na boljše. V družbi pooblaščenki so od večinskega lastnika dobili zagotovila, da tovarne v Semiču ne namerava zapreti, temveč, da jo kupuje zaradi dela, kar je tudi dokazal s pri-

pravljenostjo za sklenitev dogovora o skupni poslovni politiki in obljubami, da naj bi kmalu po končanem prevzemu semiški tovarni zagotovili dodatna dela.

Za jutri je bila sklicana skupščina delničarjev Iskre Kondenzatorji, vendar jo je uprava družbe v soglasju z večinskim lastnikom prestavila na 27. september. Novi lastnik bo tako imel dovolj časa, da bo nase prepisal vse delnice, ki jih bo pridobil v prevzemnem roku do 3. septembra. Družba AEG KuW bo z absolutno večino na skupščini skoraj zagotovo odpikovala nadzorni svet in imenovala novega, ki bo nato odločal o upravi družbe. S popolnim prevzemom semiške tovarne, bodo Nemci lahko prej pokazali svoje prave namene.

J.Ž.

Kruh vzhaja, pekarna raste

V Pekarni Grosuplje so pravkar zaključili naložbo v sodobno petetažno pretočno peč

GROSUPLJE - Nova avtomatizirana peč je, kot pravijo, prva taka pri nas in celo med redkimi v Evropi. Povečala je zmogljivosti pekarnice in omogočila sočasno peko več vrst kruha in pekovskega peciva. Poleg peči so vgradili tudi hladilni sistem za ohlajanje izdelkov in klimatizacijo proizvodnih prostorov. V prvem polletju so tako v posodobitev vložili 214 milijonov tolarjev, do konca leta pa naj bi jih še enkrat toliko.

Pekarna Grosuplje je v prvi polovici leta prodala za petino več izdelkov in dosegla kar za 44 odst. več prihodkov kot v enakem obdobju leto prej. Tako se grosupeljski peki pohvalijo, da med vsemi proizvajalci kruha in peciva v Sloveniji dosegajo največjo rast prodaje in so na prvem mestu po tehnološki opremljenosti in obsegu proizvodnje na enem mestu. Letos naj bi s prodajo dosegli 2,6 milijarde tolarjev prihodkov.

Taki rezultati so, kot pojasnjuje direktor Štefan Plankar, rezultat vlaganj v tehnologijo, prestrukturiranja proizvodnje, specializacije in povečanega sodelovanja z drugimi pekarnami in peki, ki jih je skupno zdaj že 12. Povečano prodajo so dosegli s pečenim kruhom pa tudi s kruhom in pecivom za peko in dopeko na prodajnem mestu. Slednja s tisoč tonami za 92 trgovin, ki pečejo na prodajnem mestu, dosega že četrtno vse proizvodnje, grosupeljsko pekarno pa uvršča na prvo mesto v Sloveniji.

B. D. G.

DOLENJCI SO ZAORALI V SUHA TLA - Preteklo soboto je v Gotni vasi pri Novem mestu potekalo regijsko tekmovanje dolejških oračev, ki sta ga pripravili trebanjska in novomeška izpostava Kmetijsko-gozdarskega zavoda Novo mesto v sodelovanju s tukajšnjim strojnim krožkom in Srednjo kmetijsko šolo. V oranju, za katerega se vedno velja, da se ga s plača dobro opraviti, kot je poudaril pred tekmovanjem Anton Filak, predsednik Združenja oračev Slovenije in svetovni prvak v oranju, se je pomerilo 15 mladih oračev. Najbolje je delo šlo izpod rok Francu Zalokarju iz grmske šole (202,50 točke), sledili pa so mu: Trebanjca Jože Verce (197,50) in Toni Kukenberger (190,50 točke) ter edino dekle Simona Novak (185,00) in Robert Pavlin (184,00), oba iz Srednje kmetijske šole Grm. Najboljši orači iz posameznih regij se bodo septembra pomerili na državnem tekmovanju. (Foto: B. D. G.)

JOŽE GABRIČ, ČASTNI OBČAN OBČINE ŠENTJERNEJ - Na sobotni slavnostni seji šentjernejskega občinskega sveta ob občinskem prazniku, na kateri so podelili občinska priznanja in nagrade, je naziv častnega občana prejel Jože Gabrič, upokojeni direktor podjetja Podgorje (v sredini). V Podgorju se je kot mizar zaposlil leta 1952, sedem let pozneje je postal njegov direktor in to delo opravljal do upokojitve leta 1992. Nagrado občine je dobil Jože Grgovič, spominske plakete Šentjerneja pa Pihalni orkester Občine Šentjernej, ki je letos praznoval 90-let delovanja, 100-letni jubilej Prostovoljno gasilsko društvo Orešnica in Prostovoljno gasilsko društvo Šentjernej, ki je nedavno obeležilo 120-letnico dela. Več o praznovanju jernejevega na 4. strani. (Foto: M. Žnidaršič)

Vržena rokavica

Pitna voda - vir življenja

Vrženo rokavico ravnatelj šentjernejske osnovne šole Pavla Turka je prestregel vodja Sektorja vodooskrbe na Komunali Novo mesto Bojan Kekec.

Kako vam uspeva zagotoviti pitno vodo potrošnikom?

"Komunala Novo mesto izvaja dejavnost oskrbe s pitno vodo v občinah Novo mesto, Šentjernej, Škocjan, Mirna Peč, Dolenjske Toplice in Žužemberk. Da nam danes uspeva zagotavljati nemoteno oskrbo s pitno vodo tudi v sušnih obdobjih, je predvsem odraz strokovnega dela na področju hidrogeoloških raziskav vodnih virov, razvoja, avtomatizacije in nadzora ter vzdrževanja vodooskrbnih sistemov. Pri tem moramo poudariti, da smo v zadnjih letih sanirali vse problematične vodne vire in jih nadomestili s kakovostnimi globinskimi vodnimi viri. Modernizirana je bila avtomatika na vseh črpališčih, vseskozi pa posodabljam tudi procesno vodenje, s pomočjo katerega lahko uspešno obvladujemo in nadziramo sisteme.

Najbolj pereča problematika na vodooskrbnih sistemih pa je prav gotovo zelo dotrajano vodovodno omrežje, saj letno odpravimo preko 750 okvar. Zaradi tega so stroški obratovanja in vzdrževanja dokaj visoki, poleg občasnih kratkotrajnih motenj pri oskrbi pa te okvare negativno vplivajo tudi na kakovost vode v omrežju. Komunala je v preteklih letih iz sredstev amortizacije, ki so namenjena predvsem za obnovo dotrajane vodovodnega omrežja, zgradila precej novih vodovodov. Zaradi tega so bila vložena sredstva za obnovo omrežja bistveno premajhna. Za naslednje obdobje so predvidena precej večja vlaganja v obnovo dotrajane omrežja, saj bi neizvajanje tega lahko imelo resne posledice na vodooskrbnih sistemih."

Kako kvalitetno pitno vodo pijemo?

"Glede kakovosti pitne vode lahko rečem, da voda iz vodovodnega omrežja ustreza Pravilniku o zdravstveni ustreznosti pitne vode in je primerna za pitje. Občasno se pojavi kakšen slabši vzorec predvsem zaradi dotrajane vodovodnega omrežja, sicer pa je delež ustreznih vzorcev nad 96 odst. Ker je voda

Bojan Kekec

ena izmed najbolj kontroliranih živil, se na vodovodnih sistemih letno odvzame skoraj 1000 vzorcev.

Komunala je v zadnjih letih z novimi nadomestila precej problematičnih vodnih virov, in sicer v Stopičah, Brusnicah, Gabrju, Dolenjskih Toplicah, Kamenju in Židini vasi. Sanirala je tudi zajetje v Straži. Občasno se pojavljajo še težave na glavnem vodnem viru v Družinski vasi, kjer se voda v času večjega deževja skali, o čemer naše porabnike redno obveščamo."

Kje so viri, da je kar nekaj naselij, ki še danes nimajo urejene oskrbe s pitno vodo iz javnega vodovoda, npr. KS Podgrad?

"Razlog je le v pomanjkanju denarja, saj so potrebna velika investicijska sredstva, ki pa jih Komunala nima. V Komunali se oblikuje le amortizacija, ki pa ne zadostuje niti za obnovo dotrajane obstoječega omrežja.

Novi vodovodi se torej gradijo predvsem s sredstvi občin, krajevnih skupnosti, prispevkov krajanov, subvencij ministrstva za okolje in prostor in ministrstva za gospodarstvo ter v manjši meri s sredstvi amortizacije. Vsako leto zgradimo toliko novih vodovodov, kolikor je na razpolago denarja, vrstni red gradnje pa se sprejema z letnim planom investicij, ki ga potrjujejo občinski sveti.

Gradnja vodovoda v KS Podgrad je v teku, dokončali pa naj bo najkasneje v dveh letih."

Komu bo namenjeno vaše vprašanje?

"Vprašanje naslavljam na Mestno občino Novo mesto: Kdaj bo dokončno urejena novomeška avtobusna postaja?"

MOJCA ŽNIDARŠIČ

PRAH - Letos poleti je vse, kar je povezano s Šentjernejem, prašno. Če se iz Novega mesta peljete proti Šentjerneju ali iz te sosednje občine v regionalno središče, boste prašni. Pa ne zato, ker se za iskrimi šentjernejskimi kasači dviguje prah, ampak zato, ker je že celo sušno poletje zaradi gradnje trgovine Kmetijske zadruge v Žabji vasi v celi dolžini prekopana tudi glavna cesta. Še bolj kot avtomobile pa prah nadleguje bližnje prebivalce.

KRKA - Letošnje poletje je bilo med petimi najtoplejšimi v zadnjih sto letih. In med petimi, v katerih so bili bregovi Krke v Novem mestu najbolj opusteli. Včasih, ko se je Krka poleti komaj ogrela na 22° Celzija, je bilo ob njej več kopalcev, kot je bilo prebivalcev mesta. Mesto je imelo urejeno kopališče že v časih Ilirskih provinc, med obema vojnama in še po drugi, ko je Novo mesto štelu okoli 5.000 prebivalcev, je bilo na Krki skoraj toliko čolnarov kot v mestu gostiln, poleti se je vse dogajanje preselilo na kopališče na Loko, na Krki pa so prirejali beneške noči z desetimi okrašenimi čolnovi in stotinami plavalčih lampijonov. Danes pa boš Novomeščana poleti prej srečal v najbolj skritem kotičku ob Kolpi ali na Krku, Cresu in Lošinju kot na zapuščenih in zanemarjenih Lokih.

PARE - Gornja vestička človeka res pogreje. Nič manj pa reklamno geslo, ki tudi prihaja z bregov Krke in ki naj bi ljudem obljubljalo ohlajitev. Proizvajalci toplotnoizolacijske steklene volne so sklenili svoj proizvod reklamirati s sloganom: "Zakaj bi se ohladiš šele na parah?" Neprimerno, neokusno in odbijajoče. To človeka res pogreje! In tega ne prepreči nobena steklena volna. Pa še to: beseda pare je v Slovenskem pravopisu označena z zvezdico, kar pomeni, da ne gre za knjižno besedo, ampak za ljudsko izposojenko, v Slovarju slovenskega knjižnega jezika pa je beseda označena kot pogovorna. Obrat kot primernejšo navajajo mrtvaški oder. Najbolje, da bi tja leglo tudi škrofulozno reklamno geslo.

Ena gospa je rekla, da imamo res brezplačno šolstvo: ko je za otroke kupila šolske knjige, je ostala brez plače.

Zelišča na Pokljuki

NOVO MESTO - V nedeljo, 9. septembra, bo strokovni izlet pod vodstvom mag. Jožeta Kukmana na Pokljuko, v dolino Radovne pod Triglavom in na Bled, na katerem bodo udeleženci spoznavali jesenske vrste zdravilnih rastlin. Odhod bo ob 6. uri s parkirišča nasproti avtobusne postaje v Novem mestu, vstopiti pa bo mogoče še v Trebnjem, Ljubljani, Kranju in po dogovoru drugje ob poti. Prijave na tel. 07/30-66-259. V primeru napovedi močnejših padavin izleta ne bo.

NOVOMEŠKI POLETNI VEČERI

The Blackriders na Novem trgu

NOVO MESTO - V petek, 31. avgusta, bo ob 21. uri na Novem trgu nastopila glasbena skupina The Blackriders, ki izvaja ameriško in irsko narodno glasbo. V primeru slabega vremena bo prireditev v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine.

Promenadni koncert

NOVO MESTO - V nedeljo, 2. septembra, bo ob 11. uri na Glavnem trgu promenadni koncert Mestne godbe Novo mesto.

Ministrstvo proti mrliški vežici

Po večletnih sporih je ministrstvo v Bajukovi vladi na hitro ugodilo pritožnikom in razveljavilo lokacijsko dovoljenje za gradnjo mrliške vežice na Potov Vrhu

POTOV VRH - Na pokopališču na Potov Vrhu, vasi v primestni krajevni skupnosti Mali Slatnik, pokopujejo pokojnike iz te vasi, s Kriz in iz dela Petelinjeka. Pokopališče je dovolj veliko, ni pa mrliške vežice in pred kakimi sedmimi leti so se odločili, da jo bodo zgradili. Za to konec koncev ljudje prispevajo tudi samoprispevek. Če bi šlo vse po sreči, bi do danes v mrliški vežici ležalo kakih 10 pokojnih krajanov, saj so na tem pokopališču povprečno 3 pogrebi na dve leti.

A pokojni še danes do pogreba ležijo v domačih hišah. Zaradi nasprotovanja treh gospodinjstev do gradnje mrliške vežice, za katero so že imeli lokacijsko dovoljenje, sploh ni prišlo, še več: Ministrstvo za okolje in prostor kot najvišji pritožbeni organ je pod prejšnjo vlado na hitro v vsem ustrelo pritožnikom, razveljavilo lokacijsko dovoljenje, sodišče pa nasproti strani, krajevni skupnosti in predsedniku nabilo še kazni v višini več kot 370 tisočakov. Popoln poraz vaščanov Potov Vrha, krajevne skupnosti, ne nazadnje tudi občine in upravne enote.

"Odločitev ministrstva v prejšnji vladi, ki ga je vodil Igor Umek, je po mojem prepričanju izrazito politična," pravi Alojz Dragan, dolgoletni prizadeveni predsednik KS Mali Slatnik. Poglejmo, kako so se stvari dogajale:

Za gradnjo mrliške vežice na parceli, ki jo je ob pokopališču krajevni skupnosti prav za to odstopila novomeška občina, je že vse skozi velika večina krajanov, proti pa so tri gospodinjstva, od katerih sta dve tudi zainteresirani za to parcelo, in že ves čas preprečujejo gradnjo. V svojo raboto so preko duhovnika iz enega od teh gospodinjstev vpletli celo papeškega nuncija v Sloveniji, se pravi diplomatskega predstavnika Vatikana v naši državi. Njegov tajnik je namreč v zvezi s tem zahteval sestanek z novomeškim županom. Po tem sestanku se je diplomat, ki je očitno sprevidel, za kaj gre, nehal zanimati za ta "primer".

Potem so nasprotujoče stranke dosegle, da je novomeško okrožje

sodišče izdalo začasno odredbo, s katero je prepovedalo vsakršna "ravnanja, ki bi merila na gradnjo mrliške vežice" na tej parceli. Pritožba na izdajo lokacijskega dovoljenja pa je bila na ministrstvu za okolje in prostor. K Bajukovemu ministru Umeku je vodstvo krajevne skupnosti večkrat skušalo priti, da bi mu pojasnilo svoje stališče, vendar brezuspešno. Očitno pa je bila v svojih prizadevanjih uspešnejša nasprotna stran. Umekovo ministrstvo je svoj kratki vek izkoristilo tudi za to, da je v tej zadevi povsem ustrelo pritožnikom in razveljavilo lokacijsko dovoljenje za gradnjo mrliške vežice. "Upoštevali so vse njihove laži in nobenega našega argumenta," pravi Dragan. "Končni cilj dveh od treh pritožnikov pa je tako in tako to občinsko parcelo sredi vasi pridobiti zase." To je razvidno tudi iz obrazložitve ministrstva, kjer je zapisano, da je ena od pritožnic

"lastnica zemljišča ob pokopališču, ki bi bilo idealno za gradnjo vežice, v zvezi z njim bi bila pripravljena tudi skleniti menjalno pogodbo za zemljišče, na katerem je predvidena gradnja po izpodbijani odločbi, vendar s strani občine ni interesa za menjavo". To pa ne piše, da je njena "idealna" parcela v resnici veliko manj vredna ob občinski, menjala pa bi jo seveda brez doplačila.

Ker je v času, ko je veljala začasna odredba sodišča, ki je prepovedovala kakršnokoli delo na sporni parceli, vaščani nanjo navozili nekaj peska in jo za silo uredili, da je moč tam vsaj za silo parkirati, je sodišče, neupoštevajoč, da je šlo za samoiniciativnost ljudi, krajevni skupnosti in njenemu predsedniku "nabilo" za več kot 370 tisočakov kazni oz. stroškov.

Na odločitev ministrstva ni pritožbe, lahko pa sprožijo upravni spor. V krajevni skupnosti so prepričani, da bi ta spor dobili, vendar bi se stvar lahko vlekla leta in leta, zato se niso odločili za to pot. "Vaščani hočejo imeti mrliško vežico, zato bomo zanjo skušali najti drugo lokacijo!" je odločen Dragan.

A. BARTEJ

Pozabljena regrška cerkev

Ob žegnanju je regrška cerkev privabljala vernike tudi iz oddaljenih krajev - Sveti Rok je varoval pred kugo

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek, 16. avgusta, je godoval sv. Rok, tudi zavetnik nekdanje cerkve v Regrči vasi, na katero spominjajo le ruševine. Več o preteklosti cerkve pa ve povedati starejša vaščanka Regrče vasi Milka Mežnaršič, ki se cerkve spominja v polni podobi.

"Cerkve svetega Roka je bila sezidana v 17. stoletju in je pripadala grofu Paradeiserju, kasneje nje-

govim dedičem, nikoli pa ni postala cerkvena last," je pripovedovala Mežnaršičeva. Zgrajena je bila z namenom, da bi s svojim zavetnikom svetim Rokom, ki naj bi v 13. stoletju ozdravil bolebo za kugo, obvarovala tamkajšnje prebivalce pred to boleznijo. Cerkev svetega Roka je pred 2. svetovno vojno privabljala vernike iz širše okolice, saj je bila edina cerkev daleč naokoli, katere zavetnik je varoval pred kugo. Maša pa je bila v njej le dvakrat v letu, in sicer spomladi s prošnjo za dobro letino in ob žegnanju na god sv. Roka. Ob tej slovesnosti so vaščani cerkev okrasili z venci lipovega listja in napis, obvezno pa so dan pred žegnanjem tudi pritrkovali. Zgodaj zjutraj so se romarji začeli zbirati pri cerkvi, kjer so jih pričakale tudi stojnice, polne sladkarij, lončenih izdelkov, nakita in lecta. Ljudi pa je na žegnanje privabila tudi veselica šmihelskih gasilcev, ki so ob cerkvi pekli koštrune, prodajali klobase, vino in kruh.

REGRŠKE RAZVALINE - 16. avgusta je godoval sveti Rok, zavetnik nekdanje regrške cerkve, ki zdaj počasi, a vztrajno propada. (Foto: Teja Bezeg)

Milka Mežnaršič se spominja tudi notranjosti cerkve: "Čeprav je bila majhna, je bila bogato okrašena s slikami, imela je tudi dva zvonova, orgle in vitraže. Med 2. svetovno vojno so se v cerkvi pogosto skrivali partizani, zato so Nemci nanjo vrgli več granat." Poleg granat so k opustošenju pripomogli tudi ljudje, ki so iz nje odnesli veliko vrednih predmetov.

Z Rokovo cerkvijo je kasneje začel obračunavati še zob časa in tako je ostalo vse do danes, ko cerkev zaman čaka na dobrotnika, da bi ji vrnil prvotno podobo.

TEJA BEZEG

PRIZNANJA ZASLUŽNIM - Desetim najzaslužnejšim za razvoj krajevne skupnosti so podelili priznanja.

V KS Mali Slatnik pridno delajo

Praznik KS Mali Slatnik - Največje delo je gradnja kanalizacije - Brez samoprispevka ne bi šlo

SMOLENJA VAS - Primestna krajevna skupnost Mali Slatnik si je za svoj praznik izbrala 15. avgust; na ta dan leta 1942 je partizanska enota napadla belogardijsko postojanko pri vasi Krka. Krajevna skupnost obsega 10 vasi in šteje okoli 1.800 prebivalcev. Praznovanje izmenoma pripravijo v Smolenji vasi in na Krizih. Letos so praznovali prejšnjo nedeljo, 19. avgusta, pri gasilskem domu v Smolenji vasi, kjer je bila tudi gasilska veselica. Domači pevci so izvedli kulturni program, v počastitev praznika so pripravili turnir v malem nogometu, na praznovanju pa so 10 društvom, organizacijam in posameznikom, zaslužnim za razvoj krajevne skupnosti, podelili priznanja.

V tej krajevni skupnosti pridno in dobro delajo. "Sedaj je največje delo gradnja kanalizacije," je povedal dolgoletni uspešni predsednik

Alojz Dragan. Letos kanalizacijo dokončujejo na Malem Slatniku in Mali Cikavi, drugo leto pa bodo začeli delati v Smolenji vasi. Razočarani pa so nad prispevkom občine za to tako veliko in pomembno delo za krajevno skupnost pa tudi širše. Iz občinskega proračuna je krajevna skupnost za kanalizacijo dobila 6 milijonov tolarjev, za vodovod milijon in pol, za pokopališče na Velikem Slatniku pa pol milijona. "Za eno gospodinjstvo pa nas gradnja kanalizacije stane milijon tolarjev; od tega je 70 odst. sredstev krajevne skupnosti in krajanov, le 30 odst. pa skupaj prispevata Komunala in občina iz proračuna. Če ne bi že vseskozi plačevali samoprispevka, ne bi imeli niti povsod asfalta niti vodovoda, vprašanje je, kako bi bilo s telefonijo, na kanalizacijo pa ne bi mogli niti pomisliti," pravi Dragan.

A. B.

Za hip ubežali vsakdanjosti

Varovanci novomeškega VDC-ja preživeli teden dni na taborjenju ob Lahinji - Doživljajska pedagogika: učenje za življenje

NOVO MESTO - V novomeškem Varstveno-delovnem centru (VDC) vsako leto skušajo vpeljati novosti v program izobraževanja, vzgoje in dela z njihovimi varovanci. Tako so letos prvič pripravili program doživljajske pedagogike, katere dejavnosti so sicer v preteklosti že izvajali, sedaj pa so jih združili pod skupnim imenom. Ena izmed njih je tudi taborjenje.

Na sedemdnevno taborjenje ob Lahinji v Beli krajini se je odpravilo 10 varovancev in štirje spremljevalci, ki so se za tisti čas preimenovali v taborniški rod Mali princ. "Taborjenje je preseglo vsa naša in pričakovanja naših varovancev tabornikov. Da smo razbili monotono življenje vsakdanjosti, smo pripravili številne vznemirljive dejavnosti: kurjenje tabornega ognja, vožnjo s kanuji, ribolov, izvidniške pohode, kolesarjenje, igre z žogo, kopanje v Kolpi, "lov na lisico", vojno z vodnimi baloni, kopanje v blatu, poslikavo majic, s pomočjo Lokostrelskega kluba Dolenjske Toplice lokostrelstvo, dva dneva pa smo zaživeli tudi pravo indijansko življenje," je naštel vodja taborjenja, sicer strokovna delavka v VDC-ju Nataša Turk.

Na tovrstnem taborjenju varovanci pridobijo nepozabna doživetja in izkušnje, saj se, kot pravi Turkova, "v stiku z naravo spontano vzpostavljajo ravnanje med fizičnimi, psihičnimi in hotenimi cilji. Krepijo se njihove pogosto motene gibalne sposobnosti in sproščajo napetosti." Med ostale dejavnosti, ki jih v okviru doživljajske pedagogike pripravljajo v novomeškem VDC-ju, pa sodijo še pohodi v znane in neznane kraje, planinarjenje, rafting po Krki in Kolpi, življenje na kmetiji ipd.

Doživljajska pedagogika je dopolnilo tradicionalni vzgoji in izobraževanju v zavodu. Ponavadi se izvaja izven obstoječe ustanove, osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju pa vključuje v različne družbene procese in jim omogoča uresničevanje različnih interesov. "Je najboljši način učenja in sproščanja za duševno prizadete osebe. Raznolike dejavnosti ponujajo vsakomur nekaj, vsakdo najde dovolj možnosti, da se dokaže in pomeri z drugimi, skupina pa daje vsem začetje in občutek varnosti. Pri doživljajski pedagogiki gre za učenje za življenje!" je še povedala Nataša Turk.

M. Ž.

TABORNIŠKI ROD MALI PRINC - Med sedemdnevnim taborjenjem ob Lahinji so se varovanci VDC-ja in njihovi spremljevalci obogatili z nepozabnimi izkušnjami in novimi prijateljstvi. Pri uresničitvi tabora jim je pomagal tudi novomeški Rod gorjanskih tabornikov, čigar člani so jim odstopili že postavljene šotore in ostalo opremo.

Jernejevo preseglo vsa pričakovanja

Rekorden obisk enajst dnevnega praznovanja občinskega praznika - Častni občan je postal Jože Gabrič - Številne zabavne, kulturne in športne prireditve ter veličasten ognjemet

ŠENTJERNEJ - Letošnje Jernejevo je preseglo vsa pričakovanja organizatorjev. Kar 11-dnevno dogajanje v počastitev občinskega praznika, v katerem ni manjkalo kulturnih, športnih in zabavnih prireditev, je v kraj petelina, konja in cvička privabilo rekordno število obiskovalcev. Najbolj slovesno in pestro je bilo v soboto.

Tradicionalni Jernejev sejem na sejmiščnem prostoru je že dopoldne obiskalo na tisoče obiskovalcev, med njimi tudi korenti s Ptujja, ki so tokrat namesto zime odganjali sonce in klicali dež. Velike pozornosti so bili deležni razstavljeni šentjernejski petelini vseh treh generacij križancev, saj je glasovnic, s katerimi so obiskovalci izbirali najlepšega bartolomejčka, zmanjkalo že pol ure pred zaključkom glasovanja. Laskavi naslov najlepšega je pripadel petelinu Kokolinu lastnika Lojzeta Hoste s Sel pri Šentjerneju. Nasproti njih pa so

prav spretno vrteli kuhalnico župan in podžupan in predsedniki turističnih društev sosednjih občin, ki so kuhali vsak svoj županov golaž. Popoldanski slavnostni seji občinskega sveta, na kateri je naziv častnega občana prejel Jože Gabrič, upokojeni direktor Podgorja, in nagrado občine Šentjerneje vsestranski Jože Grgovič, ki ga danes poznamo predvsem kot nepogrešljivega ljudskega pesnika, je šla skozi krajevno središče bogata povorka okoli 50 domačih in društev iz sosednjih občin, v kateri je med drugim sodelovalo okoli 15 vprež-

nih vozov, veliko število konj in preko 600 ljudi. Nato pa je s predstavitvijo različnih obrti in društev na stojnicah, degustacijo šentjernejskih vin, nastopom šentjernejskega in vinogradniškega okteta itd., zaživel osrednji prireditveni prostor.

NAJLEPŠI PETELIN - Najlepši med šentjernejskimi petelini je z 245 glasovi postal Kokolin lastnika Lojzeta Hoste s Sel (na sliki), ki je za nagrado prejel 100 kilogramov kikirikija, drugi je bil petelin Petra Furarja iz Šmalčje vasi in tretji Jožeta Gregorčiča iz Gorenje vasi. Za najlepšega šentjernejskega petelina je na Jernejevem sejmu glasovalo kar 500 obiskovalcev. (Foto: M. Ž.)

Ob tem je potekalo tudi finalno tekmovanje za najmočnejšega Slovenca - Martina Krpana, kjer je ponovno zmagal Denis Udovič iz Hrvatinov. Praznovanje so nadaljevali z zabavo in polnočnim ognjemetom. Jernejevo 2001 pa sklenili z nedeljsko slavnostno mašo in družabnim srečanjem ob cerkvi in občinski stavbi.

M. Ž.

KUHALI ŽUPANOV GOLAŽ - Na Jernejevem sejmu je prav omamno dišalo po golažu. Kuhalnici so prekrizali in svoje kuharsko znanje na eni strani pokazali doletski župani in na drugi predsedniki turističnih društev ter novomeški podžupan (na sliki). Letos je bil po oceni posebne komisije sicer za malenkost boljši golaž županov, vendar je obiskovalcem šel v slast tudi tisti Turističnega društva Šentjerneje, saj so ga skupaj z županovim(a) golažem(a) prodali kar 600 porcij. (Foto: M. Žnidaršič)

Občinski denar za turizem

Topliška občina veliko pričakuje od razvoja turizma, zato ima letos kar nekaj načrtov na tem področju

DOLENJSKE TOPLICE - Občinski proračun bo z 1,7 milijona tolarjev podprl delo turističnega društva in milijon namenil še za priprave na ustanovitve lokalne turistične organizacije. V občini naj bi poskrbeli še za označevalne table pri Hudičevem turnu v Sotški, za zloženko o njem in za večji informacijski pano občine s širšo okolico (za vsako nalogo po 500 tisočakov). Po 150 tisočakov namenijo za zloženko Polharska učna pot ter za karto Dolenske in Bele krajine, za izdelavo spletne strani občine pa 350 tisočakov.

Potem so tu še sofinanciranje športno-turističnih prireditev (milijon), ureditev zelenice ob vstopu v kraj in v centru (300.000 SIT) in urejanje poti - tek za zdravje, arheološka pot (300.000 SIT). Letos so svetniki milijon proračunskih tolarjev namenili še za sofinanciranje dejavnosti v turizmu, ki jih pogrešajo (vinotoči, turistične

kmetije, izposoja koles, ribiške opreme ipd.), pol milijona pa še za sofinanciranje posredovanja turističnih informacij.

600 tisočakov naj bi občino stala izdelava geološke karte, ki bi pokazala možne nove vire termalne vode, sicer pa je občina z milijonom tolarjev sofinancirala tudi prireditve v okviru občinskega praznika, medtem ko bo 300 tisočakov izbrskala še za nakup narodnih noš za Aktiv kmečkih žena.

B. D. G.

Iz topliškega vodnjaka

KAR NAJ DIRJAJO! - Topliški občinski svet s svetniki in županom vred je zelo nenavaden organizem. V zaostrenem vzdušju, kakršno najpogosteje vlada na sejah, ne more mirno sprejeti ali podpreti niti najbolj enostavnega predloga. Tako se je zgodilo, da je bil nesprejemljiv celo županov predlog o umiritvi prometa mimo osnovne šole s postavitvijo prometnega znaka, ki bi omejeval hitrost na 30 kilometrov na uro. Ne, svetniki niso za tako rešitev, ker ne bi izboljšala prometne varnosti in še posebej zato, ker občinska uprava ni izpolnila obljubljenega in zato pred začetkom novega šolskega leta ne bo novega obračališča za avtobus pri šoli. To je zdaj že gotovo, kajti minuli ponedeljek so se šele dogovarjali o odkupu zemljišča za te namene. Starši pa so medtem že zagrozili z bojkotom pouka.

NEPRIDIPRAV - Nekje okrog Obrha v občini Dolenske Toplice se je pojavil nepridiprav, ki se mu je zazdelo, da bi bilo dobro, če bi razvozil nekaj peska po tamkajšnjih cestah. Za zdaj nihče ne ve, kdo to je in zakaj to počne. Eden od svetnikov je vest o tem naznanil tudi na seji občinskega sveta. Domnevamo, da storilec peska ni raztrosil, sicer skoraj gotovo pritožbe zaradi storjene ga dejanja ne bi bilo.

Šentjernejske črepinje

PETELIN - Sobotno dogajanje ob jernejevem je bilo resnično pestro in bogato, bogatejši pa je ta dan zaključil tudi prvi mož šentjernejske občine. Društvo Gallus Bartholomaeus, ki že tri leta pelje projekt vzreje čiste pasme šentjernejskega petelina, je županu Hudoklinu za nedavni rojstni dan podarilo najlepšega bartolomejčka, križanca tretje generacije, sicer tudi tretjevrščenega na izboru za najlepšega petelina na Jernejevem sejmu. Kot pravijo v društvu, naj bi pernat lepotec župana vsako jutro, ko ga bo zbudil s svojim petjem, spomnil tudi na omenjeni projekt in njegovo (morda še večjo) podporo tudi v prihodnje.

DOBRODELNOST - Dolenjci smo dobri ljudje! Najprej so za medicinske instrumente za domačo zdravstveno postajo preko pol milijona zbrali na odmevnem dobrodelnem koncertu, v soboto pa so denar zanje zbirali kar na dveh koncih: poznani oblikovalec Jernej Strle je prodajal svoje pozlačene kovance, izdane ob 10-letnici osamosvojitve Slovenije, novomeško podjetje Vitabar, ki ima svojo trgovino Vita tudi v središču Šentjerneja, pa je na dopoldanskem sejmu brezplačno ponujalo skodelice dišeče kave Vitabar, za katero so obiskovalci prostovoljno prispevali 100 tolarjev ali več v dobrodelno skrinjico. Slednja je bil ob koncu težka okoli 40 tisočakov. Vse pohvale vredni dejanji!

ZAPORA - V soboto je bilo nedvomno veliko veselih ljudi in nasmejanih obrazov, z bolj dolgi mi obrazji pa so ostali vsi, ki so se v času povorke iz smeri Kostanjevice skušali prebiti čez šentjernejsko osrednjo križišče. Naleteli so namreč na "živo" zapornico, ne pa tudi na označbo o začasnih zapori ali na redarja. Domačini so se sicer znašli, precej večje težave pa so imeli tisti, ki teh krajev ne poznajo.

Petel'n kikirika, da bi bil golaž županov lahko še boljši, če bi se ti med sabo dogovorili, ali ga bodo mešali v levo ali desno stran.

Suhokranjski drobiž

KOLESARJI - Vesela kolesarska družin iz Trebeče vasi pri Dvoru je v majicah, ki sta jih prispevala sponzorja, v poletnih mesecih prekosarila velik del Suhe krajine in se pri tem tudi zabavala. Očitno je akcija "Vsi na kolo za zdravo telo!" učinkovala tudi v teh krajih.

PLESALEC - Dr. Matiji Žargiju, ki je odličen poznavalec dvorskih železarskih predmetov, se je Dvor z okolico tako priljubil, da je preživel pri prijatelju Ludviku kar nekaj počitniških dni. Mirni

počitniški ritem mu je malo zmešala le Nuša Derenda na dvorskem pikniku, na katerem je, poleg Nuše seveda, od silnega navdušenja po mizi in klopih (na sliki) zaplesal tudi sam.

Vabilo v gorice

DVOR - Vinogradniki vinske gorice Podšentpavel pri Dvoru so pred kratkim postavili miniaturni kozolec s tablo in napisom, ki vabi obiskovalce k njim po vinski cesti sv. Urbana. Kozolec stoji le nekaj metrov od novo postavljene nekdanje Bobenčkove kapelice.

GASILCI ZA POKAL OBČINE ŠKOCJAN - Pri škocjanskem gasilskem domu se je minulo soboto na 4. meddruštvenem gasilskem tekmovanju članov in članic za pokal Občine Škocjan pomerilo 23 gasilskih vrst iz različnih koncev Slovenije. Člani in članice so svoje gasilsko znanje in spretnost pokazali v hitri mokri vaji in vaji raznoterosti, veterani pa v vaji s hidrantom in vaji raznoterosti. Med člani so zmagali gasilci PGD Štatenberg, 2. so bili kolegi iz PGD Škocjan in PGD Hrastov Dol; med članicami so bile prve gasilke iz Hrastovega Dola, druge pa iz Vrhpolja. Pri veteranih je bila najboljša ekipa PGD Sinkov Turn, 2. so bili borci proti redečemu petelinu iz Teharij in Grosuplja, med veterankami so bile prve gasilke PGD Prevalje, druge PGD Sinkov Turn. (Foto: M. Ž.)

Letos odvisni od cisterne

Pri Matohovih je kapnica letos prazna

VRHPEČ - Mirnapeški gasilci v teh dneh, podobno kot njihovi kolegi po drugih občinah, s cisternami razvažajo pitno vodo. Pri delu zdaj uporabljajo 21 let staro cisterno, s katero so že do začetka prejšnjega tedna opravili 210 voženj, čeprav se jih običajno v celem letu nabere 230 do 250.

Tone Levstik prevažna vodo že tri leta, poleg njega to delo opravlja še Marjan Kos. "Cisterna drži 5.000 litrov, kar zadošča štiričlanski družini za 10 do 15 dni, če pa je pri hiši še živina, tudi samo tri dni. Polna cena za eno vožnjo je 5.950 SIT, vendar pa za hiše v vaseh, kjer nimajo vodovoda, razvažanje sofinancira občina, tako da jih stane ena cisterna 2.100 SIT, pa se vseeno kar nabere stroškov," je pojasnil, medtem ko je praznil cisterno

pri Matohovih na Vrhpeči, tik pod sv. Ano.

Marjan in Zvonko Matoh, oče in sin, pravita, da bo 10.000 litrov dovolj za teden dni, saj je pri hiši tudi 5 glav goveje živine in še nekaj svinj. Letos so jim vodo pripeljali že 14-krat, čeprav imajo na dvorišču 38.000-litrsko "štirno", kapnico, v katero so speljani žlebovi prav z vseh streh na domačiji, poleg tega pa si pomagajo še z manjšo, 7.000-litrsko kapnico pri stari hiši.

Matohovi v običajnih letih nimajo težav z vodo, le ob največji suši pripeljejo kako cisterno vode, vendar jim je letos zagodla huda toča, ki je s streh zdrgnila mah in umaznalo, tako da se je voda pokvarila in so morali polno kapnico povsem izprazniti in očistiti. Po tistem pa ni bilo več dežja... B. D. G.

ZAGODLA JIM JE TOČA - Matohovi izpod Sv. Ane so morali po junjski toči izprazniti 38.000-litrsko kapnico, in ker potem ni bilo več dežja, so zdaj odvisni od gasilcev. Kot je dejal Tone Levstik (desno), voznik cisterne, so družini do prejšnjega tedna pripeljali že 14 cistern. "Vodovod pri Sv. Ani? Slabo, slabo kaže, samo tri hiše so tukaj in velika vzpetina, kar pomeni ogromno stroškov s prečrpavanjem," majeta z glavo ob našem vprašanju Marjan in Zvonko. (Foto: B. D. G.)

Dokler ne gori, so velik strošek

Mirnapečani so v teh dneh razpravljali o zagotavljanju požarne varnosti v svoji občini - Štirje požari, ki so sledili večletnemu miru, so pokazali na pomanjkljivosti

MIRNA PEČ - V občini so med drugim ugotavljali, da gasilci Gasilsko-reševalnega centra iz Novega mesta pridejo na prizorišče prepozno, kajti pri požaru je še mogoče kaj rešiti v prvih 10 minutah. Domači gasilci niso bili primerno opremljeni in organizirani. Intervencije GRC, ki jih mora plačati občina, so zelo drage, zato se jih nove občine izogibajo.

Posled naj poklicne gasilce v Mirno Peč in okoliške vasi poklicali le v posebnih primerih, sicer pa so se dogovorili, da ob požarih najprej obvestijo prostovoljne gasilce in šele z drugim pozivom poklicne. Zadnja leta občina že načrtno vlagala v gasilsko opremo. Tako so jablanski gasilcem pomagali priti do kombiniranega vozila, društvoma iz Hmeljčiča in Globodola pa do vozil z visokotlačnimi črpalkama.

Zdaj je na vrsti oprema za največje in osrednje gasilsko društvo v občini - PGD Mirna Peč, ki bo naslednje leto praznovalo 100-letnico. Za to priložnost naj bi dobilo, preko njega pa pravzaprav občani, večje kombinirano vozilo, medtem ko naj bi z njegovo visokotlačno črpalko opremili društvo v Jablanu.

Nekateri od mirnapeških svetnikov, med njimi na primer Marjan Parkelj ali pa Stane Bevc, so menili, da gasilstvo občino preveč stane, vendar so nato vsi skupaj ugotavljali, da so gasilci strošek le tako dolgo, dokler ne zagori. Koliko bo stalo novo vozilo, še natančno ne vedo. Če bodo morali kupiti novo, bo po nekaterih napovedih stalo čez 20 milijonov tolarjev, vendar pa v teh dneh povprašujejo v tujini po rabljenem vozilu.

Kot je povedal Jože Zoran iz občinskega gasilskega poveljstva,

poskrbijo vsako leto oktobra za preglede gasilnih aparatov, s cisterno prevažajo pitno vodo, skrbijo pa tudi za mrežo hidrantov in omaric, tako da ima vsaka vas, ki ima vodovod, vsaj kako omarico v bližini hidranta. Požarna varnost v občini bo večja tudi z načrtovanimi naložbami v nova črpališča vode in vodovodno omrežje. Vzoredno s napeljavo pitne in požarne tekoče vode naj bi po terenu razporejali tudi hidrante in omarice ter seznanjali prebivalce, kje so in kako se jih uporablja.

Občina naj bi tudi vzpodbujala nabavo gasilnih aparatov in redno pregledovanje teh naprav, saj so te prve pri roki, ko je treba gasiti. Pregledali naj bi tudi že obstoječe hidrante, ker marsikje niso uporabni.

B. DUŠIČ GORNIK

V TOPLICAH 140 MLADIH ŠPORTNIKOV - V Taboru Mojca, ki ga upravlja novomeško Društvo prijateljev mladine, je tudi ob izteku šolskih počitnic še kako živo. Ta teden biva na robu gozda v bližini šole v Dolenskih Toplicah 140 mladih iz vseh vetrov. Skupina mladih košarkarjev iz Italije je v ponedeljek zjutraj pozorno spremljala prikaz nekaterih veščin pod košem (na sliki), medtem ko so v tabor prihajali še mlajši, 6 do 10 let stari nogometaši Nogometne šole Portoval iz Novega mesta. V naselju so ta teden še hokejisti iz okolice Nove Gorice ter člani društva borilnih veščin iz Sevnice. V septembru bo v zaseden še en termin, nato pa bo tabor zaprl vrata. (Foto: B. D. G.)

LIPA ZELENELA JE - Simbol slovenstva, tolikokrat opevana lipa, je v Metliki prav malo cenjena. Vsi se pomnimo vrsto močvirskih dreves, ki so nekaj dajale senco Ulici 1. maja, posredovale kakšno molekulo kisika več in nasploh dobro opravljale delo pljuč planeta. Edino očitno je, da ves "nepotrebn" hrup okrog varovanja narave, okrog globalnega smetišča. Zemlja imenovanega, še ni dosegel Metlike oziroma so nekateri prebivalci namenili premalo časa ušesni higieni. Lipe so dotične osebe motile do te mere, da jih je bilo treba posekati. Narava je takoj vrnila udarec. Lip, ki so nekaj ustvarjale čudovito senco v Ulici 1. maja, ni več, je pa zato toliko več sonca.

DRŽAVNI OBISK - Prejšnjo sredo smo v Metliki pričakovali ministra za kmetijstvo Franca Buta osebno. Izkazalo se je, da smo se prav butasto ušeli, ko smo mislili, da smo dovolj pomembni za tako velik obisk. Ministra seveda nismo dočakali, k sreči pa je z enourno zamudo prispela vsaj državna sekretarka Vida Čadonič-Špelič.

DEŽ - Metličani so ugotovili, da je z visokimi državnimi obiski tako kot z dežjem. Prosiš in prosiš, a pride le, ko se tako sam odloči, pa še takrat je namesto dežja le nekaj rosice.

Črnomaljski drobir

SOLIDARNOST - Črnomaljsko-metliškimi nasprotjem navkljub so Črnomaljši in Metličani v hudih časih vedno znali stopiti vkup. Tokrat so se izkazali Črnomaljši, ki popolnoma izsušeni Metliki posredujejo del svoje vode. Sumimo, da se med Črnomaljšem in Metliko nekaj plete. Vse kaže, da gre med belokranjskima mestoma za tip osnovnošolske ljubezni, saj velja, da se tisti, ki se navzven ne marajo, imajo v resnici radi.

DINOS - Nekateri Črnomaljši očitno trpijo za redko bralno disfunkcijo, ki se ji strokovno pravi "vidim samo tisto, kar želim videti". Ljudje, ki ne trpijo za to hudo boleznijo, namreč jasno berejo: Dinos, odlagališče kosovnih odpadkov, medtem ko ubogi bolniki zaznajo le besedo odlagališče in ustrezno namembnost tam odlagajo vse mogoče. Ali bodo Črnomaljši odkrili cepivo za to kruto bolezen?

Danfoss odpušča

Odpuščenih štirideset delavcev

ČRNOMELJ - Direktor podjetja Danfoss Compressors Leopold Panjan je pojasnil odpust štiridesetih delavcev, ki so bili zaposleni za določen čas. Danfoss Compressors je v začetku leta zaradi velikega sezonskega povpraševanja zaposlil 100 novih delavcev. Konec junija je bilo skupno zaposlenih kar 1240 delavcev, česar v podjetju niso načrtovali. To je bil razlog za odpust štiridesetih delavcev, čeprav Panjan pravi, da jih je šestdeset še vedno preveč. Odpuščenih delavcev tudi po koncu poletnih mesecev ne namerava znova zaposliti, razen če bodo na podjetju prešli še več naročil.

Proizvodne kapacitete Danfoss Compressors so v celoti popolnoma in direktor Panjan pričakuje, da se bo tako uspešno poslovanje še nadaljevalo.

M. P.

Semiške tropine

MLADI V DUHU - Prejšnjo soboto so se na semiškem Smuku zbrali semiški upokojenci in njihovi pobrateni vrstniki iz Kopra. Zbrana dejstva, kot so: živahno plesanje že v zgodnjih popoldanskih urah, ture po Sloveniji z avtobusi in podobno, kaže le na eno možno razlago. Semiški upokojenci so nekje na Smuku odkrili vrelec mladosti, ki ga s pridom izkoriščajo.

THE END - Vestern Iskra se je končal. Potem, ko smo gledalci pričakovali, da se bodo Indijanci pogumno uprli in skalpirali kavbojce, se je zgodilo ravno obratno. Kavbojci z nemškimi naglasom so Indijance dokončno preganili z njihovih lovišč na območju Iskre. Iskrični domorodci so tako dokončno poraženi in lahko v rezervatu le ponižno čakajo na odločitev novih gospodarjev. Ali bo to pomenilo konec za domorodsko kulturo in običaje? Ali lahko govorimo o iztrebljenju?

NA OBISKU - Republiška turistična patrulja pred metliškim informacijskim centrom z županom Metlike Slavkom Dragovanom in vodjo centra Andrejo Veselič.

Turistična patrulja v Metliki

Metlika bolje urejena kot pred letom - Čista okolica in gostoljubni ljudje

METLIKA - Republiška turistična patrulja Turistične zveze Slovenije, ki rada s svojim obiskom preseneti Slovenske kraje, se je tokrat pomudila v Metliki. Štiričlanska ekipa na čelu s predsednikom Andrejem Babičem je v sredo že drugič obiskala Metliko.

Turistična patrulja je bila zelo presenečena nad napredkom Metlike od njihovega zadnjega obiska pred letom dni. Okolica je patruljo pričakala urejena, sprejem na čelu z metliškim županom Slavkom Dragovanom je bil gostoljuben, v skladu z geslom turistične patrulje "Turizem smo ljudje". Predsednik patrulje Andrej Babič je dejal, da so bili najbolj navdušeni nad čistočo okolice, bolje urejenimi cestami in lepo urejenimi avtobusnimi postajališči. Edina črna točka, ki jo je patrulja odkrila, je metliški hotel, ki po njihovem mnenju nujno potrebuje sodobne hotelske sobe in prenovo nasploh, po-

sebnost glede na dejstvo, da je Metlika v letošnji osrednji turistični sezoni imela v gosteh kar 15 do 20 odstotkov več turistov kot lani.

Poslanstvo Republiške turistične patrulje, ki deluje že deset let, je pomagati turizmu v posameznih slovenskih krajih in mestom izpostaviti črne točke, ki jih je potrebno odpraviti, da bo slovenski turizem zaživel v pravem pomehu besede.

M. P.

Zaključek počitnic na gradu

METLIKA - Občinska zveza prijateljev mladine Metlika, njena Komisija za prosti čas in mladi člani vabijo vse šolarje na skupni zaključek počitnic, ki bo v četrtek, 30. avgusta, ob 19.30 na grajskem dvorišču v Metliki. Za zabavo bosta poskrbeli mlada rock skupina ESF in plesna skupina osnovne šole Metlika.

ZAHVALA SPONZORJEM - S koncertom madžarske skupine Blackriders in podelitvijo priznanj sponzorjem se je v petek zaključilo poletno dogajanje na metliškem gradu. Letošnje prireditve Pridi zvečer na grad, ki potekajo v okviru nacionalnega projekta Imago Sloveniae - Podoba Slovenije, je obiskalo kar 5200 obiskovalcev. Ti so lahko izbirali med štirinajstimi prireditvami, tremi razstavami, sedmimi filmskimi predstavami in petimi prireditvami v organizaciji Kluba belokranjskih študentov. Najbolj obiskane predstave so bile otvoritev s koncertom Mestne godbe Metlika, Ireno Vrčkovnik in Fato ter Podrebnikom, Pridi zvečer k staremu mlinu s poezijo Bogdana Končarja in večer ljudskih godcev in pevcev. Tako se je pelo in igralo nekoč. Skupno je nastopilo kar 194 nastopajočih, od tega 57 tujih umetnikov iz raznih koncev sveta. (Foto: A. B.)

Poslovnežem že zmanjkuje prostora

V poslovno-servisni coni na Vrtači že zmanjkalo parcel - Razširitev na desetih hektarih - Prihodnje leto okrog 250 zaposlenih - Zanimanje investitorjev iz tujine

VRTAČA PRI SEMIČU - Ko je semiška občina pred nekaj leti začela prodajati parcele v novi poslovno-servisni coni (PSC) Vrtača pri Semiču, najbrž niti največji optimisti niso verjeli, da bo šla zemlja tako rekoč za med. Res je sicer, da je bila cena zelo ugodna, saj je bilo potrebno za kvadratni meter delno komunalno opremljene parcele odšteti le 15 DEM. A župan Janko Bukovec se je že takrat zavedal, da jim brez ugodnosti v novo občino ne bo uspelo privabiti investitorjev.

Od prvih 25 parcel, ki se razprostirajo na 5 hektarih, jim jih je doslej uspelo prodati 21, eno pravkar prodajajo, tri pa bodo namenili za parkirišča. Proizvodnja je že stekla v podjetju Kaiva, ki se ukvarja s strojno gradnjo ter predelavo papirja in folije. V teh dneh bodo pogrnili stroje v podjetju Tomal, ki bo na 3.500 kv. metrih površin izdeloval elektrovezne in podobne izdelke za elektroindustrijo. Letošnjega septembra bo stekla proizvodnja tudi v 1.500 kv. metrov veliki proizvodni hali Uniplasta, ki se

ukvarja s predelavo plastike. Z gradnjo pa je pričelo tudi kovinostrojarstvo Toki.

Podjetje Topol, ki se ukvarja s predelavo lesa, bo začelo graditi v kratkem. Prav tako bo letošnjo jesen začela rasti proizvodna hala, v kateri bodo izdelovali čolne, graditi pa bodo pričeli tudi plinarno, medtem ko naj bi naslednje leto zrasli še avtopralnica, trgovina in gostinski objekt. Župan Bukovec ocenjuje, da bo leta 2002 v PSC Vrtača delalo že okrog 250 ljudi. Prav sedaj se v semiški občini

Posodobljena metliška osnovna šola

Novi prizidek pomeni konec dvoizemskega pouka - Dodatnih devet učilnic - Novi prostori zagotavljajo delovne pogoje v devetletni osnovni šoli

METLIKA - Letošnje leto je bilo po besedah ravnatelja metliške osnovne šole Jožeta Mozetiča prelomno, saj je z novim prizidkom konec popoldanskega pouka. Nastale bodo tudi nekatere druge spremembe v organizaciji dela na šoli.

Eden izmed predlogov šole je daljši popoldanski odmor, med katerim bi šli učenci lahko na kosilo, po tem pa bi pouk nadaljevali, kar velja predvsem za učence 7., 8. in 9. razreda. Svet staršev je s tovrstnimi spremembami soglašal, saj bodo omogočale kvalitetnejše delo učencev in manj naporov.

Ravnatelj je povedal, da metliška osnovna šola namerava slediti vsem sodobnim tokovom, ki jih prinaša reforma osnovne šole. Učencem bodo omogočeni pogoji za še sodobnejši pouk, na kar se pedagoški delavci šole že temeljito pripravljajo.

S prizidkom in ureditvijo obstoječe šolske zgradbe je šola pri-

dobila devet novih učilnic, sodobno knjižnico s čitalnico in računalnico, novo likovno učilnico, večjo jedilnico, posodobljeno kuhinjo in dodatni del garderobnih prostorov. Skupno je na novo zgrajenih nekaj manj kot 1800 kvadratnih metrov površin. Nekaj del je bilo potrebno opraviti tudi na dotrajanem starem delu šole. Prenovili so sanitarije, električno napeljavno, tla obeh avel in pohištvo, prenove pa so bili deležni tudi upravni prostori šole, s čimer naj bi se dosegla večja produktivnost pedagoških in strokovnih delavcev.

Jože Mozetič je pohvalil občino, ker je imela veliko razumevanja za potrebe šole, ki so se kazale že več

let, in je projekt obnove denarno podprla. Končna cena prenove bo znana konec tega meseca in bo znašala okrog 400 milijonov tolarjev. Poleg občine sta denar prispevali tudi država in metliška osnovna šola sama.

V teh dneh prihaja še del opreme za šolske prostore, vendar je ravnatelj zagotovil, da bo do začetka šolskega leta vse pripravljeno. Svečana otvoritev novega prizidka, na kateri pričakujejo ministrice za šolstvo Lucijo Čok, bo 15. septembra. Metliška osnovna šola je po petinidesetih letih končno doživela večje spremembe in nujno potrebno prenovo ter se sedaj poleg uspehom svojih učencev ponaša tudi z zaokroženo in celovito estetsko podobo.

MARJETKA PEZDIRC

Ogled posledic suše z ministrstva

Suša in njene posledice so v Belo krajino pripeljale ministra za kmetijstvo Franca Buta in Vido Čadonič-Špelič, državno sekretarko na Ministrstvu za kmetijstvo - Omenili tudi problematično vodooskrbo

METLIKA, SEMIČ - Metliko je državna sekretarka obiskala v sredo, minister But pa je v ponedeljek najprej obiskal Semič, kjer si je ogledal posledice suše v vinogradih, nato si je škodo ogledal tudi v Metliki.

Franc But in Vida Čadonič-Špelič sta poudarila, da obstaja interventni zakon za lansko leto, po katerem je vlada zakonsko obvezana k izplačilu posledic lanske suše. Pri pravi proračuna za lansko leto so namenili denar za izplačilo škode iz proračunskih rezerv, kjer pa denarja ni. Del denarja bo tako posredovalo ministrstvo za okolje in prostor, medtem ko bo preostanek zagotovila vlada kot celota tako, da bo vsako ministrstvo prispevalo nekaj denarja. Minister But je omenil, da se na ministrstvu za kmetijstvo zavedajo ponavljajoče se suše in razmišljajo o predlogu za nov interventni zakon, po katerem bi se zagotovilo izplačilo škode za vse letošnje naravne nezgode. Minister But je pripomnil, da kmetje pričakujejo, da se bodo dogajali vodeni in nadzorovani procesi prestrukturiranja kmetij in spremljanje dogajanja na trgu. Tovrstni stroški pa bi ob vrednostno istem proračunu pomenili zmanjšanje subvencij, s čimer se minister But ne strinja.

Minister in župana Metlike in Semiča so spregovorili tudi o problemu z vodooskrbo v Beli krajini. Ravno Ministrstvo za kmetijstvo je na pobudo belokranjskih županov pred nekaj leti dalo pobudo za prenovo vodovodnega omrežja. Problem je kot vedno pomanjkanje denarja. Zadovoljivo vodooskrbo lahko Bela krajina pričakuje šele čez dvajset let. 180 milijonov letno prispevata ministrstvo za kmetijst-

vo in ministrstvo za gospodarske dejavnosti, vendar je to premalo, saj je potrebna vsota vsaj 600 milijonov letno, da bi projekt izpeljali vsaj do leta 2008. Rešitev so dodatni viri financiranja, še katero od ministrstev in skladi Evropske unije.

V stavbi metliške občine so preteklo sredo župan Slavko Dragovan in člani občinske komisije za ocenjevanje škode po elementarnih nesrečah državni sekretarki najprej predstavili oceno stanja posledic suše v občini. Pri tem so poudarili, da je bilo poročilo iz-

dano 15. avgusta in da so navedeni procenti še večji ter se bodo z nadaljevanjem sušnega obdobja le še povečevali. Metliški župan je zahteval predvsem navodila od države, kako ravnati v primeru letošnje hude suše, saj se ljudje obračajo na občino, ki pa zanje nima odgovorov.

Dokler se bo proračunski okvir krčil v škodo kmetijstvu in dokler bodo ministrstva kot osnovnošolci zbirala nujno potrebni denar za pokritje posledic suše, ne moremo pričakovati, da bodo za slovensko kmetijstvo napočili boljši časi.

MARJETKA PEZDIRC

EKOLOŠKI SPUST LAHINJA 2001 - Ekološki spust po Lahinji s pritoki je bil letos organiziran že tretjič. Okrog 50 čolnov z udeleženci se je odpravilo proti Vranoviču iz smeri Primostka, Gradca, Podloga, Doblič in Črnomlja. Skupaj so nabrali ob bregovih Lahinje okrog 60 vreč smeti, kar je sicer manj kot prejšnja leta, vendar v skladu z načrtom, da čez nekaj let ne bo nobene vreče več. To se lahko doseže le, če se bodo ljudje zavedali, da reke niso smetišča. Glavni organizator ekološkega spusta Ivan Štrekelj je prepričan, da so ključ za čistejšo Lahinjo predvsem večji projekti, kot so čistilne naprave in sanacija izvirov Lahinje in pritokov, saj je že ena čistilna naprava, ki so jo namestili v Črnomlju, izboljšala stanje reke, vendar še vedno ni zadovoljivo. (Foto: M. P.)

ŽBULARIJA V GRIBLJAH - Že četrto leto zapored se je v nedeljo v Gribljah odvijala Žbularija. Namen prireditve je druženje društev kmečkih žena. Tokrat so se srečala društva iz Gribelj, Adlešičev, Črnomlja, Semiča, Dragatša in Zilj. Kmečke žene so se pomerile v izdelovanju pletenih vencev iz čebule. To tradicionalno opravilo in krajevna značilnost Gribelj se tudi prek prireditve ohranja pred pozabo. Poleg pletenja vencev so se udeležence pomerile tudi v ruženju koruze in v tekmovalstvu, kdo bo prej pojedel lubenico. Vzporedno z igrami kmečkih žena so potekala tudi prijateljska tekmovanja med gasilskimi društvoma iz Gribelj in hrvaške Zalohe. (Foto: M. P.)

Našli izvor vode za Polom in Seč?

Člani jamskega društva Netopir iz Kočevja so prepričani, da je v jami Polom dovolj vode za celoletno oskrbo obeh vasi - Na Hydrovodu so previdnejši

KOČEVJE - Člani jamskega društva Netopir iz Kočevja so v šestih letih delovanja odkrili in raziskali preko 200 od okoli 800 jam, kolikor jih je do sedaj znanih na Kočevskem. Nazadnje so raziskovali jame v okolici Šalke vasi, v katerih so našli človeške ribice, največ pa se ukvarjajo z jamo Polom, kjer ob rednem urjenju tehnike plezanja v dogovoru s Hydrovodom Kočevje-Ribnica že dve leti opravljajo tudi raziskave za morebitno rešitev oskrbe z vodo za vasi Polom in Seč.

Jamarsko društvo Netopir šteje 15 članov in sodi med najaktivnejša jamarska društva v državi. Trije člani imajo izpit za bolničarja, dva sta operativna jamarska reševalca ter dva pripravnika jamarske reševalne službe, kar štirje pa se pripravljajo na izpit za potapljače. Ob usposobljenosti za reševanje iz jam in poznavanju prve pomoči, ki jo ponesrečenec nudi bolničarji, bo kočevskim jamarjem namreč dobrodošlo tudi znanje potapljanja, saj je na Kočevskem poleg precej zahtevnih in težko dostopnih jam tudi kar nekaj takih, v katerih je voda. Ena takšnih, ki je tehnično zelo zahtevna za plezanje in po oceni jamarjev izredno bogata z vodo, je jama ob cesti od Poloma

proti Mali gori, kjer je, kot pravi predsednik kočevskih jamarjev Drago Jolič, dovolj vode za celoletno oskrbo prebivalcev Poloma in Seča.

Drago Jolič

Jamo v bližini vasi Polom, po kateri so jama tudi poimenovali, so jamarji odkrili pred petimi leti. Ocenjujejo, da je globoka okoli 200 metrov in v spodnjem delu, ki ga pokriva voda, široka približno

10 krat 10 metrov. Vhod v jamo je širok le toliko, da omogoča vstop, nato pa se jama, ki ima številne rove različnih velikosti, občasno razširi ali zoži. Ob dežju in pozimi, ko se, kot pravi Jolič, gladina vode dvigne tudi do 90 metrov, so številni rovi poplavljeni, poleti pa so nekateri tudi prehodni. "Zaradi dolgotrajne suše se nam je letos odprlo kar 2,5 kilometra jame, pravi Jolič in dodaja, da so je 1,7 kilometra tudi že raziskali.

Ob zadnjem pregledu jame pred dvema tednoma so ugotovili, da se je nivo vode pomaknil za okoli 50 metrov nižje. "Kljub temu je vode še vedno veliko," pravi Jolič, prepričan o pravilnosti meritev, ki so jih do sedaj opravili že trikrat in jih bodo, kot dodaja, če bo potrebno, še enkrat. Na Hydrovodu, ki si že leta prizadeva zagotoviti zadostljivo preskrbo Poloma in Seča z vodo, so namreč previdnejši. Vrtina, ki so jo naredili lani na mestu, ki so ga določili jamarji in s katero so na 123 metrih prišli do znakov vode, letos namreč ni dala rezultatov. Jamarji menijo, da je razlog suša, ki je botrovala, da se je voda pomaknila na nižje nivoje. Direktor Hydrovoda Antun Gašparac pa je v dvomih o zadostni količini vode, da bi opravičila investicijo.

M. L.-S.

Prostorska stiska opozarja

Za gradnjo telovadnice vse nared, druga faza bo obnova celotne šole; število učencev še stabilno

LOŠKI POTOK - Pouk v matični osnovni šoli dr. Antona Debeljaka in v podružnični šoli v Podpreski se bo začel v ponedeljek, 3. septembra. V matični šoli je vpisanih 204, v Podpreski pa 10 učencev. V Loškem Potoku bosta letos kar dva peti in dva šesta razreda, kar po mnenju ravnateljice Janeza Miheliča že predstavlja prostorsko stisko. En razred bo namreč zasedel oddelek za tehnično vzgojo, kar pomeni delno okrnjen program šole.

Število učencev je še stabilno, letu 2003/4, na začetku uvajanja devetletnega šolanja. Včasih je slišati dvome o smotnosti obstoja šole v Podpreski. Toda ravnatelj pravi, da ukinitve ne predvidevajo. Razveseljivo je dejstvo, da je država dala zeleno luč za gradnjo nove telovadnice, staro pa bodo preuredili v razrede. Gradnja telovadnice je prva faza prenove šole. Druga faza pa je celostna prenova šole. Obe fazi naj bi stali okoli 500 milijonov. Država

bo prispevala 60 odstotkov sredstev, ostalo pa občina. V navedeno ceno je všteta tudi ureditev okolice in gradnja igrišča na povsem drugi lokaciji.

A. KOŠMERL

Srečanje pod kozolcem

DOBREPOLJE - Razstavo arhitekturnih maket in risb na temo "Slovenski kozolec" bodo odprli 14. septembra ob 18. uri v sejni sobi občine Dobrepolje, trajala pa bo do 28. septembra. Razstava je bila že predstavljena v Ljubljani in drugod po svetu, njen avtor pa je Boran Hrelja. Z njo bo združena tudi razstava fotografij "Kozolci v občini Dobrepolje" avtorice Mojce Lovšin. Po končani otvoritvi razstave bo pri Antonu Strnadu na Cesti 9 še "Srečanje pod kozolcem" s kulturnim programom, na katerem bodo sodelovali Zagorski fantje, dramska skupina Scena, Društvo podeželskih žena Dobrepolje-Struge in več govornikov.

Kostelski rižni

ŠE ENA LUČ - V zaselku Malenca pri Kužlju so končno dobili javno razsvetljavo. Luč stoji na ovinku, kjer so se dogajala nevarna srečanja vozil.

KOSTELSKI BISERI so nova knjiga Petra Svetika, ki sodi v sklop delovanja o narodni in kulturni dediščini. Izšla bo v 60 izvodih. Te dni bo natisnjena tudi zložek "Trška pešpot", ki govori o zanimivostih v okolici gradu Kostel. Obe deli bosta predstavljeni v sklopu svetovnega dneva turizma, se pravi okoli 27. septembra.

ŠE ŠEST KOZOLČKOV bodo te dni postavili v Kostelu. Pet jih bo (skupaj s turističnimi informativnimi tablam) ob Trški pešpoti, šesti pa na vhodu v občino iz smeri Banjaloka - Borovce.

KOSTELCI KLEKLJAJO - Skupina kostelskih klekljarjev, članov Turistično-športnega društva Kostel, se je udeležila skupaj z vodjo njihovega klekljarskega tečaja nedavnega čipkarskega festivala v Idriji. Naslednji tečaj klekljanja bo v Kostelu po spravi letine, se pravi jeseni. Nanj so vabljeni dosedanjí obiskovalci tečaja in novi kandidati oziroma kandidke.

ŠE EN ENKOLOŠKI SPUST PO KOLPI? - Suša in nizek vodostaj Kolpe sta pokazala, da je v Kolpi še precej raznih odpadkov, zato namerava Turistično-športno društvo za 22. septembra načrtovati tekmovalni in rekreativni spust s plovili po Kolpi razširiti še na ekološki spust, se pravi, da bi udeleženci pobirali tudi odpadke iz Kolpe. Seveda bo to možno le, če do takrat ne bo obilnejšega deževja, ki bi dvignilo gladino Kolpe.

PREVERJANJE USPOSOBLJENOSTI - Vajo, s katero so gasilci iz Kočevja in Ložin preverili svoje znanje in opremo za reševanje ob prometnih nesrečah, so ocenili kot uspešno, pri čemer so, kot je povedal poveljnik PGD Kočevje Alojz Tomšič, levi delež zaslug za to pripisali že dolgoletnemu dobremu sodelovanju kočevskih gasilcev in reševalcev. Dobro pa sodelujejo, kot je dodal, tudi z vsemi ostalimi, ki so sodelovali pri vaji. (Foto: M. L.-S.)

Sodelovali gasilci in reševalci

Uspela vaja je rezultat dobrega sodelovanja - Preverili strokovno usposobljenost in opremo

KOČEVJE - Prostovoljno gasilsko društvo Kočevje je minuli petek v Dolnjih Ložinah izvedlo vajo "Tehnično reševanje in gašenje ob prometni nesreči". V vaji so sodelovali člani enote za tehnično reševanje PGD Kočevje, gasilci iz PGD Ložine, reševalci iz Zdravstvenega doma Kočevje, policisti kočevske Policijske postaje in Avtoodpad Zupanc Boris, s.p., iz Kočevja.

"Z vajo smo želeli preveriti strokovno usposobljenost gasilskih in ostalih enot v primeru reševanja ob težjih prometnih nesrečah in obenem tudi preizkusiti tehnično opremo za reševanje in gašenje," je povedal tajnik Gasilske zveze Kočevje in PGD Kočevje Milan Simičič, ki je izdelal elaborat vaje. Za kraj vaje so si izbrali območje pri mostu v Dolnjih Ložinah, saj so poleg strokovne usposobljenosti gasilske operativne enote PGD Kočevje za tehnično reševanje hoteli prikazati in preizkusiti tudi usposobljenost operativnih gasilcev iz PGD Ložine.

Vaja je temeljila na predpostavki, da je ostal voznik v vozilu, ki ga

je zaradi prevelike hitrosti zaneslo s ceste in je pristalo v suhi strugi pod mostom tik pred naseljem, vkleščen ter da zaradi razlitga olja in bencina obstaja velika nevarnost za nastanek požara. V vaji sta sodelovali tako 3. enota PGD Kočevje, ki je usposobljena za reševanje in pomoč ob prometnih nesrečah in razlitju nevarnih snovi, kot tudi 4. enota, ki so jo ustanovili pred komaj dobrim letom dni in deluje kot pomoč 3. enoti, samostojno pa pri reševanju iz višin, globlin in na vodi.

M. L.-S.

Dobrepoljski krompirčki

DOBREPOLJE IN STRUGE NA RADIU - Na prvem programu Radija Slovenija bodo v septembru štiri oddaje iz dobrepoljske občine. Najprej bosta 4. in 11. septembra oddaji o Dobrepoljcih, nato pa 18. in 25. septembra oddaji o Stručancih. Vse se bodo začele ob 20. uri, sodej pa v sklop oddaj Slovenska zemlja v pesmi in besedi. Oddaje so rezultat štirimesecnega dela na terenu za diplomsko nalogo oziroma delo "Ljudska pesem Dobrepoljsko-Struške doline" absolventke etnologije in kulturne antropologije Vesne Sever.

ZDAJ V DRAGOMER - Dobrepoljski upokojenci bodo 15. septembra krenili na izlet v Dragomer in tako vrnili obisk. Kaj jim bodo gostitelji pokazali, še ne vedo. Cena izleta je 2.500 tolarjev. 29. septembra bo še izlet h Gospe Sveti. TAROK PRI KORITU - Naslednji turnir Tarok sekcije Dobrepolje se bo začel jutri, 31. avgusta zvečer pri Koritu v Podgori. Zadnji turnir je bil 3. avgusta in se je imenoval Terasa Brdavs 2001, na njem pa so bili najboljši Marjan Gorjup, Boštjan Strnad, Marjan Prijatelj in Eros Mueller.

M. G.

Srečanje konjenikov na Okornovem ranču

DRAGA - Na Okornovem ranču v Dragi (občina Loški Potok) bodo pripravili 1. septembra konjeniški piknik, ki bo poprestran s športnimi igrami (podiranje bikov, metanje lasa in jahanje v angleškem damskem sedlu). Organizatorji pričakujejo veliko udeležbo lastnikov konj iz vse Slovenije. Po končanem tekmovanju in igrah se bo začelo rajanje ob živi glasbi.

Gympie zmagal že tretjič zapored

9. konjeniške galopske dirke - Zaradi premalo prijavljenih konj sta dve dirki odpadli

KOČEVJE - Na travnati stezi farne Mlake pri Kočevju so v soboto potekale 9. konjeniške galopske dirke za nagrade sponzorjev in trofejo MDK Kočevje. Organizator prireditve, Mesnine dežele Kranjske, d.d., je razpisal devet dirk, vendar so jih izpeljali le sedem, saj sta zaradi premalo prijavljenih konj dirki kmečkih in arabskih konj odpadli.

Arabska konja Šah Ibn Hawi in Taklif sta zato nastopila v dirki športnih konj B na 1.300 metrov, v kateri se je pomerilo 8 konj. Šah Ibn Hawi (lastnik in jездеc Peter Požar ml.) je tako kot lani osvojil 2. mesto, zmagala je Panda (lastnik Damjan Pavčič, jездеc S. Pavčič), ki je prišla lani na cilj tretja. 3. pa je bila Magy (lastnik in jездеc Branko Gerbec). V dirki športnih konj A na 1.300 metrov je zmagala Tara (lastnik in jездеc Domen Potočnik), 2. mesto je osvojil Balki (Leon Ajdnik) in 3. Grom (lastnik Anton Kolarič, jездеc U. Kladič). Sledili sta dirki za nagrado Mercatorja in nagrado Kočevja ter nato dirka polnokrvnih triletnih in starejših konj na 2.400 metrov, ki je bila deležna osrednje pozornosti.

Za trofejo MDK in denarne nagrade v skupnem znesku 930.000

tolarjev (497.550 tolarjev za 1., 237.150 za 2., 125.550 za 3. in 69.750 za 4. mesto) se je pomerilo 5 konj. Tako kot lani in predlani se je tudi letos najbolje odrezal kastat Gympie, (jездеc ga je D. Balazik), ki je tako osvojil trofejo organizatorja prireditve že tretjič zapored. Žal pa se lastnica Uršula Flis njegove zmage ni mogla veseliti, kot bi se sicer, saj je v noči pred dirko v prometni nesreči, ki se je zgodila na Bregu pri Kočevju, izgubila življenjskega sopotnika. Drugo mesto na dirki je osvojil konj Grenada (lastnik Stipe Masle, jездеc P. Keteleš), 3. Tequila (Mišo Mravovič) F. Coh in 4. Ahat (Angel Babič) M. Rajkovič.

Organizatorji so prireditve tudi letos popestrili s krovjo ruleto in srečelovom, sklenili pa so jo z veselico, ki se je po programu začela

ob štartu zadnje dirke. Tokrat je bila to dirka veteranov na 1.100 metrov, v kateri se je pomerilo pet jezdecov, starejših od 45 let. Zmagal je Franc Okorn, ki je jездеl na svojem Petru Panu, 2. mesto je pripadlo Alojzu Kovaču in kobili MDK Kiwi, tretji pa je bil Jože Pakiž s svojo Mišo.

Izidi preostalih dirk: nagrada Mercator, 1.300 metrov: 1. Cool Power (lastnik Tomaž Globočnik), jездеc D. Balazik, 2. Spun Silk (Martina Kozlovčič), 3. Apatyka (Jože Povše) Z. Stamenkova, 4. Lona (Ivan Rupar) P. Pakiž; nagrada Kočevja, 1.609 metrov: 1. Lucilla (Stipe Masle) P. Keteleš, 2. Anna Molinari (Jože Skok) D. Balazik, 3. Aufbiks (A. Babič) M. Rajkovič, 4. Aleluja (A. Babič) S. Tomazeau; poskusni kriterij dvoletnikov na 1.100 metrov: 1. Schlif (A. Babič) M. Rajkovič, 2. Zarzi-on (Domen Potočnik) D. Balazik, 3. Satisfaction (A. Babič) Saboli, 4. Magnum (Rok Trdan) P. Pakiž.

M. L.-S.

O demokraciji na Danskem

Na izobraževanju tudi Nataša Letig z Žage

KOSTEL - Med udeleženci mednarodnega izobraževanja za potrebe turizma, na katerem bodo govorili največ o demokraciji, okolju in človekovih pravicah in bo od 3. do 30. septembra na Danskem, bo tudi Nataša Letig z Žage v občini Kostel. Gostitelj mladih - največ jih bo iz balkanskih držav - bo danska nevladna organizacija Severin. Natanen odhod je omogočila Vitra, središče za uravnotežen razvoj podeželja iz Cerknice, ki že dalj časa tvorno sodeluje s Turistično-športnim društvom Kostel.

"Zame bo to prvo večje srečanje z vrstniki iz številnih evropskih držav. Ni naključje, da bomo skušali v odprtih pogovorih vsaj delno dojeti razmere na Balkanu. Dali

bomo pobude, kako naj bi mladi premostili etnične ovire v državah, ki so bile nedolgo tega v vojni oziroma sovražnice. Naloga moje generacije je tudi skrb za okolje in prizadevanje za varovanje človeških pravic in svobod. Seveda se bom najbolj trudila za predstavitev turističnih užitkov naše države in predvsem doline Kolpe," je povedala Nataša Letig. Dr. Stanko Nikolič, predsednik TSD Kostel, je zelo pohvalil Natašino delo odkar je pred poldrugim letom skupaj s šestnajstimi kandidati uspešno opravila izpit za turistične vodnika po Kostelu. Preko javnih del je zaposlena na občini.

"V kratkem času sem si pridobila kar nekaj pomembnih izkušenj. Kostel je postal mikaven tudi za tujce, kar pomeni, da se ta gospodarska panoga postavlja na noge in ji ni alternative. Slediti bi ji morala čisto okolje in kmečki turizem. Letos nas je obiskalo največ organiziranih turistov doslej. Za ta premik smo morali poštno zavijati rokave, največ so temu pripomogli člani našega društva."

Na delovnem taboru Vitre in TSD Kostel so bili sovrstniki iz Anglije, Francije, Češke in od drugod nemalo presenečeni nad Kolpo, gozdovi, pokrajino. Pravi, da so hoteli veliko zvedeti o vsaki hiši in drevesu v Kostelu. "Tudi to nam nekaj pove," je še povedala Nataša Letig.

M. G.

Nataša Letig

Skrb za čisto trebanjsko okolje

Obsežna vlaganja v posodobitev čistilnih naprav v Trebnjem in Velikem Gabru - V Trebnjem zbrani denar iz ekoloških taks z vlaganji porabili doma

TREBNJE - V Komunali Trebnje se zavedajo, da je poleg novih gradenj kanalizacijskega in vodovodnega omrežja pomembno posodabljanje obstoječih komunalnih naprav. Pred dnevi so končali prenovo čistilne naprave v Velikem Gabru in prvi del prenove osrednje čistilne naprave v Trebnjem. Ta je bila pred 18-imi leti zgrajena le za polovično zmogljivost, zaradi novih potreb v prihodnje pa je potrebna širitve.

Ko je bila trebanjska čistilna naprava leta 1983 zgrajena z zmogljivostjo 3000 enot, je bila ena najmodernejših. Zdaj je postala premanjšana in potrebna posodobitev. Izdelovalec projekta krški Savaprojekt je rekonstrukcijo ČN predvidel v dveh fazah. V prvi, ki je že končana, so spremenili mehanski del čiščenja, kar omogoča odstranitev vseh trdih in večjih delcev že na vходу v ČN, v oksidacijskem bazenu pa so rotor za bogatenje s kisikom zamenjali z zračnimi bla-

zinami, preko katerih se vpihuje zrak v vodo. Vrednost prva faze prenove je znašala 80 milijonov tolarjev in je bila pokrita iz ekoloških taks Ministrstva za okolje in prostor.

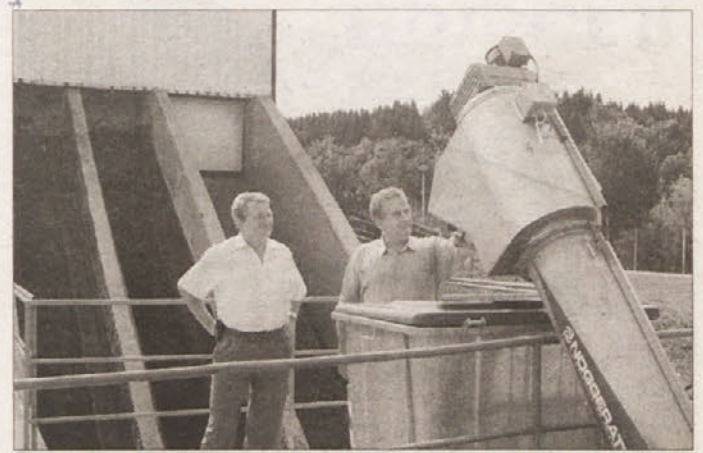
Druga faza obsega preureditev obstoječega dela gnilišča v bazen za aerobno stabilizacijo blata, izgradnjo sistema za sprejem greznih odpadkov, predelavo obstoječega bazena za prezračevanje in primarnih ter sekundarnih usedalnikov, izgradnjo novega bazena za denitrifikacijo, črpalnice s peskolovom in pomožnih prostorov. Vrednost teh del je 160 milijonov tolarjev in naj bi jih pokrili prav tako iz ekoloških taks za obremenjevanje voda, katerih se v občini Trebnje vsako leto nabere za okoli 100 milijonov tolarjev. Kot je povedal direktor Komunale Trebnje Pavel Jarc se bo letos začela druga faza prenove z gradnjo novega bazena. Po dokončanju prenove bo v Temenico otekala še čistejša voda, zmogljivost čistilne naprave pa se bo od 3000 povečala na 8000 enot. Na ČN naj bi se v prihodnje poleg Stefana in bližnjih vasi priključile tudi vasi v KS Dolenja

Nemška vas, trebanjska industrija, ki ima zdaj svoje čistilne naprave, ter vlagatelji v bodoči trebanjski industrijski coni.

Posodobitev čistilne naprave v Velikem Gabru pa je bil pogoj, da bo novozgrajeno šolsko poslopje dobilo uporabno dovoljenje. Ker v kraju še ni povsem izbrana rešitev glede čistilne naprave, krajani namreč ne pristanejo na umestitev ČN v Glinah, ki je najnižja točka kotline, in spuščanje prečiščenih odpadkov v podtalje, so bili v Komunali Trebnje primorani generalno prenoviti obstoječo 30 let staro šolsko čistilno napravo. Ta je v zadnjih letih bolj spominjala na pretočno greznico kot na čistilno napravo, ki naj bi v prihodnje vendarle dobila pravega upravljalca, vendar bo potrebno zagotoviti okoli 180.000 tolarjev na mesec za njeno normalno delovanje. S priključitvijo tudi sosednjih poslopij na čistilno napravo bi namreč mesečno zbrali največ 15 tisoč tolarjev prihodkov.

Ker v Velikem Gabru ne pristanejo na gradnjo čistilne naprave v Glinah, so v izdelavi projekti za umestitev čistilne naprave ob reki Temenici. Gre za trikrat dražjo rešitev, saj bo potrebno v kotlini zbrane odpake prečrpavati na drugo stran hriba, prečiščeno vodo pa bodo spuščali v Temenico.

J. Ž.

ROTOMATNI POLŽ - Vodja tehničnega sektorja Komunale Boško Vujasin in direktor Komunale Trebnje Pavel Jarc si ogledujeta eno od pridobitev prve faze prenove ČN v Trebnjem - rotomatni polž za odstranjevanje trdih delcev iz odpadka. (Foto: J. Ž.)

6. POHOD PO BARAGOVİ POTI - SLS + SKD Slovenska ljudska stranka, občinski odbor Trebnje, je zadnjo avgustovsko nedeljo pripravila tradicionalni 6. pohod po Baragovi poti, ki se ga udeležilo 50 pohodnikov vseh starosti. Na 18 km dolgo pot, ki večinoma poteka po gozdu, so se pohodniki izpred motela odpravili v smeri Odrge, Vrhtrčnjega, Šahovca, Dobriča, Knežje in Male vasi ter Benečije nazaj v Trebnje. Med prijetnim druženjem so si ogledali cerkve na Vrhtrčnjem, v Šahovcu, Dobriču in Knežji vasi, Baragovo rojstno hišo in spominsko zbirko v Mali vasi ter obeležje 15. poldnevni-ka na Vrhtrčnjem. Pohodniki so bili ob vsej poti deležni prigrizkov sprejemov s pogostitvami. (Tekst in foto: J. Ž.)

Odvoz odpadkov iz vinskih gor

Za zmanjšanje črnih odlagalšč

TREBNJE - S septembrom bo Komunala Trebnje začela izvajati popravilni občinski odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki in novi plan odvoza odpadkov. Največja novost je uvedba odvoza odpadkov z vinorodnih območij Gra-

dlišča, Stare Gore, Praprotnice, Kraljevca in Rihpovca v krajevnih skupnostih Nemška vas, Trebnje in del Mirne. Komunala je lastnike zidanic, vikendov in počitniških hišic že obvestila o izvajanju storitev, saj si morajo nabaviti posode za smeti, mesečna smetarina pa bo znašala 346 tolarjev.

Do konca leta bodo odpadke začeli odvažati tudi iz drugih gor v krajevnih skupnostih Mirna, Šentrupert in Mokronog. S tem naj bi vplivali na zmanjšanje črnih odlagalšč odpadkov v občini Trebnje. Pri vsakoletnem odstranjevanju letih se namreč ugotavljali, da jih je bilo največ na območjih zidanic in počitniških hišic, kjer urejenega odvoza odpadkov niso imeli.

Zaradi odvoza odpadkov iz vinskih gor bo spremenjen urnik odvoza odpadkov iz gospodinjstev v Trebnjem in na Mirni. Od 1. septembra do 1. junija bo Komunala zabojnike praznila le enkrat na teden in ne dvakrat kot doslej. V poletnih mesecih pa bodo smeti odvažali dvakrat tedensko. Gospodinjstva, ki imajo večje količine odpadkov, pa si morajo nabaviti ustrezno velike posode za odpadke.

J. Ž.

Darujte kri

TREBNJE, MIRNA - Vsi, ki bi želeli darovati kri, vabljeni v četrtek, 6. septembra, na Mirno ali v petek, 7. septembra, v Trebnje na krvodajalsko akcijo! Oba dneva bo potekala od 7. do 14. ure: na Mirni v Kulturnem domu in v Trebnjem v Gasilskem domu.

DOBROTE IZ KMEČKE KOŠARE - Okrog 450 otrok iz vse Slovenije, ki so jih Slovenske železnice in društvo Zagon iz Tržišča osrečili z brezplačnim celodnevni izletom z muzejskim vlakom, se je po pestrem dogajanju v Sevnici na poti proti Ljubljani ustavilo še v Tržišču. Na tukajšnji železniški postaji so potnike pričakali predstavniki krajevnih skupnosti, godba iz Zidanega Mosta ter mladi harmonikar. Članice Aktivna kmečkih žena Tržišče (na sliki) so otroke pogostile z dobrotami, starejši pa so še raje segli po kozarčku cvička, ki so ga ponujali domači vinogradniki. (Foto: B. D. G.)

Spet z muzejskim vlakom

Na sevniskem gradu so preteklo soboto spet kraljevali otroci, stari od 9 do 14 let, iz vse Slovenije

SEVNICA - Otroci so se s po- čitniškim muzejskim vlakom to- krat že sedmič v organizaciji Slo- venskih železnic in neutrudnih čla- nov društva Zagon iz Tržišča pri- peljali v Sevnico. Izlet je namenjen v prvi vrsti socialno ogroženim otrokom, rejencem in ostalim, ki si niso mogli privoščiti počitnic, in je bil zanje brezplačen.

• Društvo Zagon je krovna orga- nizacija, ki združuje celo paleto de- javnosti: turistično, humanitarno, športno, izobraževalno in kulturno. V dogovoru s KS izdajamo tudi kra- jevni časopis, zagnali smo turis- tično dejavnost v kraju, pripravlja- mo internetno stran in akcije ob tednu otroka, sodelujemo pri prired- itvah in še marsikaj načrtujemo, med drugim tudi postavitev odslu- žnih "gomuljk" v Tržišču, ureditev pespoti po krajevni skupnosti in še kaj. Upamo, da bomo do leta 2005 lahko koga zaposlili, ki bo delal za kraj in za turizem," načrtuje Lazar.

Iz Ljubljane so odpotovali ob 8. zjutraj, nato pa so se jim v Zida- nem mostu letos prvič pridružili še otroci iz Celja, Maribora in osta- lih krajev s tega konca. Za otroke iz okolice Sevnica so organizirali tudi avtobusni prevoz do Ljub- ljane. Okrog 450 otrok je spreml- jalo 50 vzgojiteljev, da ne omenja-

mo pomembnih gostov, med kate- rimi je bil največ pozornosti dele- žen selektor slovenske nogometne reprezentance Srečko Katanec, čeprav je bila zgovorna tudi ude- ležba varuha človekovih pravic Matjaža Hanžka ali pa direktorja Slovenskih železnic Igorja Zajca in drugih.

Na sevniskem gradu je pisano množico pričakala glasbena skupi- na 12. nasprotje, sledile so igre, uganke, skeči in še kaj. Organiza- torji so mladim izletnikom ponudi- li sladoled, napitke, rogljičke, topel obrok in tudi nagrade. Kot je povedal Stanko Lazar, predsednik društva Zagon iz Tržišča, ki je imel v dneh pred soboto polne roke, jim uspe tak izlet spraviti skupaj le z veliko skupnega dela številnih pro- stovoljcev in sodelovanja različnih društev ter s sponzorji.

B. D. G.

Drugo leto vodovod Nova Gora?

Krajani Tržišča bi radi do praznovanja občinskega praznika 2002, ki bo v njihovi krajevni skupnosti, dokončali vodovod Nova Gora in cesto Nova Gora - Laze

TRŽIŠČE - "Tržiščani se odzivajo na akcije krajevnih skupnosti in ve- liko prispevajo tudi iz svojega žepa. Razveseljivo je, da ob prireditvah stopi- jo skupaj vsa društva, smo pa zadovoljni tudi s pomočjo občine," pravi Marjan Jamšek, predsednik sveta KS Tržišče, ki je zaradi vsega naštetega vesel, kajti tako se da v kraju marsikaj postoriti. O tem, kaj vse delajo, kaj bi radi naredili in kaj se v kraju dogaja, krajane že tretje leto obvešča- jo s Krajevnim listom Tržišča, ki izide štirikrat letno. Za časopis z običa- jno 20 stranmi in za dobro obveščenost krajanov krajevna skupnost name- ni letno poldrugi milijon tolarjev.

Pri naložbah je v Tržišču letos spet v središču pozornosti izgrad- nja vodovoda Nova Gora, ki so jo začeli že pred leti, ko so izvrtali vr- tino. Letos so zastavljeno fazno izgradnjo nadaljevali in med dru- gim izvrtali še dodatno vrtino. Na- ložbo s tretjino potrebnih sredstev financira krajevna skupnost, osta- lo pa dodaja sevniška občina. Kot pravi Jamšek, bi radi vodovod do- končali v naslednjem letu, ko bo njihova krajevna skupnost organi- zator občinskega praznika v Telčah.

Tako bi dobil vodo zgornji del krajevnih skupnosti, predvsem ob- močje Bojnika, Jeperjeka, Telč in Drušč, pa tudi del KS Boštanj, predvsem vas Križ. "Sledimo ob- činski študiji za oskrbo z vodo, ki predvideva, da krajevnih skupnosti Tržišče, Šentjanž in Krmelj zgradi-

tudi Tržiščane. Za že omenjeni ob- činski praznik 2002 bi radi odprli posodobljeno in asfaltirano občins- ko cesto Laze - Nova Gora, ki je dolga 3 km in je občinska naložba. Še pred letošnjo zimo naj bi asfal- tirali del ceste v vasi Skrovnik in okrog 800 metrov ceste na Telčah.

V Tržišču je sredi izgradnje tudi javna razsvetljava. Šolsko športno igrišče so že osvetlili, zdaj pa nada- ljujejo s popravili in tudi dograje- vanjem javne razsvetljave, tako da naj bi po Jamškovih besedah sep- tembra dokončali z deli v Tržišču. Potrpežljivo čakajo na vrsto tudi pri izgradnji telovadnice za OŠ Tržišče, saj sta pred njo na vrsti šola Blanca in Sevnica.

Ker je jesen pred vrati, se v kra- ju že pripravljajo tudi na jesensko srečanje v Tržišču, ki bo 13. oktoba- ra. Takrat bodo v kraj z muzejskim vlakom pripeljali obiskovalce iz vseh krajev Slovenije ter s pomoč- jo vinogradnikov, kmečkih žena in drugih društev poskrbeli za pred- stavitev svojega kraja, vinogradni- kov in cvička. Menda je zanimanje za prireditve že precejšnje.

B. DUŠIČ GORNIK

Marjan Jamšek

jo svoje vodovodno omrežje, ki bi jih na koncu povezali in omogočili pretakanje vode," je povedal Jamšek.

Asfalta v nobenem kraju ni niko- li preveč, zato čaka še precej dela

BREZ HUŠANJA - Kdor je letos prvič šel na pohod po Bara- govi poti in je imel namen izgubi- ti kakšen odvečen kilogramček, temu to zagotovo ni uspelo. Ob vsej poti so namreč pohodnikom prijazni domačini pripravili spre- jemne s pogostitvami, zato je mar- sikateri od pohodnikov po konča- ni poti imel na sebi raje kakšen dekagram več kot manj.

SMETARSKÉ POSODE - V septembru bo Komunala začela redno odvažati odpadke tudi iz nekaterih vinskih gor. Marsika- teri Trebanj so zato v prihodnje dobivali dvojne položnice za sme- tarino, domačo in zidaniško. Z novim smetarskim režimom bodo nezadovoljni tudi Mirenčani in Trebanjci, ki nimajo vikendov, saj jim bodo komunalci v prihodnje smetarske zabojnike praznili le še enkrat na teden. Tisti z manjšimi posodami bodo zato prisiljeni na- baviti večje, posode pa bodo mor- ali nabaviti tudi vikendarji. Torej bodo v prihodnjih dneh v Treb- njem poleg šolskih potrebščin naj- bolj iskano blago smetarske po- sode.

REKORDNO HITRE GRAD- NJE - Mrliška vežica v Dolenji Nemški vasi in nova šola v Ve- likem Gabru sta bili zgrajeni v re- kordno hitrem času nekaj mese- cev, od zasaditve prve lopate, seve- da. Rekordno hitre gradnje bi si želeli tudi uporabniki ceste mimo Trima in Akripola, ki jo v teh dneh prenavljajo. Ker urejenega obvoza ni, so gradbeni stroji tako rekoč stalno na cesti, po kateri poteka tudi enosmerni promet, doslej na srečo še brez nezgod.

Koncert v Šentrupertu

ŠENTRUPERT - V okviru Po- letja v Šentrupertu bo v nedeljo, 2. septembra, ob 21. uri na trgu potekal koncert ameriške in irske narodne glasbe v izvedbi skupine The Blackriders. Vstopnina kon- certa znaša 1.000 (za stojišče) ali 2.500 tolarjev.

Plakete KS Čatež pod Zaplazom

ČATEŽ POD ZAPLAZOM - Krajevna skupnost Čatež pod Zaplazom bo 9. septembra ob 15. uri ob poslovnih oz. mrliški vežici, ki jo je zgradil novomeški VGP, njen arhitekt pa je Ljubljancan Jože Matoh, pripravila slovesnost, na kateri bo predsednik sveta KS Ivan Zajc podrobneje predstavil opravljena dela po programu CR-POV, vrstico pa naj bi preževal tre- banjski župan Ciril M. Pungartnik. Ob tej priložnosti bodo podeli- li plakete KS Občini Trebnje in arhitektu objektov CRPOV.

Sevniški paberki

KDO KOMU? - Ni mogoče za- nikati, da železnica že dolga leta daje kruh mnogim družinam v savski dolini in tudi v dolini reke Mirne. Je pa tudi obratno, namreč tudi tukajšnji prebivalci dajejo kruh železnici. Dokaz za to smo našli preteklo soboto v Tržišču. Tamkajšnje kmetice so z doma- čim kruhom obdarile generalnega

direktorja Slovenskih železnic Igorja Zajca (na sliki). Varuh člo- vekovih pravic Matjaž Hanžek (desno) pa si je ob tem mislil: "Vsi enakopravni..." in čakal na svoj hlebec.

PREBLISK - Internetna stran sevniske občine morda res ni naj- bolj briljantna in tako ažurna, kot bi lahko bila. Imajo pa jo le. In ker jo delajo prostovoljci, ki si pokri- jejo samo materialne stroške, jo velja še toliko bolj pozdraviti. Obiskovalcev strani je zdaj že kar lepo število, le še vse krajevnih skupnosti in drugi v občini bodo morali spoznati, kakšno moč ima medij, ki mu pravimo internet. Sevniski občini se malo že svita, in če bo prebrsknilo še svetnike, bo menda naslednje leto iz pro- računa za te namene že nekaj kap- nilo.

KMETIJSTVO

Neposredna plačila

LJUBLJANA - Vlada se je pretekli petek z dopisno sejo odzvala na zaostrene razmere v kmetijstvu in na vse bolj kriče iz posledice suše. Kot je znano, je iz proračunske rezerve odobrila 1,6 milijarde tolarjev za odpravo škode zaradi lanskoletne suše, pri čemer naj bi prednost imele občine, ki jih suša najbolj prizadela tudi letos. Državno komisijo je zadolžila, naj najkasneje do konca oktobra pripravi končno poročilo o škodi po letošnji suši. Poleg tega je vlada sprejela tudi uredbu o neposrednih plačilih za reje živali in plemenskih živali ter o podporah za pospeševanje prodaje kmetijskih pridelkov oz. živil za letošnje leto. S tem je uredila neposredna plačila, ki niso zajeta v že sprejetih tržnih redih (npr. za kobile, za reje žrebet, za reje plemenskih živali, za teleta, pitana na višjo maso).

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Na novomeški tržnici so branjeveke v ponedeljek ponujale: račić po 300 tolarjev za kilogram, stročji fižol po 500 do 600, fižol v zrnju po 1100, krompir po 100, korenje in kolerabo po 250 do 300, buče po 200 do 250, čebulo po 200 do 300, šalotko po 350 do 600, česen po 600, kumare po 150, kumarice za vlaganje po 250, redkev po 250, rdečo peso po 300, peteršilj po 1000, paradižnik po 200 do 250, papriko po 200 do 300, feferone po 300, zeleno po 495 in jajčevce po 150. Za liter in pol žganja je bilo potrebno odšteti 1300, za merico robid pa 300 tolarjev. Kilogram sliv je stal 350, grozdja 200 do 350, hrušk 200, jabolk 150 do 200, jabolčnih krljev 800 in hruškovih krljev 1000 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na zadnjih dveh sejmišjih so imeli v Brezicah na prodaj 81 oziroma 62 do 3 mesece starih prašičev, 59 oziroma 46 prašičev, težkih od 40 do 70 kg in 4 oziroma 7 prašičev, težkih 100 kg. Prve so prodajali po 400 do 480 tolarjev kilogram, kar pomeni 9.000 do 14.000 tolarjev za žival, druge po 360 do 390 tolarjev kilogram oziroma 18.000 do 24.000 tolarjev za žival in tretje po 300 do 320 tolarjev kilogram oziroma 30.000 do 32.000 tolarjev za žival. Obakrat je na sejem prišlo malo kupcev pa tudi kupčija je bila slaba.

kmetijsko svetovanje

Pomoč za urejanje pašnikov

Razpis za dodelitev nepovratnih sredstev

V uradnem listu št. 61-62 je bil 27. julija objavljen javni razpis za dodelitev nepovratnih sredstev za spodbujanje usposabljanja pašnikov, ki ga razpisuje Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja. Za ta namen so predvidena finančna sredstva v višini 75.306.257 tolarjev.

Na razpis lahko vložijo vloge tisti, ki so urejali pašnike v letu 2000 ali 2001.

Za pašnike v gorsko-višinskem in kraškem območju ter strme kmetije veljajo naslednji pogoji: lokacija pašnika mora biti razvrščena v navedeno območje; najmanjša skupna velikost pašnika je 2 ha, največja 30 hektarov; najmanjša obtežba je 0,5 GVŽ/ha in največja 2 GVŽ/ha.

Za pašnike, ki ležijo v gričevnato-hribovitem območju in na območju z omejenimi dejavniki, pa veljajo naslednji pogoji: lokacija pašnika mora biti razvrščena v navedeno območje; najmanjša skupna velikost pašnika je 2 ha, največja 30 hektarov. Najmanjša obtežba je 1,5 GVŽ/ha in največja 2,5 GVŽ/ha.

Za pašnike, ki ležijo v nižinskem območju veljajo naslednji pogoji: lokacija pašnika mora biti razvrščena v navedeno območje; najmanjša skupna velikost pašnika je 2 ha, največja 30 hektarov. Najmanjša obtežba je 1,5 GVŽ/ha in največja 2,5 GVŽ/ha.

Kriteriji za določitev višine subvencij so: vrsta obodne ograje, območje glede na omejene dejavnike, v katerem pašnik leži in velikost pašnika. Vloga za razpis mora vsebovati poleg izpolnjenega obrazca št. 1 "Podatki o vlagatelju in naložbi", še naslednje dokumente: izjavo prošilca, da je pašnik urejen v letu 2000 ali 2001 in to v skladu z načrtom kmetijske svetovalne službe; načrt ureditve pašnika; posestni list star največ dva meseca ali notarsko overjeno zakupno pogodbo; za pašnike, ki posegajo na gozdna zemljišča, potrdilo, da je pašnik v skladu z gozdno gojitvenim načrtom; za skupne pašnike fotokopijo iz registra skupnih pašnikov, ki ga vodi upravna enota; originalne račune za nabavljen material; pooblastilo upravitelca vlagatelju za vložitev zahtevka; fotokopijo prve in druge strani obrazca A, ki so ga kmetje vložili za pridobitev državnih intervencij.

Vloge je potrebno poslati na Agencijo Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska 160, 1000 Ljubljana, do 5. septembra 2001.

Hlevi se praznijo, dolgovi rastejo

Suša vidno pobira letino - Najhujša bo posredna škoda: trajna škoda v nasadih, zmanjšan stalež živine, zadolževanje, ogrožena socialna varnost številnih kmetij

NOVO MESTO - Hudo pomanjkanje vlage in temperaturni šoki so požgali travnike in pašnike, posušili koruzo, ožgali sadje, izsušili trte in celo drevje po gozdovih. Poleg neposredne škode, ki naj bi je bilo po hitrih ocenah do sredine avgusta samo na območju Dolenjske, Posavja in Bele krajine za blizu 20 milijard tolarjev, bo veliko tudi posredne škode. Kmetje so že začeli predčasno prodajati pitance, zmanjšujejo pa tudi stalež krav in prodajajo plemensko živino, zaradi česar se bo čreda v državi močno zmanjšala, kar pred vstopom v EU ni ugodno.

Na območju Posavja, Dolenjske in Bele krajine je, kot je povedal Stane Bevc iz Kmetijsko-gozdarskega zavoda Novo mesto, živinoreja med najbolj prizadetimi panogami. Na okrog 35.000 ha travnikov se je rast ustavila že pred dvema mesecema, tako da sta izpadli povprečno dve košnji. Po suši se bo razbohotila plevel, kar bo terjalo dodatne ukrepe in stroške. Vse živinorejske kmetije že zdaj krmijo zaloge za zimo, povsod pa so prekinili tudi s pašo in zelenim krmiljenjem.

Od 30- do celo 50-odstotno (v preteklem tednu) je prizadeto vsaj 8.000 ha koruze za zrnje in vsaj 5.000 ha koruze za silažo, ki je bo manj in bo problematična po kakovosti. Na peščenih tleh, npr. na Šentjernejem polju, se je koruza posušila, še preden je napravila zrnje, zato bo verjetno ostala kar na polju. Vrtnine so prizadete v povprečju 50-odstotno; največja škoda je seveda v vse številnejših intenzivnih nasadih, ki jim je začelo primanjkovati vode za namakanje. Suša je okrnila tudi krompir dobrih 1.800 ha njiv, ki je že začel izčrparvati lastne gomolje.

Po besedah Janija Gačnika, strokovnjaka za sadjarstvo, je v hruškovih, breskovih in jablanovih nasadih pridelek pobrala že pozeba in

nato oklestila še toča. Na borem preostanku je škoda 30 do 40-odstotna, če pa dežja še ne bo, bo tudi do 60-odstotna. Jabolka se ne debelijo več, sadeži so ožgani in ne bodo odporni za skladiščenje. Ogroženih je več kot 600 ha intenzivnih sadovnjakov v treh posavskih občinah in še okrog 50 ha na Dolenjskem.

Suša je segla že tudi v približno 2.000 ha vinogradov, kjer bo po besedah Jožeta Maljeviča, izpad pridelka 10- pa tudi 100-odstoten, odvisno od tal. Med sortami je najhujše za laškim rizlingom, rumenim muškatom in žametno črnino. V vinogradih okrog Metlike listje rumeni, jagode se ne debelijo več in stopnja sladkorja ne narašča, istočasno pa se širi oidij in jagode pokajo. Okrog Semiča so, kot je opozoril župan Janko Bukovec, vinogradniki že začeli rezati z grozdem obložene šparone, da bi ohranili trte. Po poročilih iz Črnomlja je letošnja suša za razliko od lanskoletne prizadela tudi starejše trte. Gozdarji pa opozarjajo tudi na škodo v gozdovih, kjer se sušijo buke.

Na sestanku predstavnikov dolenjskih in belokranjskih občin, kmetijske zbornice in strokovnih služb so ugotavljali, da se premo- govori o dolgoročnih posledicah

Domača kakovost semiške penine

Zlata medalja v Radgoni - Penina proizvedena po klasični francoski metodi, imenovani po pokrajini Champagne

ČREŠNJEVEC - Pred tremi leti je Ivan Simonič s Črešnjevca pri Semiču resno začel proizvajati penino. Leto poskusov, ko je iskal pravo razmerje sestavin za pravi okus, ne šteje. Simonič se je med prvimi v Beli krajini začel ukvarjati s proizvodnjo penine, saj je tu odkril tržno nišo.

Simonič ima približno hektar vinogradov v Semiču, na Štrekljencu in Črešnjevcu. Sorti, ki ju vzgaja, sta šardone in laški rizling, saj je mešanica teh dveh najboljša podlaga za dobro penino. Seveda je za končni uspeh potrebno veli-

ko več dela. Simonič proizvaja penino po najkvalitetnejši, klasični francoski metodi, ki ima večstoletno tradicijo. Pri tej metodi poteka vretje vina z glicicami za penino in sladkorjem v vsaki steklenici zase. Proces je dolgotrajen, saj mora samo vino najprej zoreti od šest do osem mesecev, potem mora vreti, pri čemer se v steklenici naberejo usedline, ki jih je potrebno s tri- do štiritedenskim vrtenjem steklenice najprej zbrati in nato odstraniti, nakar steklenico zamašiti s plutovinastim zamaškom. Penina tako zori kar pol-drugo leto.

Po zlati medalji v Radgoni, ko je bila semiška penina druga najboljša med slovenskimi peninami, po zmagi na metliški Vinski vigredi in zmagi na Prerezu letnika Posavja, je Ivan Simonič letos povečal proizvodnjo svoje penine na 4000 steklenic. Razmišlja pa tudi, da bi se s semiško penino predstavil na Ljubljanskem vinskem sejmu.

Poleg penine Simonič proizvaja tudi domač vinski in jabolčni kis ter kis za vlaganje. Na uspehe, ki jih je požela semiška penina, pa je lahko upravičeno ponosen saj, če se je navadila zmagovati tako mlada, kaj šele bo!

MARJETKA PEZDIRC

ODGANJAL BO PTIČE - Molanovi iz Anove so tako kot vsako leto tudi letos pri vinogradu na Čelah pri Zolah postavili klopote. Do zadnje trgatve, ki jo Molanovi in sosedje Krošljevi opravijo pozimi, saj so znani pridelovalci predikatnih vin, bo s klopotanjem odganjal ptice od sladkega grozdja. Vse- lo je bilo pri postavljanju klopote, tako pa bo tudi pri pospravljanju ob zadnji trgatvi. (Foto: M. Vesel)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Priprave na trgatve

Kako pripraviti mlado vino

Trgatve zgodnjih sort grozdja je pred durmi. Med ranimi sortami v naši vinorodni deželi prevladujejo rdeče sorte, vendar je najti nekaj tudi rizvanca. Portugalka je popularno jesensko mlado vino, ki se ga od nekdanj vese- seli staro in mlado.

Kako se lotiti letos predelave grozdja za mlado vina, saj ima vsak letnik svoje zahteve? Rdeče sorte kažejo lepo obarvanost grozdja, srednje stopnjo sladkorja, portugalka od 61 do 69 stopinj eksleja, šentlovrenka od 73 do 75 stopinj eksleja. Kisline nihajo med vinorodnimi okolišji pri portugalki od 5,0 do 10,0 g/l, pri šentlovrenki pa od 7,8 do 12,6 g/l. Po navedenih uradnih podatkih zadnjih meritev v času od 25. do 28. avgusta grozdijske tehnološko vsekakor še ni zrelo. V enem tednu pa se lahko stanje v grozdnih jagodi spremeni, odvisno od nadaljevanja suše ali od močnega dežja. V tem času budno spremljamo kritično stanje v vinogradih, ki so prizadeti s sušo. V stalnem stiku s terenom in ob upoštevanju vseh okoliščin bomo razpisali roke trgatve.

Zgodnje sorte dajo tudi vina za takojšnjo porabo, zato mora biti način predelave grozdja prilagojen novemu okusu letnika. Gotovo ne bo težav z dobro obarvanostjo mladega vina. Zato ni potrebno dolgo držati na tropinah rdeči mošt, mlado vino. Zadostovalo bo po začetku vrenja tri do štiri dneve potapljanja klobuk, in to ne več kot štiri- do petkrat na dan. Upoštevati je potrebno, da grozdijske ni oprano z dežjem in da pri rdečem grozdu ostankov škropliva ne moremo sprati na drug način. Na takem grozdu tudi ni pričakovati dovolj zlatih kvasovk, pač pa veliko bakterij. Ostanki

škropiva zelo motijo kvasovke pri alkoholnem vrenju, ker te prej razstrupijo mošt, predno začno fermentirati. Zato naj bo kvasni nastavek toliko bogatejši in najboljše, da ga damo vso predvideno količino na začetku polnjenja kadi. Letos ni gnilega grozdja, zato ne pretiravamo z žveplanjem drozge v kadi; dovolj bo pol decilitra 5-odst. žveplaste kisline na 1 hektoliter. Kakšne bodo nočne temperature, ko bomo prešli portugalko, ne vemo. Ni praksa, da bi povrela na "tropu" do konca. Med prešanjem ne sme priti do prekinitev vrenja, sicer si lahko kmalu nakopljemo mlečni cik in zapravimo tudi lepo sadno aromo, ki je pri mladih vinih tako cenjena. Svetujemo prešanje podnevi, kajti v primeru nizkih nočnih temperatur se lahko vrenje zaustavi. Zadostna čistota vinske posode preprečuje divjim kvasovkam in bakterijam, da bi motile normalen potek alkoholnega vrenja. Zelo so nevarni stari ostanki vinske umazanije, a tudi nekaj ur nepomita posoda, umazana od svežega mošta ali vina.

Mlado rdeče vino ne sme dolgo čakati na prvi pretok, ker je letos v usedlinah več kot običajno ostankov škropliv. Pretok naj ne bo preveč "zračen", ker želimo ohraniti čimveč arom po grozdu in delno tudi zadržati svežino. Fine droži, ki bodo ostale na dnu posode, bodo koristile razvoju vina in ga delno varovale pred oksidacijo. Bodimo pozorni na pojav vonja po gnilih jajcih! Občasno pomešajmo droži, v primeru pojava pa je nujen zračni pretok! Letos je bilo mnogo vinogradov žveplanih zaradi "oidijevega" leta, zato računajmo z žveplovdikom. Tudi nasloj so letošnje okoliščine (suša in drugo) take, da bo potrebno pazljivo kletariti.

(Se nadaljuje)

Dr. JULIJ NEMANIČ

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Posušena jušna zelenjava

V primerjavi s sadjem, ki ima bogato tradicijo v naši prehrani, si posušene zelenjave še nismo uvrstili med stalne domače shranke. Vzrok za to je premalo poznana tehnologija in tehnika sušenja zelenjave. Večji delež pridelanih vrtnin uporabimo sveže ali shranimo kot ozimnico s pomočjo različnih metod konzerviranja. Posušena jušna zelenjava je izdelek, ki ga dobimo iz celih plodov ali delov plodov svežih in zrelih vrtnin, njihovih korenov ali listov. Vsem delom zelenjave se po ustreznem fizikalnem postopku odvzame voda (dehidracija) do take stopnje, ki jim zagotavlja kakovost in uporabnost za daljši čas. Kakovost shranke je odvisna od načina pridelane surovine, od postopka in tehnike ter pogojev sušenja. Če bomo pri delu dosledno upoštevali zahteve posamezne vrste zelenjave, bo ta pri namakanju v vodi spet dobila prvotne lastnosti.

Za domačo rabo lahko uspešno posušimo rdeče korenje, peteršiljeve liste in korenino, čebulo, por, grah, špinado in podobno. Za sušenje domačih pridelkov, zelišč in semen so nam na izbiro različni sušilniki. Za manjše količine živil zadošča namizni gospodinjski pripomoček, t.i. biosušilnik. Za večje količine pa so primerni montažni sušilniki, ki jih je na tržišču že več vrst. Glede na svojo zmogljivost so primerni za kmečka gospodinjstva, ki jim pomeni sušenje pridelkov

dopolnilno dejavnost. Za pripravo jušne mešanice posušimo rdeče korenje tako, da sveže izkopanega dobro očistimo, operemo in blanširamo 5 minut. Pripravljen maso razdelimo v tanke sloje na zračno podlago in sušimo pri temperaturi do 75° C. Vsebnost vode mora biti čim manjša (do 7%), ker s tem ohranimo večjo količino vitaminov. Posušeno korenje shranimo v neprepustno embalažo (stekleni kozarci) in tesno zapremo, ker je shranek zelo hidroskopičen. Hranilna vrednost 100 g posušenega korenja je dokaj visoka, vsebuje pa približno 369 kcal.

Sestavni del jušne mešanice je tudi posušena čebula. Za sušenje je primerna dobro zrela in zdrava čebula. Odstranimo ji zunanje liste in nato narežemo na 2-4 mm debele rezine, ki jih sušimo do 5 ur pri temperaturi do 65° C. Še boljše je, da naravnoma začetno temperaturo na 90° C in jo nato počasi znižujemo do 55° C. Delci čebule so suhi že po dveh urah. Za 1 kg suhe čebule potrebujemo 7 kg sveže čebule. Tudi suha čebula se najbolje ohrani v dobro zaprtem steklenem kozarcu. Jušni mešanici močno poudarjajo aromo posušeni peteršiljevi listi in koren. Vse dobro očistimo in poljubno narežemo ter sušimo pri temperaturi do 60° C. Za 1 kg suhega peteršilja potrebujemo približno 7 kg sveže surovine. Na enak način posušimo tudi liste špinade, vendar brez stebel in pecljev.

Šentjernejska dolina v slikarskih očeh

Osem slikarjev na 1. slikarski koloniji Jernejevo 2001, ki jo je pripravila domača ustvarjalnica Jožica Medle - Na ogled postavili še dela osnovnošolcev in odraslih ljubiteljev slikarstva

ŠENTJERNEJ - Pretekli teden je bilo v Šentjerneju resnično pestro ob občinskem prazniku. Ob vseh najrazličnejših dogajanjih pa niso pozabili tudi na kulturo, in tako je ves teden, od 19. do 23. avgusta, potekala 1. slikarska kolonija, ki so jo poimenovali kar po prazniku - Jernejevo 2001. Pobudo zanjo je dala domača likovna ustvarjalnica Jožica Medle, ki je bila glavna organizatorica, prisluhnili pa ji je tudi občina, za kar se zahvaljuje.

"Likovna kolonija, je tu potekala pred dvema letoma, zdaj pa smo jo pripravili v sklopu Jernejevega. Z njo želimo kulturno oživiti dogajanje v kraju in okolici in vesela sem, da nam je uspelo," je povedala Medletova, tudi sama ena od udeleženk petdnevnega druženja likovnih ustvarjalcev iz vse Slovenije. Umetniki - akademski slikar Jože Marinc, Dob pri Kostanjevici, akademska slikarka Marija Rus iz Semiča, akademski kipar Stane Jarm iz Kočevja, Simona Čudovan iz Čadra pri Šentjerneju, diplomantka Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, študent Likovne akademije v Skopju Asparuh Mihajlov ter Silvo Metelko iz Ljubljane, diplomant visoke strokovne šole za risanje in slikanje - so se že v nedeljo naselili v Majzleji zidnici. "Prav lastniku Gašperju Majzlu kot sponzorju gre največja zahvala, da je kolonija sploh lahko potekala," pravi Medletova.

Ustvarjalci so petdnevno druženje dobro izkoristili in ob lepotah šentjernejske doline niso mogli ostati ravnodušni, kar odražajo tudi njihova dela. V glavnem so abstraktna, ustvarjali pa so predvsem v tehnikah akril in olje na platnu, kipar Jarm pa je seveda delal v lesu. Kot so ob našem obisku povedali slikarji, se takšnih in podobnih kolonij radi udeležujejo. "Vesel sem, da smo zbrani iz različnih koncev Slovenije, celo iz Makedonije, ustvarjamo v prijetnem vzdušju, imamo zanimive obiske, predvsem pa so dobrodošle razne strokovne debate," je povedal Marinc. Vsak od udeležencev kolonije je dobil dve platni in povrtno potne stroške, šentjernejski občini pa je moral pustiti eno svoje likovno delo. Ob koncu so umetniki namreč pripravili razstavo svojih del, ki so bila na ogled v šentjernejskem župnišču.

NA OTVORITVI RAZSTAVE - Na otvoritvi treh razstav sta zbrane nagovorila šentjernejski župan Franc Hudoklin ter predsednik TD Pavle Turk, prijeten kulturni program pa so oblikovali: pianist Erik Šuler iz Kočevja (na sliki) ter kitarski duo: Dušan Pavlenič in Iztok Zorko. Program sta vodila Ines Jerle in Sebastijan Podobnik. Na sliki so mladi likovniki, zadaj pa skulptura Staneta Jarma. (Foto: L. M.)

Skupaj z otvoritvijo razstave del iz kolonije je namreč potekala tudi razstava otroških del 13 mladih posebej nadarjenih likovnikov, ki so prvič obiskovali 30-urni tečaj risanja za otroke pri slikarki Medletovi, ki je končala šolo za oblikovanje in je diplomirala na Visoki strokovni šoli za risanje in slikanje

Vpis v Baletni studio

NOVO MESTO - Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti Območna izpostava Novo mesto vpisuje kandidate v izobraževalni program - Baletni studio. Klasični balet je namenjen mladim deklicam in dečkom, starim od sedem let naprej. Vaje bodo potekale dvakrat tedensko. Baletni studio bo vodila pedagoginja Ana Trojnar iz Ljubljane. Vse informacije je mogoče dobiti na tel. št. 07-39-30-380.

Borza šolskih knjig

NOVO MESTO - Knjižarna Goga ob začetku šolskega leta organizira borzo rabljenih šolskih knjig. Učenci in dijaki lahko med torkom in petkom, med 4. in 7. septembrom, na stojnicah pred knjižarno Goga na Glavnem trgu 6 prodajajo svoje rabljene učbenike, lahko pa jih pustijo tudi v komisiji prodaji v knjigarni. Poleg rabljenih bo na stojnicah mogoče kupiti tudi nove šolske knjige za osnovno in srednjo šolo.

Ustvarjalne delavnice

NOVO MESTO - Vsem, ki želijo ustvarjalno preživeti svoj prosti čas, je na voljo program ustvarjalnih delavnic, ki jih na Območni izpostavi Sklada pripravljajo za vse starostne skupine in celo leto: plesne, glasbene, likovne, lutkovne, gledališke, filmske, literarne, fotografske itd. Delavnice bodo razpisane, če bo dovolj zanimanja. Vpis poteka vsak dan med 9. in 16. uro v prostorih Sklada na Novem trgu 5.

Pestro na gradu

SEVNICA - Območna izpostava Sklada je v soboto, 25. avgusta, povabila na otvoritev likovne razstave ARSPEKTA 2, ki je od 17. do 19. avgusta potekala na gradu. Svoja dela so razstavili: Jerca Šantej, Nena Bedek, Janja Flisek Balog, Rudi Stopar, Peter Vene, Martina Koritnik - Fajt, Vladimir Štoviček. Strokovni vodja kolonije, katere tema je bila Akt, je bil akademski slikar Alojz Konec. Pred otvoritvijo razstave je bil koncert dua Balalajka iz Rusije.

v Ljubljani. Svoja dela pa je na ogled postavila tudi starejša generacija iz šentjernejske doline, osem odraslih ljubiteljev slikarstva, ki so se izobraževali na 50-urnem tečaju risanja in slikanja za odrasle, ravno tako pri Medletovi.

"Nikoli si ne bi mislila, da je v tako majhnem kraju tako veliko zanimanje za slikarstvo. Ljudje so me ustavljali na cesti in spraševali, kdaj bom kaj organizirala, in tako je prišlo do tečaja. Učili smo se čisto od začetka, z osnovami, študijo glave, perspektivo, šli smo tudi na teren, skratka, imeli smo se lepo," je zadovoljna Medletova. Tečaj so obiskovali: Ivanka Kuhelj, Marina Bučar, Jožica Brulc, Minika Smolič, Rezka Šuštaršič, Ivan Herič, Irena Püreber - Col in Kristina Engel. Slikarje sedaj že zanima nadaljevalni tečaj, saj si želijo napredovati tudi v zahtevnejših tehnikah. V šentjernejski dolini je torej zaživelo likovno ustvarjanje. L. MURN

Suhyjeva razstava v "Krki"

NOVO MESTO - V Galeriji Krka je od ponedeljka, 27. avgusta, na ogled razstava najnovejših slik in grafik novomeškega akademskega slikarja Branka Suhyje. Razstavljena dela so motivno vezana na Krkine proizvode. Razstava, ki bo v Krkini galeriji na ogled do 23. septembra, je bila v počastitev 10. obletnice osamosvojitve Slovenije postavljena že v Budimpešti.

Še vpis v Terpsihoro

NOVO MESTO - Do petka, 7. septembra, je v Kulturnem centru Janeza Trdine še možen vpis v plesno društvo Terpsihoro. Programi so različni, vpis pa poteka med 17. in 19. uro. Vsak dan je ob 18. uri promocijska predstavitev jazz plesa in sodobnega plesa.

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

Lani plodno na vseh področjih

Na Glasbeni šoli Marjana Kozine možen vpis le še na rogu ali trobenti ter plesni vzgoji - Morda ljudski instrumenti - Še nastopi z opereto Majda - Prostorska pridobitev

NOVO MESTO - Čeprav bo vsebinsko letošnje leto na Glasbeni šoli Marjana Kozine zelo pestro, "pa takih aktivnosti na glasbenem področju, kot so bile lani, ko smo uspešno izvedli dvodnevni mednarodni simpozij o skladatelju in publicistu Marjanu Kozini, Novomeški simfonični orkester pa je nastudiral in v gosti koncertno prvič v celoti izvedel njegovo opereto Majda, ne načrtujemo. Ne da kaj takega ne bi bili sposobni ponoviti, problem je v denarju. Rad bi še enkrat povedal, da takšnega projekta brez finančne pomoči tovarne zdravilo Krka ne bi mogli uresničiti niti v sanjah," je povedal ravnatelj šole Zdravko Hribar.

Škoda bi bila, da ne bi operete še ponovili, saj so vanjo vložili res veliko truda, časa in energije. Majdi, ki bo trajno zabeležena tudi na zgoščenki, bo ponovno mogoče prisluhniti v novomeški športni dvorani Marof v začetku decembra, pa v Kulturnem domu Krško, "z njo pa bomo gostovali tudi v Bonnu. Na oder bi jo radi postavili tudi dramsko, vendar je finančno to prevelik zalogaj. Sicer se orkester pripravlja na tradicionalne vsakoletne koncerte, kot je ob kulturnem prazniku, ko bomo podarek dali slovenskim skladateljem," je povedal Hribar, dirigent Novomeškega simfoničnega orkestra, ki meni, da bi podobno poglobljeno osvetlitev življenja in dela, kot jo je doživel Zovinka, zaslužila še Ignacij Hladnik in Pavel Mihečič.

Zanimanje za glasbo v dolenski prestolnici narašča že kar nekaj let in tako bo tudi novo šolsko leto obiskovalo največ učencev, ki jih še dovoljuje državni normativ - 622, od tega na instrumentalnem oddelku 450. Še vedno so jih kar 80

UDELEŽENCI KOLONIJE PRI DELU - Med tednom smo obiskali udeležence kolonije in jih zmotili pri delu. Na sliki so od leve proti desni: Silvo Metelko, Asparuh Mihajlov, Simona Čudovan, Jožica Medle, lastnik zidnice in glavni sponzor Gašper Majzelj ter Jože Marinc. (Foto: L. M.)

Stoparjeve nove pesmi

SEVNICA - V prostorih Lekos galerije Ana so v četrtek, 23. avgusta, predstavili novo delo domačega ustvarjalca Rudija Stoparja. Obiskovalci so lahko prisluhnili novi pesniški zbirki Te moje pesmi - vlakna mojega raja in recitalu Spesnil sem morje zate.

Zasavski slikarji se predstavijo

NOVO MESTO - Območna izpostava Sklada, Galerija Simulaker in Galerija Kralj vabijo v soboto, 1. septembra, ob 19. uri na otvoritev pregledne razstave likovnih del zasavskih slikarjev. V vseh treh razstavišnih prostorih se bo predstavilo 12 članov likovnega društva Relik iz Trbovelj.

Vlado Kreslin z gostom

NOVO MESTO - LokalPatriot, DNS in njegov študentski servis ter Založba Goga so v torek, 28. avgusta, povabili na koncert Vlada Kreslina na muzejskih vrtovih. Kot gost se je predstavil James Cannon iz Irske, ki je v duetu The Cannons nastopil tudi na Rock Otočcu.

Večer šansonov

SEVNICA - V okviru Sevnškega grajskega poletja je v sredo, 29. avgusta, na gradu potekal etno-pop-rock-jazz koncert skupine Mescla iz Italije, v soboto, 1. septembra pa vabijo na grad na koncert šansonov. Prepeval bo pevec, skladatelj in književnik z Reke Srđan Depola. Koncert je posvetil že preminulemu francoskemu šansonjerju Jacquesu Brelu, saj prepeva večinoma njegove skladbe.

Barok izpod Bizjakovih prstov

Koncert v Šentjerneju

ŠENTJERNEJ - Po lanskem uspešnem Bachovem orgelskem ciklusu letos znova pod umetniškim vodstvom Milka Bizjaka poteka nov projekt - orgelski ciklus Baročna glasba evropskih narodov. Štirje organisti tako od maja do konca oktobra po različnih krajih Slovenije izvajajo koncerte in predstavljajo glasbo, ki je v preteklih stoletjih obogatila evropski prostor. V četrtek, 23. avgusta, je v šentjernejski župnijski cerkvi igral organist Milko Bizjak, ki je diplomiral na Glasbeni akademiji v Zagrebu, izpopolnjeval pa se je še v Pragi in Gradcu. V zadnjih dvajsetih letih je naštel že preko 800 solističnih recitalov na orglah in čembalu po skoraj vsej Evropi. Bizjak, ki deluje kot samostojni kulturni delavec, je na četrtkovem koncertu predstavil dela J. Pachelbela, C. Wesleyja, P. Du Mageja, L. C. Daquina, J. P. Kirnbergerja, D. Buxtehudeja in J. S. Bacha. Na prihodnjem koncertu iz omenjenega cikla pa bo v črnomaljski župnijski cerkvi igral organist Dimitrij Rejc. L. M.

Milko Bizjak na koncertu v Šentjerneju

PETI KONCERT NA KAPITLJU - Med zadnjimi prireditvami Novomeških poletnih večerov 2001 je bil tudi koncert klasične glasbe v sredo, 22. avgusta, v novomeški kapiteljski cerkvi. Na petem koncertu Novomeškega glasbenega festivala so se z deli J. S. Bacha, J. J. Quantza, A. Vivaldija, in G. Ph. Telemanna predstavili trije mladi, a že dobro uveljavljeni glasbeniki: Radovljčanka Mateja Bajt na kljunasti flavti, Kranjčanka Špela Knol na oboi in Ljubljancan Gregor Marinko na violončelu. Obiskovalcem, ki jih ni bilo malo, so pričarali prijetno vzdušje glasbenega poletnega večera. Naslednji koncert v sklopu festivala v organizaciji Editon Bizjak d.o.o. se obeta spet 14. septembra, ko bo v podružnični cerkvi sv. Tomaža v Straži nastopil A. Šelj na klasični harmoniki. (Foto: L. Murn)

DOMAČI GODBENIKI SPET NAVDUŠILI - Postalo je že tradicionalno, da se na Jernejevem prazniku tudi domača godba - Občinski pihalni orkester Občine Šentjernej, ki je letos deležen še posebne pozornosti. Kako tudi ne, ko je junija praznoval svoj 90. rojstni dan. Ne glede na visoko številko pa so njeni člani v glavnem mladi, učenci Glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta, njihov kapelnik pa je profesor na šoli Sandi Franko. Zadnja leta je njihovo igranje vse kvalitetnejše, kar kažejo uspehi doma in v tujini. Med načrti imajo nastop na državnem tekmovanju godb v 1. in 2. tečajni stopnji ter pomeriti se z godbami z vsega sveta na mednarodnem tekmovanju v Riva del Gardi. Na četrtkovem koncertu so šentjernejski glasbeniki poslušalce navdušili s pestrim programom. Prireditev je povezovala Ljudmila Bajc. (Foto: L. Murn)

OBISK NA DEBELEM RTIČU

Deset brezskrbnih dni za 371 otrok

Čisto blizu italijanske meje je plaža, na kateri se je letos sončilo in zabavalo 371 socialno in zdravstveno ogroženih otrok iz nekdanjih novomeških občin. Da bi jim bilo prijetno in da bi vsi varno prišli domov, so skrbeli študentje - vzgojitelji in pedagoški vodja. Da jim je bilo prijetno, pa so se prepričali župani šentjernejske, škocjanske in novomeške občine Franc Hudoklin, Janez Povšič in dr. Anton Starc ter direktorica novomeške izpostave Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije Suzana Jarc, ki so se odzvali vabilu novomeškega območnega združenja Rdečega križa na obisk na Debelem Rtiču.

HUDA MRAVLJICA - Otroci so obiskovalcem iz Dolenjske pripravili kulturni program, v katerem so nastopile skupine: delfini, hobotnice, sončki, morske zvezde (na sliki pojejo Hudo mravljico, zelo gibčna deklica na levi pa je Sabina), školjke, gusarji in obalna straža. (Foto: M. R.)

Vsak dan so otroci začeli na plaži, kjer so se z žogo igrali ob vodi in v njej. Tisti tork, ko so dobili obisk iz dolenjskega konca, pa so bili za svoje slane užitke malo prikrajšani. Obiskovalcem - med njimi je bila tudi predsednica novomeške izpostave RK Anica Bukovec - so se namreč želeli predstaviti v najboljši luči, zato so jim pripravili zabaven program, ki so ga pred izvedbo morali na generalki še enkrat izpiliti. Ampak ko so z obrazov Dolenjcev prebrali navdušenje nad njihovimi pesmicami in so nato iz rok vseh treh županov dobili še sladka darila - bombone in sokove - so bile vse zamere pozabljene. Slišati je bilo le smeh in vesele glasove.

V prvi avgustovski dekadi je 96 otrok vodil Sebastijan Podobnik, pomagalo pa mu je osem študentov - vzgojiteljev, med katerimi je bilo kar sedem deklet. Mladina, ki se je odločila za tako odgovorno opravilo, je morala pred tem obiskovati seminar, na katerem so ji tudi povedali, da "to niso počitnice, temveč 24-urna obveznost," kot je na Debelem Rtiču dejala sekretarka novomeškega Območnega združenja RK Barbara Ozimek.

Kako pomembno je, da se vsi otroci nepoškodovani vrnejo domov, se zaveda tudi šentjernejski župan Franc Hudoklin, ki je med drugim povedal: "Boli me, ker ti otroci nimajo, kar imajo drugi. Ko jih vidim, mi ni žal za denar, ki ga je občina namenila za njihovo letovanje." Tudi škocjanski župan Janez Povšič se zaveda, da tem otrokom ni vedno postlano z rožicami: "Otrok joka prve dni, ko pride sem. Ampak huje je, ko joka, ker gre domov." Škocjanski prvi mož je tudi povedal, da rad obišče otroke, ker ga zanima, kako tukaj živijo - na primer, na kakšnih posteljah spijo. Direktorica Mladinskega zdravilišča in letovišča RKS Tatjana Žigon se je nasmešnila in ga povabila, naj si ogleda njihove sobe, v njih pa nove postelje ...

Letos letuje v Mladinskem zdravilišču in letovišču RKS tudi 65 otrok, katerih starši so prispevali po 3 tisoč dolarjev, ostali znesek pa so krili dobrotniki, ki so darovali v Sklad za pomoč ljudem v stiski. Osem otrok letuje brezplačno, njihovi stroški pa so plačani z denarjem, zbranim v akciji RK Nikolai sami. Najnižji prispevek staršev za letovanje je bil sicer letos 10 tisoč dolarjev, najvišji - tega ni

NA OBALI - Mlade Dolenjke so bile ob obisku predsednice novomeškega območnega združenja RK Anice Bukovec že lepo zagorele.

plačal nihče - pa 38 tisočakov. Sebastijan Podobnik, ki z otroki preživi veliko časa - da ne bi ponoči prehitro zaspal, sta mu šentjernejski in škocjanski župan prinesla velik zavitek kave - je povedal, da se po kosilu močnemu in škodljivemu soncu umaknejo in ustvarjajo v raznih delavnica: likovni, glasbeni, literarni itd. Ko sonce izgubi svojo moč, pa se le odpravijo spet na plažo. Včasih jo mahnejo tja tudi po večerji. Takrat, ko so na nebu le še zvezde, imajo zabavo. Zelo zabaven za dekleta in neprijeten za nekega simpatičnega fanta je bil na primer avgustovski večer, ko je ta simpatični fant, po narodnosti Francoz, postal mister. Punce so ga menda oblegale

kot kakšnega filmskega zvezdnika, vsaka se ga je hotela dotakniti, tako da si je do svojega paviljona upal le v spremstvu vzgojiteljev.

Se veliko poletnih dogodivščin je dolenjska mladina doživela to poletje na Debelem Rtiču. Med drugim so si privoščili luksuzno nočno kopanje pa ples v maskah, že omenjeno tekmovanje za mistra in miss, izlet z barko idr. Da pa so bili dnevi skrivnostni in vznemirljivi tudi za vzgojitelje in pedagoškega vodjo, so si omislili skrivna sporočila. In tako je dekleta cel dan lahko opazovalo Sebastijana in Rolanda in se spraševalo: "Le kateri mi je napisal, da sem danes še posebej luščna?"

MOJCA RAPUŠ

Od Podbočja do sotočja Krke in Save

Za zaključni del mojega pohoda ob Krki smo z Vlado in Mileno izbrale tak dan, da smo res imele na koncu vzrok za slavo. Onidve sta dva dni pred tem praznovali rojstni dan, jaz bom zaključila svoj projekt - končala bom pohod ob naši najdaljši, 110 km dolgi slovenski, posebno za nas Dolenjce, edinstveni reki. Piko na i bomo postavile v gostilni pri Lesu na Čatežu ob Savi, zato smo en avto pustile kar tam in se z drugim vrnile na kraj, kjer sva z Mileno zadnjič končali pot, to je v Podbočju.

Resnici na ljubo moram povedati, da smo malo pogoljufale. Ko smo pregledovale zemljevid, smo ugotovile, da je najbližja pot ob Krki asfaltna cesta, ki vijuca proč od Krke že pri Dobravi. Šele v Pristavi, gručasti vasi na desnem bregu reke, se ji približa, a samo toliko, da si lahko ogledamo široko strugo in sorazmerno hiter tek reke. Potem se moramo vrniti na glavno pot, ki nas pripelje v Bušečo vas, prikopno vasico na terasi nad Krko. Šele tam zares začnemo s pohodom, avto pa pustimo v senci blizu Klunovih toplice.

Bušeške ali Klunove toplice imajo temperaturo vode od 26 do 28 stop. C. Termalni vrelc je prvič zaježil graščak Auersperg iz Leskovca leta 1816. Zgradil je leseno kopališče, ki smo si ga z zanimanjem ogledale. Toplice so bile namenjene le grajskim in njihovim prijateljem. Sedanja lastnica Rozika Klun nam je povedala, da jih je njeni mami kupil za poročno darilo njen stari ata, ko so bile napro-

daj. Pred tremi leti so dodali še savno, zunaj pa so zgradili bazen, v katerem se je ta dan že navsezgodaj kopala neka gospa. Menda je voda posebej zdravilna za kosti, kožna in živčna obolenja. Kopališče ni registrirano, ker bi za seboj potegnili kup drugih stvari, ki jim ona, ki je že v letih, ne bi mogla biti kos. Skrbni le za čistost bazena in sprejme prostovoljne prispevke za svoje delo, njen vnuk pa kdaj kopalcem proda kako piščo. Posebno ob nedeljah in praznikih ljudje radi prihajajo, saj so prepričani o zdravilnosti vode. Podobnih izvirov je tu okrog še nekaj, eden, ki mu rečejo Stare toplice in ima temperaturo vode 32 stopinj, je blizu Krke.

"Poglejte, kakšni so ljudje," je potožila prijazna gospa Klunova, "pridejo s psičkom pa ga pustijo in gredo. Pred nekaj dnevi so pustili pa dve mucki. Kaj naj z njimi?"

Mali prikupni mešanček z ovrtnico je bilo pogledoval zdaj eno, zdaj drugo in se nam dobrikal, kot da nas prosi, naj ga vendar vzamemo s seboj. In ko stopimo na stezo, ki nam jo gospa pokaže, jo res mahne za nami. Mota se nam pod nogami, nas tudi ovira pri hoji, pa mu prigrvarjamo, naj se vrne, podimo ga, včasih tudi zavpijemo, on pa samo vdano gleda in nas ne razume. Tako hodimo skupaj ob reki. Z nami si ogleduje vasi na drugem bregu: Cerklje, kjer se ta dan z letališča ne dvigne noben vojaški avion. Župečo vas in Boršt. Tam je velika asfaltna baza, kraj pa je bil naseljen že v prazgodovini, o če-

mer pričajo izkopanine, ki so jih našli v več rimskih grobovih. Na področju smo, ki so ga Nemci kmalu po okupacijo nasilno izselili, bridko pomislili.

V Dolnji Pirošici moramo spet stopiti na asfalt. Zdjaj je s kužkom še huje, saj se ne znajde na prometni cesti in ovira promet, nas pa je strah, da bo končal pod kolesi. V vasi se ga skušamo znebiti tako, da ga zapremo na neko dvorišče, a hitro najde luknjo in nas spet vesel dohiti. Reši nas prijazen domačin, ki ravno ureja svoj lepi vrt (Kako lepo urejena je tudi ta vas!). Pokaže nam bližnjico h Krki, kužka pa zadrži. Milo "zajoka" za nami, a upamo, da je prijazen človek lepo poskrbel zanj. Tu že tretjič naletimo na potok z istim imenom: Sušica (skozi Dolenjske Toplice, Podbočje in tu).

Steza nas pripelje do velikega šotora (je neobljuden ali še spijo?) na bregu Krke, precej pred njim pa nas tabla z napisom PRIVATNO opozarja, da ne smemo naprej. Pa smo kar šle, dokler smo pač mogle. Travniki so tako prepredeni s kanali, da moramo spet na asfaltno pot.

K sreči je cesta vodila po obronku gozda in nam večkrat nudila senco, saj se je spet delal vroč julijski dan. V Velikih Malencah ob Globočkem potoku, kjer stoji romanska in večkrat prezidana cerkev sv. Martina, na terasi nad Krko stoji hrib Gradišče, ki je bil posejlen že v železni dobi. Tam so odkrili tudi poznorimski pentagramski kastei, ki je branil magistralno cesto med Siscio in Emono oz. rečni promet po Krki. Sredi 6. stol. so bile Velike Malence eden od utrjenih trgov ob panonski meji, ki jih je Justinijan prepustil Langobardom, zaveznikom ob robu cesarstva. Številne najdbe od tod hranijo v Posavskem muzeju v Brežicah. Bile so torej pomembna trdnjava ob vstopu v dolino Krke skozi Brežiška vrata. Tu so našli tudi temelje starokrščanske bazilike, na travniku med cesto Kostanjevica - Brežice in Krko pa so našli obsežno grobišče halštatskih gomil.

Do Krške vasi nas k sreči loči le še nekaj kilometrov. Prvič vidim vas s te strani reke in vse bolj se čudim razgibanemu življenju ob rečnem bregu. Kar vrstijo se oznake za parkirni prostor, taborni prostor, nakazana so kopališča in

športna igrišča. Kaže, da je nosilec vsega tega športno rekreacijski center Grič, ki vabi turiste tudi z ličnimi prospekti. Z njih preberem, da tu lahko vsak v miru uživa na obrežju reke, lahko pa sede v kajak ali kanu in si lepoto Krke ogleda še pblizje. Tudi s kolesom jo lahko mahne po označenih poteh ali pa peš na najbližje hribe. Ponujajo tečaje, izposoja športnih rekvizitov, in res naletimo na kolesarje, pešce, pa tudi na loki ob vodi postaja vedno bolj živahno. Nedelja je, vroče poletje, zato ljudi zlahka zvabita Krka pa lokostrelsko igrišče ob njej, otroke pa razna igrala.

Krška vas se prvič omenja v pisnih virih l. 1340 kot Otoček. Na gričku stoji cerkev sv. Mohorja in Fortunata, nad gostilno Prah pa je lep pogled na Krško polje, obsežno ravnino med Savo in Krko, kjer je bila 1537 velika bitka med kmečkimi in plemiško vojsko. Tu se malo spočijemo in odjezamo. Sedimo pri mizi, kjer je na steni zarisana črta in zapisan podatek, do kod je 2. 11. 1990 ob poplavi segala voda. Naredim še posnetek Krke, ki se tu spet igrivo pretaka čez slap in obiliva otočke na njej, potem se spopademo še z zadnjim delom poti. Pri razpadajoči gostilni zavijemo navkreber po poti, ki gre nekaj časa vzporedno z avtocesto, ki je prekrila traso stare rimske ceste. Po njej teče gost promet proti hrvaški meji na Obrežju, me pa za bencinsko črpalko na Čatežu zavijemo v vas s tem imenom. Če bi imele čas in še kaj energije, bi se povzpelle še na 386 m visoko Šentviško goro, ki je nad nami. Od tam je prelep razgled nad slovensko in hrvaško dolino Save in na ravnino ob spodnjem toku Krke. Pri romanski cerkvi sv. Vida, ki je najstarejša cerkevna stavba na brežiškem območju, sem bila že večkrat v letih, ko so mi bile Brežice drugi dom. Vsakega 1. maja smo se povzpeli tja gor. Tudi pred tremi leti sem se povzpela tja in se razveselila urejenega okolja in obnovljene stajbe.

A je zanimiv tudi sam Čatež ob Savi. Župna cerkev sv. Jurija je bila že v 14. stol. sedež pražupnije. Malo naprej od vasi so že 1797. odkrili termalni vrelc s temperaturo med 57 in 64° C. Prve zdraviliške stavbe so tam zrasle sicer šele l. 1924, razcvetele pa so se po l. 1963. Danes so Čateške toplice znane daleč v svetu, tam je poleg zdravilnih učinkov vode privlačna predvsem prava riviera, ki privablja ljudi od blizu in daleč. Naj

spomnim bralce še na to, da se je na Čatežu rodil tudi naš slikar Vladimir Lamut (1915 - 1962).

V prijetni gostilni Les se "pocrkljamo" z dobrim kosilom in se peš odpravimo še na veliki savski most, kjer v križišču lahko zavijete proti Brežicam, Krški vasi ali pa Čateškim toplicam. A korak nam zastane še prej, ob lepem spomeniku, ki stoji ob cesti. Prvič ga vidim. Postavili so ga v spomin vsem tistim, ki so kot izgnanci ostali na tujih, v glavnem mrzlih nemških tleh. Ko sem kot mlada učiteljica nastopila svoje prvo službeno mesto v Brežicah, sem se dobro seznanila z usodo ljudi Spodnjega Posavja, ki so morali zapustiti svoje domove in so jih s transporti razvozili v živinskih vagonih po vseh koncih "velikega" rajha, na njihove domove pa naselili kočevske družine. Tudi domači pogovori so se neprestano sukali okrog pretresljivih zgodb iz izgnanstva, saj so bili izgnanci tudi oni. Vesela sem, da so umrli na tujem postavili spomenik in da so tudi živi končno dobili vsaj simbolično odškodnino za pretrpelo trpljenje.

Z velikega mostu pa še pogled na sotočje dveh rek, ki ga je od tam najlepše videti. Od konice navzgor proti Krški vasi smo se včasih v vročih poletnih dneh množično kopali. Takrat tega mostu še ni bilo, bili pa smo sila ponosni na najdaljši, 527 m dolgi most čez Krko in Savo, ki je bil zgrajen že 1906 in je bil takrat tretji najdaljši most v avstro-ogrski monarhiji. Zdjaj seveda ne bi bil več sam kos gostemu prometu, a je še vedno lepo vzdrževan. Še posnetek za dokaz, da smo res bile tam, potem pa v avto in počasi ob njenem toku spet navzgor, proti domu.

Lepo je, kadar človek opravi delo, ki si ga naloži. Še lepše, če pri tem uživa. Moram povedati, da je bil vsak del poti zame prazničen dan. Utrujenost je bila vedno kmalu pozabljena, vtisi pa so ostali. Podobe naše lepote, ki se tako spreminja na svoji poti, da jo včasih komaj prepoznaš, se vtisnejo v spomin, kot tudi srečanja s prijaznimi ljudmi. Občudovala sem lepo urejene vasi, se čudila velikim kmečkim dvoriščem, cvetju, ki ga je bilo skoraj povsod polno, in seveda videla tudi stvari, ki so me razjezile.

Tudi hoja je bila različna. V zgornjem toku Krke, na primer, je bila pot tako mehko in lepo speljana, da sem res uživala, marsikje

Spomenik na Čatežu - umrlim domačinom v izgnanstvu.

pa sem se morala pretikati skozi grmovje, se ogniti močvirju ali pa se je reka za dalj časa skrila mojim očem. Dvakrat sem morala del poti tudi prevoziti.

Vsakokrat, preden sem se spopadla z novim delom poti, sem se seveda zakopala tudi v knjige in druge vire. Iskala sem karkoli o krajih, skozi katere bom šla. Žal je tega premalo in še to je razdobljeno po različnih publikacijah. Prav zato so morda viri kje tudi nezanesljivi, posebno če so le ustni. Če se bodo tile moji zapisi znašli v strnjeni publikaciji, bom posebej preverila podatke in za pomoč in sodelovanje poprosila še koga, posebno domača turistična društva, da napisano dopolnijo in razkrijejo tudi svoje načrte v zvezi s turizmom ob reki. Naša lepota Krka bi si zaslužila nekaj takega. Morda bi taka knjižica vzpodbudila k še bolj zavzetemu urejanju naselij in turističnih poti, opozorila bi pohodnike in turiste na stvari, ki naj si jih ogledajo. Zdjaj že otroci vedo, da postaja turizem pomembna gospodarska panoga. Krka pa nudi še toliko neizkoriščenih možnosti prav na tem področju.

Na koncu še hvala vsem, ki so mi bili sopotniki na tej lepi in ne pozabni poti ali so mi kakorkoli pomagali, s prevozi in zlasti z informacijami. Hvala tudi uredništvu Dolenjskega lista, ki je vsakih štirinajst dni odmerilo prostor za to moje potepanje ob dolgi, vijugasti in prelepi Krki. Zdjaj jo imam še raje in jo še bolj spoštujem. Upam, da se bodo še mnogi odločili za vsaj krajše poti ob njej. Ne bo jih razočarala!

I. MESTNIK

Pogled na sotočje Krke in Save.

Klakočarjevi so mu vdihnili življenje

Bizeljski grad zdaj res ni več tak, kot je bil v svojih zlatih časih, vendar družina Klakočar, ki ga ima v najemu že od leta 1971 in je v njem uredila vinsko klet, skrbno hrani vse njegove dragocenosti. Na žalost jih ni prav veliko, saj so nekdanji lastniki gradu Windischgrätzki pobrali in na Moravsko odpeljali vse, kar je bilo vrednega, predvsem starinsko orožje, slike in arhiv.

Grad stoji na skrajnem severnem delu bizeljskih gor, na geografsko izredno izpostavljeni legi, kar je prispevalo k boljši obrambi gradu. Sezidan je bil v poznem srednjem veku, kaže pa renesančne in baročne poteze. Pot do grajskega vhoda se vije po hribu, grad pa je zavarovan z manjšim vhodnim stolpičem, ki pot še bolj zoži. Obzidje je bilo nekoč visoko pet metrov, a so ga znižali. Tudi sicer strokovnjaki za naravno in kulturno dediščino menijo, da je prvotna kastelna zasnova doživela več dozidav. Tomaž Golob v delu Razstava naravne in kulturne dediščine Bizeljskega opisuje, da so dvoriščno stran v renesansi razčlenili z arkadami, zahodno stran pa utrdili z dvema okroglima vogelnima stolpoma. Leta 1623 je bila sezidana grajska kapela sv. Hieronima, ki je zavetnik vseh neporočenih žensk. Zasnova gradu je sicer pravokotnik s štirimi dvonadstropnimi krili in arkadiranim dvoriščem.

Življenje v gradu nekoč...

Bizeljsko gospodstvo je prvič omenjeno leta 1251, ko je bil prvotni obodni grad upravni sedež dominikalne škofijske posesti, grajski kastelani pa so v listinah omenjeni nekaj let zatem. Izrecno pa grad prvič omenja krški urbar leta 1404 kot castrum Vysell, nato leta 1441 kot geslo Visel - takrat naj bi krški škof Johann grad z nekaterimi drugimi gradovi zaradi celjske nevarnosti predal cesarju Frideriku - in leta 1475 kot castrum Visl. Tega leta so Bizeljani uspeli obraniti svoj grad pred Turki, pri čemer jim je prav gotovo pomagala velika zaloga orožja, ki jo je popisal krški gradnik Klement Zwitter takole: top-kača, 5100 puščic, 500 funtov smodnika, 800 velikih in malih svinčenih krogel.

Leta 1515 pa je grad vendarle klonil. Ob vseslovenskem kmečkem uporu je bil zavzet in oropan: puntarji so razbili okna in peči, iz zidu so izdrli železje in ga odnesli s seboj. Ob slovensko-hrvaškem kmečkem uporu jo je grad odnesel veliko boljše: grajski oskrbnik takratnega najemnika gradu je upornikom namreč ponudil hrano in denar. Ampak dobrota je tudi sirota: uporniki so graščakom uspeli izmakniti dva mala topa. Gregoriču in njegovi vojski sta v boju za Cesargrad na Hrvaškem zagotovo prišla prav.

V gradu so med Napoleonovo zasedbo bivali tudi francoski

vojaki. Med vojnami je grad po soprogi kneginji Windischgrätzovi priženil grof Hugon Cescchi a S. Croce, med drugo svetovno vojno pa je bil v lasti baronice Kristine in njenega soproga Nikolaja pl. Maasburga.

... in danes

Po vojni je bil grad nacionaliziran, postal je last brežiške občine. Ta ga je leta 1971 dala v najem Šarloti in Jožetu Klakočarju. Mlada zakonca sta bila zadržana odločena, da bosta skrbela za grajske dragocenosti in ohranila grad za poznejše rodo. "To staro damo spoštujemo," s ponosom pove Šarlota, ki danes za grad po smrti moža skrbi s svojimi štirimi otroki: Bojanom, Alenko, Jožetom in Šarloto.

"Smo vinogradniki," pove Šarlota in s 26 tisoč trtami si ta naziv vsekakor zaslužijo. Pridelejuje vrhunska bela in rdeča vina, med katerimi so nekatera tudi že prejela strokovno priznanje za kakovost. Lansko leto je Bojan ustekleničil 10 tisoč steklenic vina, za katere je tudi sam oblikoval nalepke, letos pa bo število dvakrat večje. Tudi sicer je Bojan mamima desna roka, ostali otroci pa priskočijo na pomoč predvsem jeseni, ko vinogradnike čaka dolgotrajno, a prijetno opravilo - trgatve. "Trgatev vabimo že med letom, to so naši obiskovalci, letos pa se bodo organizirano pripeljali tudi z Gorenjske," pove Klakočarjeva, pri kateri so obirali tudi že švedski poslovni partnerji ene izmed novomeških tovarn.

Klakočarjevi so vsem gostom vedno na voljo za ogled gradu. Kdor želi, si lahko ogleda njihovo vinsko klet, tam morda poskusi tudi kakšen prigrizek in kozarec njihovega vina. Vidi lahko tudi viteško dvorano, katere čudoviti strop je zaradi zamakanja prekrit z deskami, in kapelico s tremi oltarji, med katerimi sta le dva še polna nabožnih kipcev. Ravno zdaj pa so v eni izmed grajskih soban razstavljena likovna dela novomeškega fotografa Borisa Pavlina. Veliko zanimivega je prikazane tudi v štirih filmih, ki so se snemali na tem gradu: Vojne vihere, Kmečki upor, Poletna idila in Beli konjiček. Šarlota ima na vse zelo lepe spomine, žal ji je le, da s snemanja Vojnih viher nima nobene fotografije. Igralci tega filma so se namreč v mrzli zimi greli kar pri njej v kuhinji, kjer jim je kuhala, tam so se tudi učili vlog in pestova-

li njenega sina. "Bili smo kot ena družina," pravi Šarlota, ki je tej igralski zasedbi tudi ponudila viski, a so ga odklonili in svoja premrazena usta raje namočili v domačo slivovko. "Najprej so jo samo vohali in hvalili, kako lepo diši," je povedala Šarlota, ki je bila nad njihovim odzivom prijetno presenečena.

Ker je bizeljski grad po novem državna lastnina, se Šarlota pogosto mudi v Ljubljani. Tam so jo tudi pobarali, če bi bila rada grofica. "Grofica sem že, samo gradu nimam," jim je odgovorila Klakočarjeva, ki za grad zares lepo skrbi. "Ob nali-vih pogosto odnese kakšen kamen, pa kar sama zamešam mešanico in popravim, da se ne ruši naprej," pove. Tudi ko je voda pricurljala skozi strop v viteški dvorani, nekoč okrašeni s parketom z ornamentom, se je najprej sama lotila reševanja. V veliko pomoč pa so ji tudi strokovnjaki z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, ki bodo restavrirali grajsko kapelico. Da je v gradu, kjer vedno vsaj en družinski član pričakuje morebitne obiskovalce,

OLTAR SV. HIERONIMOM - Grajska kapelica ima tri oltarje (na sliki osrednji), ki niso več tako polni nabožnih kipcev, kot so bili nekoč. Tudi v okvirjih, ki so prislonežni na oltar, manjkajo slike. (Foto: M. R.)

Čezgorjanska čudenja

Neki ljubljanski hotelir mi je povedal, da so najbolj nore in z najbolj obloženimi mizami tiste zabave, ki jih pripravijo kulturniki. "To so prave požrtije," je še dodal.

Nastopajoči, ki prihajajo v Metliko na mednarodne poletne kulturne prireditve Pridi zvečer na grad, se zanimajo, kako zadeva klapa: koliko ljudi zapuše projekt, kako so plačani, koliko cvenka gre iz občinskega proračuna, koliko pljune država, in podobno. Ko jim povemo, da pripravljajo grajska dogajanja neplačani člani prireditvenega odbora, ki zberejo pri pokroviteljih tudi večino denarja, odprejo usta, kot bi imeli v njih vroč krompir. Na dolgo in široko blebetajo, da bi bilo med žabarji kaj podobnega nemogoče, kajti prostovoljstvo v kulturi da je že davna preteklost. Za veliko manjše, skromnejše projekte zaposlujejo (dokaj dobro plačane) ljudi, a je včasih učinek prav mizeren, tudi glede publike, ki se udeležuje nekaterih prireditev v veliko manjšem številu kot v Metliki. Domačini besedam radi verjamejo, saj so se pred kratkim lahko sami prepričali o povedanem. Estradna umetnica iz Ljubljane je za polurni nastop v Metliki (napovedovanje) pričakovala plačilo v znesku 100.000 tolarjev. Svoj predlog je podkrepila z besedami: "V Ljubljani so takšne cene."

TONI GASPERIČ

prijetno in da je vsakič lepši, ji pogosto povedo tudi nekdanji lastniki Windischgrätzki in Maasburgi, ki jo obiščejo vsako leto. Skupaj se usedejo h kosilu in se pogovorijo, kako je bilo nekoč in kako je zdaj. Zanimivo je, da imata s sedanjo Windischgrätzovo gospo tudi povsem enako ime.

Šarlota in njen sin Boris, ki bosta grad najverjetneje dobila v koncesijo za naslednjih 50 let, zelo jasno vidita njegovo prihodnost. Nadaljevala bosta z uspešnim vinogradništvom, Šarlota pa bi rada v gradu nekoč uredila restavracijo in sobo za mladoporočence. "V njej bo

BIZELJSKI GRAD - S ceste se vidijo stolpiči gradu, skritega med gosto vejje. (Foto: M. R.)

tako kot nekoč: porcelanast lavor in vrč," se nasmeje Šarlota. Po tridesetih letih življenja v tem bizeljskem lepotcu so se namreč že navadili, da so pač graščaki. In na to so tudi ponos-

ni, pa čeprav je pozimi v gradu tako mrzlo, da se zjutraj zbudiš z ivjem na nosu. Je pa poleti med debelimi stenami in v kleti toliko prijetneje.

MOJCA RAPUŠ

IDEJE, KI JIH NE GRE PREZRETI

Rešimo Hluparjev mlin na Krupi!

Arheološke najdbe dokazujejo, da je bila okolica reke Krupe naseljena že v pradavnini. Kako tudi ne, ko pa je obilica vode dajala dovolj možnosti za preživetje, to pa so znali s pridom izkoristiti tudi v novejšem času, saj so bili na komaj poltretji kilometer dolgi reki kar štirje mlinci in tri žage. Prvi mlin, nedaleč od izvira Krupe, ki je ena največjih znamenitosti v semiški občini, domačini še vedno imenujejo po nekdanjem lastniku Ivanu Hluparju. A kolikor bolj je čudovit pogled na izvirno jezero izpod trideset metrov visoke skale, toliko bolj je vreden pomilovanja bližnji propadajoči mlin.

Ne čudi torej, da so člani turističnega krožka na semiški osnovni šoli, ki so preteklo šolsko leto sodelovali na tekmovalnem "Turizmu pomaga lastna glava", ki je tokrat nosil podnaslov "Turizem in dediščina", kaj hitro našli temo za svojo nalogo. "Rešimo mlin!" so dejali in dali takšen naslov tudi nalogi. "Če občina ne more, če kulturni skupnosti ni za to, če tudi lastnik premalo dela na tem, zakaj ne bi mladi poskušali zavrteti kolesa in dati pobude za obnovo Hluparjevega mlina," je v uvodu naloge zapisalo štiriindvajset učencev z mentoricama Anico Jakša in Vaneso Požek.

Zadnji mlinar Milan Jurejevič je nehal mleti leta 1983, štiri leta pozneje pa je mlin prodal Pušu, ki je posodobil žago in turbino, nato pa obrat prenesel v Črnomelj. Tako mlin kot žaga sedaj samevata, od nekdanjih gospodarskih poslopj pa se je ohranil le še kozolec. A tudi hiša, v kateri je bil v spodnjih prostorih mlin s petimi mlinskimi kolesi, v zgornjih pa je bilo stanovanje za mlinarjevo družino, je, kot rečeno, v kaj slabem stanju. Že samo sprehod okrog mlina je lahko precej tvegan, saj ni izključeno, da ne bo sprehajalcu padel na glavo del propadajoče strehe. Odpada omet s fasade, okna so razbita, mnoga tudi namerno, stopnic v mlin ni več, prav tako ne balkona in vodnih korit. Še najbolj je ohranjen kletni prostor, kjer so nekdanji mleli. Z občasna sreča se ni usodno načel naprav za mletje. Zato pa ni

prizanašal nekdanjemu stanovanju. Precej je k propadanju pripomogla puščajoča streha.

Semiškemu turističnemu podmladku ni ušla prav nobena malenkost. In ko so stikali okrog mlina in po njem, so bili kaj hitro enotni, na kakšen način bi lahko rešili mlin pred propadanjem. V spodnjih prostorih naj bi po njihovem predlogu uredili muzej mlinarstva, v katerem bi razstavili mlinarske naprave in pripomočke. Nad njihovo idejo je bil navdušen tudi Milan Jurejevič, ki je v Hluparjevem mlinu mlet kar tri desetletja. Še vedno mu je namreč žal, da je mlin prodal, a takrat je mislil, da ga bo novi

lastnik obnovil. Zato pa je pripravljen pri uresničevanju ideje osnovnošolcev pomagati tako s svojim bogatim znanjem kot z delom. Mlin bi celo usposobil za mletje, le novo mlinsko kolo bi bilo potrebno narediti. Z idejo o muzeju se strinja tudi lastnik Matjaž Puš, medtem ko je mlinarica Tončka Mihelčič iz sosednjega mlina, katerega kolesa so tudi že obstala, pripravljena podariti kakšen eksponat za muzejsko zbirko.

Po zamisli semiških solarjev bi v kamri in zadnji hiši v zgornjih prostorih postavili makete bližnjih turističnih zanimivosti, kot so krupski grad, cerkev na Vinjem Vrhu, Judovska hiša, opozorili bi na znamenitosti ob kraški učni poti, na ogled bi bile arheološke najdbe iz bližnje okolice. Nekdanji mlinarjevi kuhinjo in spalnico bi uredili tako, kot sta bili nekdanj. Ker v spalnici še vedno stoji stara krušna peč, bi lahko v njej zopet pekli dišeče hlebčke. Kjer je bila nekdanj žaga, bi si obiskovalci odpočili na klopih in občudovali izvir in Krupo, lahko pa bi se s čolni popeljali po reki. Bližnji kozolec bi bil po mnenju osnovnošolcev primeren za informacijski center, kjer bi poleg informacij obiskovalcem ponudili tudi domače pridelke, kot so suho sadje, domači čaj, vino in še kaj.

Kot so v zaključku naloge zapisali člani turističnega krožka, je njihovo požrtvovalno delo rodilo sadove. V njihovi navzočnosti sta namreč semiški župan Janko Bukovec in lastnik mlina Matjaž Puš sklenila dogovor o obnovi mlina. Letos naj bi se po njihovih trditvah pričela obnova strehe, za katero bi les priskrbel Puš, ostalo pa bi zagotovila občina. Po zadnjih županovih zagotovilih, starih nekaj dni, pa bodo z obnovo celotnega mlina in ne le strehe pričeli prihodnje leto, na pomoč pa bo priskočila tudi Kulturna skupnost Slovenije. Upajmo, da tokrat zares ne gre zgolj za obljube, semiški turistični podmladkarji pa so lahko zadovoljni, da njihovo delo ni bilo zaman. Ne nazadnje so z nalogo "Rešimo mlin!" zmagali na regijskem tekmovalnem "Turizmu pomaga lastna glava" ter na državnem na Ptuju dobili zlato za celotno nalogo in razstavo ter priznanje za najboljšega igralca.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

NEKOČ JE BIL... - ...mlin, bi lahko zapisali pod to fotografijo. Danes že pošteno kaže rebra, odrgani ostanki strehe grozeče visijo nad glavami obiskovalcev, kjer je bil nekdanj balkon, pa je le še nekaj kosov strohnjenega lesa.

IDILA Z NAPAKO - Pogled na mlin in žago ob znamenitem izviru reke Krupe bi bil veliko lepši, če ne bi mlina že močno načel zob časa. Semiški turistični podmladkarji so v svoji nalogi "Rešimo mlin!" nanizali številne predloge, kako bi stavbi rešili pred nadaljnjim propadanjem ter z njima popestrili turistično ponudbo. Po najbolj svežih zagotovilih župana Janka Bukovca njihov trud očito le ni bil zastoj. (Foto: M. B.-J.)

V HLADNI KLETI - Družina Klakočar hrani v grajski kleti veliko različnih sort vin, ki jih Šarlota (na sliki) rada ponudi gostom, na steni pa visijo priznanja za njihovo kvaliteto. (Foto: M. R.)

Boste vzeli enega za otroke?

Nemški raziskovalci so ugotovili, da so hrčki nedružabne, nič kaj radovedne živalce, da se močno bojijo ljudi, in skoraj dobijo živčni napad, če se jim približate, če... Po božanju se vsaj še 20 minut ne pomirijo. Hrček sovraži kletko. Veliko raje bi živel v luknji. Sam.

Dobrodošli v paradoksalnem svetu domačih ljubljencev. V Veliki Britaniji jih ima 18 milijonov gospodinjstev: 7,3 milijona je mačk, 7 milijonov je psov. 1 milijon je zajčkov, malih sesalcev in rib pa je več sto tisoč. Ta "industrija" je vredna štiri in pol milijarde funtov na leto. Priročniki med drugim trdijo, da domači ljubljenci otroke poučujejo o spolnosti, smrti in odgovornosti. Kako torej razložiti otroku, da s tem, ko na novo postilja posteljo in ubogo živalco preganja iz njenega okolja, hrčku srčni utrip poganja nad 150/minuto in jo prižene na rob srčnega napada?

"Starši bi morali začeti s predpostavko, da otroci ne potrebujejo ljubljencev in ti ne njih," pravi otroški psiholog Jack Boyle. "Nobena raziskava ne potrjuje mnenja, da ste otroka, ki nima hišnega ljubljencev,

prašička pobere in ga po nesreči spusti celo z majhne višine, živalca lahko pogine," pravi Walkerjeva, ki ljudi poučuje, kako naj ljubljencem ustvari-jo čim bolj naravno bivalno okolje.

Njena "obora" za morske prašičke ima površino 2,5 m² in je napolnjena s slamo ter pole- ni za telovadbo. Štirje prašički sedijo vsak v svojem kotu, obrnjeni v steno in vsak sesa svojo slamico. So glodalski ekviva- lent človeka, ki mu je preveč nerodno, da bi v italijanski re- stavraciji naročil špagete. Last- no vedenje jih tako močno skr- bi, da se celo svojim tovarišem nočejo kazati pri jedi. Če boste morskemu prašičku postavili na trato, kjer se ne more skriti, in mu dali košček jabolka, vedite, da mu parate živce.

Tudi na sprehod morskemu prašičku nikar ne peljate, čeprav

bice ne bi smele plavati v kro- gih, ampak s stalno hitrostjo in v ravni črti. Če je v posodi sa- mo voda, jim manjka spodbude in postanejo potrte.

Ribice prepoznajo lastnika in osebo, ki jih hrani. Če je ta v rumeni srajci, pridejo na povr- šino že samo, če se jim približa rumena srajca. Če pa pridejo na površino in goltajo proti vam, se morda dušijo. "Vse zlate ribice potrebujejo prezra- čevan akvarij s filtrom," pravi Lynn Gibbons. "Kupite oglati posodo z igračami in algami, za zabavo in zato, da se lahko v vodi skrijejo. Ribice so družab- na bitja, zato jih kupujte v parih iz istega akvarija. Ne družite rib iz različnih okolij."

Miškam nič sira

Walkerjeva pravi, da ljub- ljenci zaradi popularnih zmot lahko močno trpijo. Miške ni- majo rade sira in jih z njim ne bi smeli krmiti tudi zato, ker začnejo smrdeti. Papige po siru naravnost hrepentijo, ne smete pa jih zapirati v kletke ali jih puščati same, ker potrebujejo družbo. Samičke avstralskega papagajčka ne pojejo, samčki pač. Potre jih, če jih ločite od drugih ptic, zato jih morate im- eti v veliki ptičnici. Avstralski papagajčki morajo v kletki im- eti kopel, dvakrat na dan pa se morajo "zletati". Če v daljavi laja pes, jih je od strahu skoraj konec.

Najboljši

Najboljši ljubljenci so majh- ni pušcavski glodalci iz rodu *Gerbillus*. "Živijo dlje kot hrčki in so dneve živali. Ne zahteva- jo prav veliko nege," pravi Lin- da Walker. Seveda ne živijo v kletki s kolesom. V London- skem živalskem vrtu prebivajo v globoki stekleni posodi, ki je do polovice napolnjena s prstjo. Ker kopljejo rove, jim moramo preskrbeti dobro zbito mešani- co nadomestka šote in peska, tako da se jim rovi ne sesuvajo. V zmes damo lahko tudi kose glinastih cevi in opeke in otroci neskončno uživajo, ko jih gleda- jo pri ritju. Vsebinsko posode za- menjamo samo na vsakih nekaj mesecev. Kupujemo jih po štiri. Živalce morajo biti istega spo- la. Tudi če katera pogine, jim ne smemo vsiljevati družabnika iz drugega okolja.

Najslabši

Najslabši ljubljenci so vod- ne želve. "Zrastejo do velikosti krožnika in živijo do 30 let. Ne marajo, da jih jemljemo v roke, rade grizejo in potrebujejo 2 metra dolgo posodo, v kateri moramo vodo menjati vsak dan. Mnoge redijo na piščanč- jih farmah in jih hranijo s pi- ščančjo drobovino. Razvpite so po tem, da na otroke prenašajo salmonelo," svari Julie Briggs. Tudi želve ne slovijo kot do- bri živalski družabniki. Neka družina pozimi svojo pridno žel- vo zapre v škatlo za sendviče in jo za dva meseca vtakne v hladilnik. Ne, ne in še enkrat ne! Poleg tega, da so ogrožena vrsta, jo, verjemite ali ne, če jih ne opazujete, zelo rade pobrišejo.

J. P.

(Vir: The Guardian Weekly

za kaj prikrajšali. Če je otrok nesrečen ali osamljen, ljubljenc- ček včasih lahko zelo pomaga, vendar za otrokov splošni raz- voj to ni pomemben dejavnik. Živalskega ljubljencevka izbirajte skrajno skrbno." V svetu, kjer z nedolžnim ljubkovanjem ma- le hišne živali ženemo na rob blaznosti, je vedno težje najti tej človeški razvadi primerno žival.

Ne trkajte po akvariju

"Zlata ribica ima tako tanek sluh, da je lahкотen pozdravni trkljaj na njen akvarij nekako tako, kot bi jo peljali na hrup- no zabavo, kjer so basi naviti do konca, nato pa bi jo postavili še ob pnevmatično kladivo," pravi Lynn Gibbons, vodja izobraže- vanja v Londonskem akvariju.

Činčile ne prenesejo sladke hrane. Če jih boste silili s po- sladki, ki so primerni za pse, bodo zbolele za sladkorno bo- leznijo. Samček in samička sta si zvesta vse življenje, in če ju ločite, bosta poginila strhli src. Pajki - tudi te imajo nekateri za ljubljence - sovražijo, če jih jemljete v roke. Če jih božate, na hrbtu izgubijo vse dlalice. "Večina teh ljubljencev je po hrbtu popolnoma plešasta," po- jasnjuje Linda Walker, ki je upravnica otroškega oddelka Londonskega živalskega vrta.

Sramežljivi morski prašiček

Naravne navade običajnih hišnih ljubljencev so pogosto povsem drugačne od tistega, kar pričakujemo. Morski pra- šički so grozljivo plašni in če se jih dotaknete, včasih kar pogi- nejo zaradi pretresa. "Če otrok

vam v trgovinah z ljubljenci to pogosto svetujejo. "Morski pra- šiček na vrvi je posmeha vre- den prizor," pravi Walkerjeva, še posebej neprijetno zanj pa je, če je tedaj v bližini drug pred- stavnika njegove vrste. Ne vzne- mirjajte se, če živalca začne be- gati sem ter tja - verjetno jo je napadla panika. "Morski prašič- ček ima rad družbo, zato ga osamljenost močno potre. Pre- skrbite mu družabnika istega spola ali zajčka."

Ženske težave zajčic

Toda tudi zajčki so pravo minsko polje. "Nočejo, da jih otroci mečkajo," pravi Julie Briggs, predstavnica *Kraljevega društva za preprečevanje krutega ravnanja z živalmi*. "Zato so najštevilčnejši trpini naših vr- tov. Zajkije pa so nagnjene k hudi predmenstrualni napeto- sti in postanejo neverjetno mu- haste in vzkipljive ter prav lah- ko otroka ugriznejo. Kupite samička, in sicer dva, ker so zelo družabni in radi živijo v skupi- ni," pravi Linda Walker.

Kaj pa zadnje čase pogosta težnja, da bi zajčke imeli v hiši in jih naučili opravljati potrebo v zabojčku? Načeloma je to lepo, toda zajčki potrebujejo svež zrak in prav nič jim ne ustrežete, če jih zapirate v uto. Če jim je pretoplo, težko di- hajo.

Ni slabšega kot plavati v krogih

Najbolj tiho trpijo zlate ribi- ce. Imajo zelo pretanjen sluh, teorija, da njihov spomin sega samo pet sekund v preteklost, pa je laž. Ne bodite kruti in jih ne imejte v okrogli posodi. Ri-

V ZADRUŽNI SEJEM

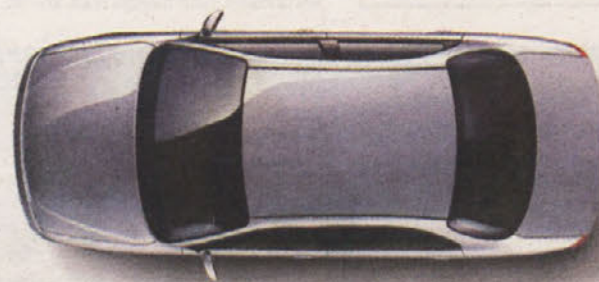
od 7. do 9. septembra 2001

GRABEN, Novo mesto

KZ Krka z.o.o. Novo mesto

zavarovalnica tilia d.d. novo mesto

Konkurenca nas spet gleda zviška...

... naše cene so namreč še nižje!

KIA MOTORS
080 2001 www.kia.si

SEPHIA zdaj cenejša še za 300.000 tolarjev!*

* cena s prihrankom in garancijo 3 leta / 100.000 km že od 1.796.790,00 SIT dalje

KIA MOTORS IMPORT d.d., PENOVNO MESTO, 07/3933680 AVTOCENTER TOMŠE s.p., KRŠKA VAS, 07/4598030 AVTOSERVIS KRAŠEVEC s.p., NOVA VAS, 01/7098936

Klimatizirane VROČE cene

Limuzine BMW serije 3 z brezplačno samodejno klimatsko napravo v vrednosti 340.000 SIT

MAKOMA, Novo Mesto, Belokranjska cesta b.š., tel.: 07 393 42 15

Trgovsko podjetje ZRNO, d.o.o., Gmajna 6, 8274 Raka zaposli TRGOVCA ali KOMERCIALISTA s poznavanjem gradbenega materiala ter SKLADIŠČNIKA - zaželeno delovne izkušnje. Možnost zaposlitve imajo tudi pripravniki oz. pripravnice. Vloge pošljite na naslov: Zrno, d.o.o., Gmajna 6, 8274 Raka. Informacije na telefonski številki 041/616-666 (g. Medle) od 8. do 14. ure.

Dober dan jutri!

RADIO OGNJIŠČE
Kum 105,9 Boč 107,3

VIPAP

VIPAP VIDEM KRŠKO
Proizvodnja papirja in celuloze d.d.

Ste na razpotju in iščete nove izzive? Želite svojo vizijo udejanjiti v podjetju z gostinsko dejavnostjo? Si morda preprosto želite spremembe?

Če je Vaš odgovor na vsaj eno zgornje vprašanje pritrdilen, Vam ponujamo rešitev.

Iščemo namreč podjetno osebo za mesto direktorja v gostinskem podjetju VIPREH d.o.o. Dopuščamo možnost sovlaganja in nadaljnega razvoja partnerskega odnosa z matičnim podjetjem VIPAP VIDEM KRŠKO d.d.

In kaj zahtevamo?

Podjetje VIPREH d.o.o. naj še naprej ostane ponudnik gostinskih storitev v matičnem podjetju (malice, kosila, delikatesni proizvodi in pijača), seveda pa ne nasprotujemo morebitni širitvi ponudbe in storitev.

Od kandidata/-ke pričakujemo pripravo poslovnega načrta (najkasneje do 31.10.2001) in predstavitev nadaljnega razvoja podjetja VIPREH d.o.o.

Vse zainteresirane vabimo, da pokliče v kadroviski sektor podjetja VIPAP VIDEM KRŠKO d.d. (07/48 11 131) in se dogovorite za sestanek, na katerem boste dobili vsa dodatna pojasnila.

Jože z rekordom krstil štabion

Že na prvem tekmovanju na obnovljenem šentjernejskem štabionu je padel državni rekord - Zanj je poskrbel domačin Jože Vrtačič - Lepi predstavi Nosetove in Tomiča

ŠENTJERNEJ - Ko so v Šentjerneju 30. septembra pred 18 leti uradno odprli nov štabion, so na priložnostnem mitingu za odprto prvenstvo Dolenjske nastopili štirje jugoslovanski reprezentanti; tekači Janez Penca, Metod Žužek in Peter Svet ter metalec diska Zdravko Pečar. Minulo sredo so na mitingu ob odprtju prenovljenega štabiona prav tako nastopili štirje članski državni reprezentanti, od tega kar trije s šentjernejskega konca, za razliko od tekmovanja pred 18 leti pa je tokrat padel tudi državni rekord. V teku na 300 metrov ga je podrl domači olimpijec Jože Vrtačič.

Jože se je z izvrstnim izidom 10,65 izkazal že v teku na 100 metrov, kjer je moral priznati premoč reprezentančnemu tovarišu Boštjanu Fridrihu, a to je bilo le ogrevanje za nastop v njegovi posebni disciplini, teku na 300 m, kjer je pred dvema letoma v Kranju s časom 33,55 postavil državni rekord. Tekmovalni pogoji so bili tokrat izvrstni. Umetna masa se je že med prvimi nastopi šprinterjev izkazala za zelo hitro, bilo je toplo, a ko so prišli na vrsto tekači na 300 m, se je ob sončnem zahodu že nekoliko osvežilo. Jožeta pa so v boju z uro spodbujali tudi številni šentjernejski in sokrajski Gorenje Gomile. Najhitrejši Dolenjec jih zagotovo ni razočaral. Pred štartom ga je sicer nekoliko skrbelo, kako bo tekel v ostrih zavojih 300-metrške steze, vendar je kljub temu pričakoval izid pod 34 sekundami, tako hitrega teka, kot mu

je uspel kasneje, pa ne. Štartal je, kot bi ga izstrelili, potem pa je raztegnil korak in sproščeno požiral metre vse do cilja, kjer se je merilna naprava ustavila na 33,27. Po ogledu fotofiniša so časomerilci uradni izid popravili za stotinko sekunde na 33,28.

S šentjernejskega konca prihajajo kar trije članski reprezentanti, a le Maja Nose tekmuje za domači klub. Jože Vrtačič je od lani član novomeške Krke Telekom, za katero je nekdanje tekmovalec tudi Aleš Tomič, ki se je kasneje pridružil novomeškemu tekaškemu klubu Portovald. Nov sodoben atletski štabion je vsekakor eden od pomembnih pogojev, da v bodoče najbolj nadarjenim šentjernejskim atletom ne bo treba odhajati v druge klube.

kar je ne glede na popravek bistveno izboljšal državni rekord. Zdaj že slovit šentjernejsko šolo šprinta je na

mitingu predstavila tudi prva dama slovenske mladinske atletike Maharčanka Maja Nose, ki se je za ogrevanje preizkusila v skoku v daljino, potem pa je v teku na 100 m krepko prehitela obetavni mladinki novomeškega kluba Krke Telekom Radojko Trifkovič in Damjano Peterlin.

Tretji vrhunski atlet iz šentjernejskega konca, ki je zmagal na mitingu, je Cerovljan Aleš Tomič, ki je bil v teku na 1500 m zelo zadovoljen s časom 3:52,55, saj se je zadnje čase bolj kot vrhunskemu treningu posvečal zaključku študija na fakulteti za šport, kjer se mu bo čez mesec dni pridružila tudi Maja Nose. Na mitingu so se dobro predstavili mnogi mladi atleti iz šentjernejskega, novomeškega in brežiškega konca, njihove izide in uvrstitve pa lahko najdete v rubriki Besedo imajo številke.

I. V.

REKORD NA DOMAČEM PRAGU - Jože Vrtačič z Gorenje Gomile, vasi v neposrednem sosedstvu Šentjerneja, je na novem štabionu ob šoli, v kateri je osem let gnil šolske klopi, tako rekoč pred domačim pragom postavil nov državni rekord v teku na 300 m, kolikor je dolga tudi steza prenovljenega šentjernejskega štabiona. Neuradni izid njegovega teka na semaforju so strogi sodniki kasneje "poslabšali" za stotinko sekunde, kar pa najhitrejšega Dolenjca ni spravilo v slabo voljo. (Foto: I. V.)

Atletski miting Brežice 2001

BREŽICE - Atletski klub FIT Brežice bo v sredo, 5. septembra, ob 15. uri na novem atletskem štabionu pri srednji ekonomski šoli pripravil 16. mednarodni miting Brežice 2001. Na tradicionalnem tekmovanju se bodo moški pomerili v teku na 100 m, 400 m, 800 m in 110 m z ovirami, skoku v višino, daljini in skoku s palico, troskoku, metu kladiva diska in kopja ter suvanju krogle. Dekleta se bodo pomerila v istih disciplinah in poleg tega še v teku na 3000 metrov.

NOV ŠTABION PRESTAL PREIZKUS - Nova atletska steza je izvrstno prestala prvi preizkus, saj so mladi atleti na njej dosegli kar nekaj izvrstnih izidov, s katerimi so bili zadovoljni tudi številni gledalci, ki so se zbrali na betonski tribuni nad atletsko stezo. Med gledalci je bilo kar nekaj udeležencev mitinga ob odprtju štabiona pred 18 leti, med njimi tudi tedanji reprezentant v teku na 400 m z ovirami Novomešan prof. Janez Penca, Milan Štupar, ki je bil tedaj tretji v teku na 60 m med pionirji, je bil tokrat pomočnik štarterja, domačin Polde Bučar pa je pomagal pri organizaciji. (Foto: I. V.)

Štabion so si resnično zaslužili

Šentjernejski so atletski štabion ob šoli ob njegovi polnoletnosti temeljito prenovili - 300-metrška tartanska steza omogoča celo rekordne teke - Problem nogometno igrišče

ŠENTJERNEJ - Le dober mesec je manjkalo, pa bi stari šentjernejski štabion doživel polnoletnost, če se ne bi v šentjernejski občini odločili in športni objekt, ki je pred 18 leti zrasel s pomočjo šentjernejske Iskre, temeljito prenovili. Šentjernejski športniki, predvsem pa atleti in učenci osnovne šole, so tako dobili sodoben objekt, tako da se zdaj po možnostih za vadbo šentjernejski lahko primerja z vsemi večjimi in atletsko podobno razvitimi mesti.

Da si šentjernejski atleti zaslužijo boljše možnosti za vadbo, so dokazovali že vrsto let, ko so se izkazali na šolskih atletskih prvenstvih, saj so bile ekipe šentjernejske osnovne šole na državnih prvenstvih več let dobesedno nepremagljive. Če je v pionirski oziroma osnovnošolski atletiki za uspeh skoraj dovolj le prizadevanje ter zagnanost otrok, pa je vrhunski atlet potrebuje še kaj. To so v preteklih letih še kako občutili Jože Vrtačič, Maja Nose, brata Kralj in še vrsta obetavnih atletov, ki so v mladinskih kategorijah posegali po najvišjih mestih, vrhunec vsega pa je bila Majina medalja na mladinskem evropskem prvenstvu in Jožetov nastop na lanskem olimpijskem igrah.

Obnovljeni štabion ima atletsko stezo, dolgo 300 m, s štirimi progami, na ravnini za šprinte pa je šest prog za teke na 60, 80, 100 in 110 metrov z ovirami. K atletski napravi sodijo tudi jama za skok v daljino in troskok pa skakališče za skok v višino ter metalniška za suvanje krogle. Atletska steza in skakališča ter rokometno igrišče poleg štabiona so prekriti s tartanom, vodoprepustno umetno maso firme Polytan, kar ob lepem vremenu omogoča vadbo tudi pozimi. Sredi štabiona je nogomet-

no igrišče, ki sicer ne ustreza merilom nogometne zveze za tekme višjih lig, za pionirski in mladinski nogomet ter tekmovanje na nižji ravni, kamor ta čas sodi šentjernejski nogomet, pa je igrišče primerno. V primeru, da se bodo šentjernejski nogometaši v bodočnosti uvrstili v višje lige, bo potrebno zanje zgraditi večje igrišče kje drugje.

Prav zaradi velikosti nogometnega igrišča se je del šentjernejske politike zavzemal za večji štabion s 400-metrsko stezo, ki pa bi bil vsaj še enkrat dražji, takega stroška pa šentjernejska občinska blagajna najbrž še dolgo časa ne bi prenesla. Sicer pa je 300-metrška steza primerna za vadbo in šolska tekmovanja pa tudi za atletske mitinge na nekoliko višji ravni, res velikih tekmovanj pa tudi drugod po Sloveniji, kjer bi se za to našli tudi primerni objekti, tako rekoč ni. Da se da zelo hitro teči tudi

Avgustovski šah v Sevnici

SEVNICA - Avgustovski hitropotezni turnir Šahovskega kluba Milan Majcen iz Sevnice je dobil Martin Povše, na veteranskem turnirju je bil najboljši Rudi Soper, v pospešenem šahu pa je avgustovsko zmago slavil Igor Glavač. (J. B.)

na krajši stezi z ostrejšimi zavoji pa je Jože Vrtačič z novim državnim rekordom na 300 m dokazal že nekaj minut po uradnem odprtju objekta. I. V.

SANDI SE NE DA - Novomeški kajakaš Sandi Vidic se je lani na Soči že uvrstil v finale tekmovanja v rodu na divjih vodah, letos pa mu delo ni dopustilo, da bi se dovolj dobro pripravil na tekme, na katerih nastopajo tudi poklicni tovarniški veslači največjih proizvajalcev kajakaške opreme. Kljub temu je Sandi, ki so ga letos sprejeli v akcijsko društvo Malina, v soboto na srečanju rodeašev na umetni kajakaški progi na Brodu, bolj znani kot tencenska proga, dokazal, da tudi Dolenjci znajo veslati. Za svoje vragolije na divjih brzicah reke Save je požel tudi pohvale najboljših slovenskih kajakašev, od katerih jih večina prihaja s soškega konca. (Foto: I. V.)

Na Zlatiboru klonili v finalu

Košarkarji Krke Telekom so na turnirju v Srbiji premagali tuzlansko Slobodo Dito in beograjskega Partizana - V finalu od Črnogorcev boljši le v prvi četrtini

NOVO MESTO - Košarkarji Krke Telekom so od 21. do 24. avgusta nastopali na košarkarskem turnirju MPC 1002 metra v športno kongresnem centru na Zlatiboru, kjer je poleg novomeškega moštva nastopilo še pet ekip s področja nekdanje Jugoslavije, med katerimi ni bilo le predstavnikov Hrvaške. V športni dvorani na Zlatiboru so ob Krki Telekomu nastopili še Sloboda Dita (BiH), Rabotnički Skopje (Makedonija), Partizan ICN (Jugoslavija), Budućnost (Jugoslavija) in FMP Železnik (Jugoslavija).

Nasprotniki so bili vsekakor po meri novomeške vrste, čeprav so v vseh moštvi manjkali državni reprezentanti, ki se ta čas pripravljajo na evropsko prvenstvo. Trener Pipan je imel še največ težav z organizatorji igre, saj je Jaka Lakovič kot edini član Krke Telekoma ostal v reprezentanci, Vladimir Anzulović pa zaradi zdravstvenih težav ni nastopal. Spoznali so se tudi z dvema udeležencema jadranske lige (Sloboda Dita in Budućnost). Prvi nasprotnik novomeških košarkarjev so bili Tuzlanci, s katerimi so imeli nekoliko več dela v prvih dveh četrtinah, v drugem polčasu pa so jim pokazali, da so precej boljši. Za nasprotno moštvo je igral nekdanji član novomeškega moštva Slovak Patrik Meluš, ki pa se ni izkazal z obiljem točk in se je v statistiko vpisal le z dvema skokoma. Pri Novomeščanih, ki so Bosance ugnali s 87:67, sta bila strelsko najbolj razpoložena kapetan Samo Grum s 24 točkami in novinec v moštvo Marko Samanič z 21 točkami.

V drugem krogu je Krka Telekom tekmo z beograjskim Partizanom, s katerim je lani v suproligi dvakrat izgubila, začela slabše in po prvi četrtini zaostajala za šest točk, v na-

Bela krajina spet zmagala

ČRNOMELJ, NOVO MESTO - Nogometaši črnomaljske Bele krajine so v tretjem krogu tekmovanja v drugi ligi na Ptuj s 3:1 premagali Dravo Asfalte. Zadeke za Belo krajino so dosegli Sever, Kovačević in Penica. Novomeški Elan je tudi po treh krogih brez točk, tokrat pa je doma z 0:3 izgubil z Dravinjo.

Besedo imajo številke

ATLETIKA

Miting Jernejevo 2001 ob odprtju obnovljenega štabiona v Šentjerneju - Člani, 100 m: 1. Fridrih (Slovenska Bistrica) 10,60; 2. Vrtačič (Krka Telekom Novo mesto) 10,65; 3. Juhart (Domžale) 10,97; **300 m:** 1. Vrtačič (Krka Telekom Novo mesto) 33,28 (nov državni rekord); 2. Juhart Matej (Domžale) 36,12; 3. Matej Kralj (Šentjernej) 36,40; **1500 m:** 1. Tomič 3:52,55; 2. Gorenc 3:55,35; 3. Divjak Zlodej Gorazd (vsi Portovald Novo mesto) 4:03,63; **daljina:** 1. Fridrih (Slovenska Bistrica) 755; 2. Cvelbar (Šentjernej) 622; 3. Antončič (Šentjernej) 591; **višina:** 1. Krošelj (FIT Brežice) 1,85; 2. Luzar (Šentjernej) 1,78; 3. Gorišek (Šentjernej) 1,75.

Članice, 800 m: 1. Danijela Đumić (Kladivar Celje) 2:19,05; **daljina:** 1. Prezelj (Triglav Kranj) 5,33; 3. Nose (Šentjernej) 5,28; **višina:** 1. Murko (Dolenjske Toplice) 1,65; 2. Budna (FIT Brežice) 1,55;

Mladinci, 100 m: 1. Zelič (Krka Telekom, Novo mesto) 11,21; 2. Matej Kralj (Šentjernej) 11,26; 3. Goran Kokalović (Krka Telekom, Novo mesto) 11,97;

Mladinke, 100 m: 1. Nose (Šentjernej) 12,38; 2. Trifkovič 13,06; 3. Peterlin (oba Krka Telekom, Novo mesto) 13,25;

Pionirji, 60 m: 1. Kokalović (Krka Telekom, Novo mesto) 7,54; 3. Kozole (Sevnica) 7,68;

300 m: 1. Slak (Krka Telekom, Novo mesto) 41,89; 2. Luzar (Šentjernej) 53,69; **1000 m:** 1. Vrtič (Sevnica) 2:53,22; 2. Luzar 2:55,68; 3. Tramat (oba Krka Telekom, Novo mesto) 2:56,48;

4 X 100 m: 1. 1. Krka Telekom, Novo mesto 1:48,28; 2. ŽAK Ljubljana 50,62; 3. Šentjernej I 58,68; **daljina:** 1. Kovač (Domžale) 5,60; **višina:** 1. Bučar (Šentjernej) 1,69; 2. Lakič (Krka Telekom, Novo mesto) 1,63; 3. Miklavčič (Šentjernej) 1,30;

Pionirke, 60 m: 1. Vuksinić (Krka Telekom, Novo mesto) 8,30; 2. Čampa (Dolenjske Toplice) 4,79; 3. Rožman (FIT Brežice) 4,58; **300 m:** 1. Petan (FIT Brežice) 43,81; 3. Mohorović (Krka Telekom, Novo mesto)

turnirju pomerila z Budućnostjo iz Podgorice. Finalno tekmo so bolje začeli novomeški košarkarji, ki so po desetih minutah vodili s sedmimi točkami prednosti, le za točko manj pa so vodili ob velikem odmoru, vendar kljub učinkoviti igri Bennetta Davisona (24 točk) niso zdržali do konca, tako da so se morali sprijazniti z drugim mestom. Bolj kot uvrstitev na turnirju je pomembno, da so košarkarji Krke Telekom odigrali tri tekme s sebi primernimi tekmeci. Z dvema od njih se bodo v prihodnji sezoni v jadranski ligi še večkrat srečali.

I. V.

47,56; 1000 m: 1. Bučar (Šentjernej) 3:06,73; 2. Fajs (Šentjernej) 3:23,46; 3. Kalin (FIT Brežice) 3:34,65; **4x100 m:** 1. Krka Telekom I 53,55; 2. Šentjernej II 57,08; 3. Šentjernej I 58,16; **višina:** 1. Sečnjak (Krka Telekom, Novo mesto) 1,52; 2. Gerjevič 1,49 in Tomše (oba FIT Brežice) 1,49; **daljina:** 1. Čampa (Dolenjske Toplice) 4,79; 2. Rožman (FIT Brežice) 4,58;

Cicibanke, 60 m: 1. Sotošek (Sevnica) 9,70; 2. Jordan (Krka Telekom Novo mesto) 9,76; 3. Mišmaš (Krka Telekom Novo mesto) 9,80; **cicibani, 60 m:** 1. Sinkovič (Sevnica) 9,17; 2. Rebselj 9,35; 3. Franko (oba Šentjernej) 9,38;

Društvene štafete 3 X 300 m: 1. Bučar (Šentjernej) 2:12,30; 2. Lindič (Šmarješke Toplice) 2:27,25.

KOŠARKA

Mednarodni turnir na Zlatiboru: KRKA TELEKOM: SLOBODA DITA 87:67 (22:21, 22:20, 19:12, 24:14); KRKA TELEKOM: Jelesijević 4, Davison 11, Grum 24, Drobniak 11, Mirković 2, Čapin 13, Samanič 21, Mihajlović 1; SLOBODA DITA: Anderson 11, Rahimić 27 itd.

PARTIZAN ICN: KRKA TELEKOM 71:87 (20:14, 12:27, 22:25, 17:21); PARTIZAN ICN: Radenović 11, Krstić 24 itd.; KRKA TELEKOM: Gnjdjić 12, Mezulić 8, Jelesijević 8, Davison 8, Grum 16, Drobniak 14, Čapin 15, Samanič 6;

Ostali izidi prvega dela turnirja: FMP Železnik: Rabotnički 84:86; Partizan: Sloboda Dita 75:62; Budućnost: Rabotnički 99:66; Budućnost: FMP Železnik 89:80

Za 5. mesto - FMP ŽELEZNİK: SLOBODA DITA 91:78

Za 3. mesto - PARTIZAN ICN: RABOTNIČKI 80:79

Za 1. mesto - BUDUČNOST: KRKA TELEKOM 89:76 (15:22, 19:18, 27:18, 28:18); BUDUČNOST: Arsić 13, Radonjić 14, Vukčević 15, Čabarkapa 16 itd.; KRKA TELEKOM: Gnjdjić 2, Jelesijević 8, Davison 24, Grum 16, Drobniak 14, Mirković 4, Čapin 3, Samanič 4.

Začel se bo jesenski del delavskih športnih iger

Kolesarjenje samo za pokušnjo

NOVO MESTO – Jesenski del delavskih športnih iger novomeške občine se bo začel v četrtek, 6. septembra, s poskusnim tekmovanjem v kolesarjenju na novi severni obvoznici. Dolžina proge, na kateri se bodo rekreativci pomerili na čas, je 4 km, tekmovalci pa bodo štartali na 30 sekund. Štart in cilj bosta pri križišču nasproti Cestnega podjetja v Bučni vasi, obračališče pa pred križiščem v Ločni. Prijavitelje se lahko v Agenciji za šport Novo mesto do torka, 4. septembra, do 10. ure po faksu (323 29 39), e-mailu (agencijasportnm@siol.net) ali po pošti, vsa dodatna pojasnila v zvezi s tekmovanji pa dobite po telefonu 393 29 36 ali 393 29 30. Jesenski del tekmovanj za delavske športne igre se bo nadaljeval z že tradicionalnimi tekmovanji v balinanju (sreda, 12. septembra), tenisu (torek in četrtek, 18. in 20. septembra), odbojki na pesku (ponedeljek, 24. septembra) in malem nogometu (torek in četrtek, 2. in 4. oktobra).

METALEC DISKA IGOR PRIMC

Pustili so ga na cedilu, a se ne da

Čeprav je moral večino stroškov priprav na letošnjo sezono kriti iz svojega žepa, se je na svetovnem prvenstvu kot edini Slovenec v moški konkurenci uvrstil v finale - Pomagal si je s situacijskim treningom - Celo leto slabe volje - Bo zdaj bolje?

• Je bil z nastopom v finalu svetovnega prvenstva v Edmontonu izpolnjen vaš življenjski cilj?

Seveda. Finale smo napovedovali zadnja tri leta, vendar je vedno kaj zmanjkalo, enkrat nisem imel sreče, enkrat mi je do finala manjkalo kakšne pol metra. Vedeli smo, da sem sposoben priti v finale na velikih tekmovanjih, kot so svetovna in evropska prvenstva ter olimpijske igre.

Vendar so taka tekmovanja nekaj posebnega, nepredvidljiva so. Veliko favoritov odpade že v predtekmovanju. Z nastopom v finalu svetovnega prvenstva sem v Edmontonu zakrožil sklop izpolnjenih ciljev, ki smo si jih zastavili v zadnjih petih, šestih letih.

Vendar s tem še ni vsega konec. Po takem uspehu želje sežejo višje, zastavljam si že nove, še višje cilje.

• Na svojih prvih nastopih na velikih tekmovanjih ste bistveno zaostajali za svojimi najboljšimi izidi v tistem letu, zadnja leta je bilo že bolje, tokrat pa ste, prav takrat, ko je bilo to najbolj pomembno, dosegli tako rekoč najboljše dosežke v sezoni. Je to morda znak zrelosti?

Ne bi se strinjal, da sem takrat bistveno zaostal za svojimi najboljšimi dosežki. Zaostal sem toliko, kot so za svojimi najboljšimi izidi zaostajali tudi tekmeči, ali pa celo manj, saj večina metalcev diska v kvalifikacijah za svojimi najboljšimi dosežki v sezoni zaostane za 3 do 5 metrov, nekateri celo za deset. Jaz sem na svetovnem prvenstvu v Sevilli vrgel 60 m, moj najboljši izid sezone pa je bil takrat 63,5 metra, v Atenah sem zaostajal le še za 1 meter, tokrat pa za vsega 10 cm.

Seveda je zrelost tu zelo pomembna, poleg tega pa sem se že drugo leto zapored pripravljaj drugače kot prej. V bistvu sem počel to, kar počnejo najboljši. Ves moj trening smo usmerili v to, da bom v najboljši formi prav na svetovnem prvenstvu, prej pa sem prvi vrh forme načrtoval, tako da sem dosegel normo in se sploh uvrstil na tekmovanje, na katerem naj bi v formo prišel drugič, vendar do takrat rado zmanjka volje, saj motiv ni več tako močan. V bistvu je bil tedaj cilj priti na tekmovanje, zdaj pa je cilj določena uvrstitev na tem tekmovanju, to pa je bistvena razlika.

Žal pa nam vsako leto norme za nastop na največjih tekmah zvišujejo, zato se bojim, da bom moral spet delati po starem. Tokrat je bila norma že 65 m, a srečo sem imel, da so bili v atletski zvezi toliko pametni, da so nam omogočili nastop z B-normo, kar so nekateri kritizirali, a izkazalo se je za dobro, saj v metu diska lahko metalce z izpolnjeno B-normo daleč pride.

• No, lani vas je taka strategija planiranja vrhunske forme poleg poškodbe stala nastop na olimpijskih igrah v Sydneyju.

Murn in Derganc dobro v Italiji

Na treh dirkah poklicnih kolesarjev v Italiji so se med številnimi zvezdniki izkazali tudi novomeški kolesarji - Na evropskem prvenstvu do 23. leta Mrvar 12.

NOVO MESTO – Trener novomeškega poklicnega moštva Krka Telekom je kar žarel od zadovoljstva, saj je minuli teden izpred štadiona Portoval na tri preizkušnje v Italiji odpeljal vse dolenske poklicne kolesarje. Krkašem so se na poti pridružili tudi kolesarji na začasnem delu v tujini Gorazd Štangelj, Uroš Murn in Igor Kranjec.

Konkurenca ne treh enodnevnih dirkah v Italiji je bila dobesedno zastrašujoča, saj se je na štartu kar trlo od zvezdnikov, kot so Italijani Casagrande, Bettini, Rebellin, Garzelli in Serpellini pa Švicar Zberg in Nemec Ulrich.

Prvo preizkušnjo serije treh dirk s skupnim imenom Trittico Lombardo je 21. avgusta dobil Italijan Mirko Celestino, ki tekmuje za moštvo Saeco, na 195 kilometrov dolgi dirki po treh dolinah v pokrajini Varese (Tre Valli Varesine), na severu Italije pa sta se izkazala tudi Tadej Valjavec z osmim mestom in Novomešan Martin Derganc, ki je bil z zaostankom 37 sekund deseti.

Naslednji dan so se poklicni kolesarji merili na Pokalu Agostonija v Lissoneju. Zmagal je sloviti Italijan Francesco Casagrande (Fassa Bortolo), ki je imel v zaključku več moči od olimpijskega prvaka in lanskega zmagovalca Nemca Jana Ullricha. 197 kilometrov dolgo izjemno težko dirko je od 180 prijavljenih kole-

sarjev končalo le 41 tekmovalcev, med katerimi je član Krke Telekoma Vladimir Miholjevič zasedel 26., Martin Derganc 30. mesto, ostali pa so odstopili.

• Z 162,2 kilometra dolgo cestno vožnjo se je v Franciji končalo evropsko prvenstvo za kolesarje do 23. leta, na katerem sta nastopila tudi člana mlade vrste novomeške Krke Telekoma Jure Zrimšek in Darko Mrvar. Zlato je tako kot v dirki na čas odšlo v Italijo, zmagal pa je Giampaolo Caruso, srebrno medaljo je osvojil Nemec Eric Baumann, bronasto pa Ukrajinec Roman Luhovi. Od Slovencev je bil najboljši Darko Mrvar, ki je zasedel 12. mesto, Marko Žepič je bil 37., Anton Meglič 44., Matej Marin 71., Matija Kotnik 82., Dean Podgornik pa se je uvrstil na 94. mesto. Jure Zrimšek in Borut Božič sta odstopila.

Na zadnji preizkušnji je slo našim kolesarjem spet dobro. 199,8 kilome-

tra dolgo dirko za pokal Bernocchi v Legnanu je dobil Italijan Paolo Valotti, Novomešan Uroš Murn (Mobilvetta) je bil z zaostankom 16 sekund 8., Igor Kranjec iz Rožnega pri Brestanici (De Nardi) je bil 25., Novomešan Branko Filip (Krka Telekom) pa 27., oba pa sta zaostala za devet minut. Drugi Slovenci na čelu s Tadejem Valjavcem in Gorazdom Štangljem so odstopili. Od prijavljenih 179 kolesarjev jih je na cilj prišlo le 33.

I. V.

Potapljači bodo čistili

NOVO MESTO – Klub za podvodne aktivnosti Novo mesto bo v soboto, 1. septembra, pripravljal tradicionalno ekološko akcijo Krka izvir – izliv. Tokrat bodo potapljači iz vse Slovenije čistili dno Krke v Novem mestu. Zbor udeležencev bo ob 8. uri pred klubskimi prostori na Loki. K sodelovanju vabijo tudi vse meščane, ki jim ni vseeno, kakšna nesnaga leži na dnu dolenske lepote sredi mesta.

Stražani so že v Zambiji

Gimpexovi veslači na prizorišču največjega tekmovanja v raftingu Camel Whitewater Challenge

STRAŽA – Veslači straškega rafting kluba Gimpex so na najpomembnejši nastop v zgodovini kluba, tekmovanje Camel Whitewater Challenge na reki Zambezi pod Viktorijinimi slapovi, ki bo na začetku septembra v Zambiji, dobro pripravljeni, včeraj pa so na prizorišče poleteli z dunajskega letališča.

Na tekmovanje na Zambezi so se Stražani uvrstili kot drugouvrščena posadka letošnjega državnega prvenstva, na svetovno prvenstvo pa bodo potovali letošnji državni prvaki, veslači ljubljanskega Bobra. Stražani so se na veliko tekmovanje pripravljali ob navseh dolgoletnega kapetana Bobrova Roberta Malovrh, ki je zadnji mesec priskočil na pomoč trenerju Simonu Hočevarju. Zelo

prav so jim prišli video posnetki tekmovanj izpred nekaj let, ko so valove in role Zambezijsa premagovali Bobri.

Kar se tiče zadnjih treningov pred odhodom v Zambijo, jim je šel na roko tudi remont hidroelektrarne na Brodu, ob kateri je speljana tako imenovana tacenska slalomska proga. Ker ta čas elektrarna miruje, vsa voda teče čez progo, ki je tako vsaj približno podobna brzicam Zambezijsa, kjer se bodo Stražani z najboljšimi raftarji na svetu pomerili v slalomu, sprintu in spustu, svoje točke pa bo k skupnemu izidu dodal še kajakaš Jaka Jazbec. V straškem raftu bodo sedeli Sašo Novinec (kapetan), Blaž Starič, Mitja Kerin, Peter Vugrinec, Jure Franko in Marko Mihelič.

I. V.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

Žepič zmagal v Zaprešiču

RIBNICA - V hrvaškem Zaprešiču je bila v soboto tekma v sprint triatlonu, na kateri je nastopilo 80 tekmovalcev, od tega kar 10 članov Triatlon kluba Ribnica. Prvo mesto je osvojil njihov član Damjan Žepič, Damjanu Kromarju se je za stotinko sekunde izmuznilo drugo mesto, saj ga je v finišu teka prehitel Hrvat Patričević. Cebin je bil sedmi in je zmagal med kadeti. Pogorelec se je uvrstil na 13. oziroma 2. med kadeti in Škufca na 18. mesto.

M. G.

Kocijančič zmagal na Primorskem

KOČEVJE - Kljub vročini in neprimernim razmeram za tek so organizatorji dvanaajstega Trnovskega teka nad Idrijo, ki je štel za pokal sobote, vendarle uspešno izvedli prireditve, katere se je udeležilo 60 tekačev. Med njimi so bili tudi trije Kočevci, sicer dolgoletni znanci številnih množičnih tekov po Sloveniji. Veteran Franc Kocijančič je letos že šestič zmagal in je z enim drugim mestom na poti, da ponovi lanski uspeh z osvojitvijo prvega mesta v skupnem seštevku.

Zmaga Vrtačiča in Rovana

ŠENTJERNEJ – Šentjernejski atlet Jože Vrtačič je konec minulega tedna nastopil na mednarodnem atletskem mitingu v Novi Gorici, kjer je v teku na 300 metrov zmagal s časom 33,35, s čimer je le za 7 stotink sekunde zaostal za lastnim državnim rekordom, ki ga je postavil sredi minulega tedna na domačem štadionu v Šentjerneju. Brežičan Jure Rovana je zmagal v skoku s palico (5,25 m).

Turnir dvojic na Lutrškem selu

OTOČEC – Turistično društvo Otočec bo v soboto, 1. septembra, ob 16. uri na igriščih v Lutrškem selu pripravilo teniški turnir dvojic za prehodni pokal turističnega društva. Na turnirju lahko nastopijo člani turističnega društva, krajani Otočca in okoliških vasi ter gostje. Dodatna pojasnila v zvezi s prijavi in samim turnirjem dobite po telefonu 307 52 17.

Državno kolesarsko prvenstvo

NOVO MESTO – Na novomeškem velodromu se bodo kolesarji v petek in soboto pomerili na državnem kolesarskem prvenstvu. Petkov tekmovalni dan se bo začel s treningom ob 13. uri, sobotni pa ob 12. uri.

Nočni nogometni turnir v Gradcu

GRADAC - Športno društvo Gradac bo v soboto, 1. septembra, ob 19. uri na asfaltnem igrišču pri gasilskem domu v Gradcu pripravilo nočni turnir v malem nogometu. Udeleženci turnirja si bodo prenos nogometne tekme med Slovenijo in Rusijo ogledali na velikem platnu ob igrišču.

Nosetova in Maletič, športnika leta

ŠENTJERNEJ - V okviru Jernejvega so naziv športnice leta 2000 podelili Maji Nose, športnika leta Voju Maletiču in najuspešnejšega kluba Atletskemu klubu Šentjerneju. Občinsko priznanje za minulo leto so prejeli: Samo Plevnik, Andreja Selak, Boris Jerele in Janja Bučar. Bloudkovo bronasto značko so dobili: Ivo Zupančič, Jože Simonič in Tomaž Janževič, srebrno pa: Brane Košelj, Jože Bučar, Slavko Antončič in Veronika Mesojedec.

Igor Primc

IGOR VIDMAR

POTA IN STRAN POT

dežurni poročajo

POŠKODOVAL AVTO - 21. avgusta je neznanec na parkirnem prostoru pri podjetju Komunalna na Cikavi v Novem mestu z neznano tekočino polil osebni avto ter opraskal pokrov motorja. Lastnica D. H. iz okolice Novega mesta je oškodovana za 500 tisoč dolarjev.

PO DENARNICO V ATELJE - Iz slikarskega ateljeja na Bregu v Novem mestu je 22. avgusta izginila denarnica M. M., v kateri je bil denar in dokumenti. Škoda znaša 14 tisoč dolarjev.

ŠTIRI VIDEOKAMERE Neznanec je med 17. in 20. avgustom v trgovini Big Bang v Krškem izkoristil nepazljivost prodajalcev in na neugotovljen način odklenil vitrino in ukradel za preko milijon dolarjev vredne štiri videokamere znamke Sony in JVS.

V MERKUR PO ORODJE - S police prodajalne Merkur v Novem mestu je med 1. in 20. avgustom izginilo več električnega orodja, vrednega skoraj 400 tisoč dolarjev.

POŠKODOVANA KLJUČAVNICA - Neznanec je na parkirnem prostoru v Kotarjevi ulici v Šentjernej lastniku S. P. poškodoval ključavnico na prednjih vratih osebnega avta.

KRADLE KOZMETIKO - 22. avgusta so tri mladoletnice z Otočca v trgovini Drogerie Market v Novem mestu ukradle kozmetične izdelke v vrednosti preko 9 tisoč dolarjev. Opazila jih je varnostnica trgovine, ki je mladoletnice zadržala do prihoda policistov.

OB NAHRBTNIK - 24. avgusta zvečer je neznanec v gostinskem lokalu v Brezicah ukradel nahrbtnik z mobijem, denarjem in osebnimi dokumenti v skupni vrednosti 25 tisoč dolarjev.

PO MOTOR V ŠOLO - Avgusta je nekdo vlomil v garažo v Črnomlju, last OŠ Mirana Jarca, in ukradel kolo z motorjem.

Ilegalcev kar mrgoli

POSAVJE - Tuji državljani še vedno pridno nelegalno prehajajo hrvaško - slovensko državno mejo. Brežiški policisti so 20. avgusta blizu naselja Slovenska vas izsledili štiri Romune, v noči na 22. avgust se je podobno zgodilo s petimi Jugoslavlani pri naselju Podgračeno, naslednjo noč pa s štirimi Jugoslavlani, ki so jih policisti prijeli izven naselja Stara vas pri Bizeljskem. Policisti so 25. in 26. avgusta dobili še tri Romune, dva Jugoslavlani in dva državljana BiH, na MMP Obrežje pa so odkrili tudi osem tujcev, ki so skušali s ponarejenimi listinami vstopiti v Slovenijo.

TOKRAT SE JE KONČALO SREČNO - Prejšnji terek dopoldne je voznik traktorja zdrsil s ceste od Gor. Stare vasi proti Šentjernej v jarek. Že starejšemu vozniku je namreč postalo slabo, in se preden se je zavedel, kaj se je zgodilo, je porušil pločevinasto ograjo na mostičku in se prevrnil. Na srečo jo je voznik odnesel brez poškodb. Policist, ki je prišel na kraj dogodka, ga je opozoril, da ni več za na cesto. Nezgoda naj bo kljub srečnemu izidu v poduk temu in vsem voznikom, ki jim zdravje ne dopušča več varne vožnje. (Foto: B. D. G.)

Pozor, na cestah so spet šolarji!

Pred začetkom šolskega leta posebna opozorila policije na strpnost v prometu - Pozornost voznikom šolskih avtobusov - Lani na PU Novo mesto v nesrečah umrli en osnovnošolec in dva dijaka

NOVO MESTO - Le še nekaj dni in pričelo se bo novo šolsko leto, s tem pa bodo naše ceste polne šolarjev. Zato velja vzeti opozorila policije, naj vozniki in vsi drugi udeleženci v prometu nanje še posebej pazijo, zelo zares. Lani sta na slovenskih cestah umrli dva otroka (predlani 3), šest, starih od sedem do 14 let (8), in 18 (16), ki so bili stari od 14 do 18 let. Na področju PU Novo mesto so številke naslednje: med najmlajšimi ni bilo smrtnih žrtev ne lani in ne predlani, lani pa so umrli en osnovnošolec in dva dijaka (predlani eden).

Kot je povedal inšpektor za varnost cestnega prometa na PU Novo mesto **Jožef Kočevar**, se policija že nekaj časa pridno pripravlja na prve šolske dni. Policisti pregledujejo prometno signalizacijo v bližini šol in vrtcev, označbe na cestah, varne poti v šolo, navezali so stike z vodstvi šol, sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in zvezami šoferjev in avtoprevoznikov Slovenije. Od 15. avgusta poteka akcija poostrenejše kontrole prometa v bližini šol, v naseljih in obšolskih poteh, od 3. do 14. septembra pa bo ravno tako akcija, v kateri bodo zagotavljali varnost otrok in ukrepali proti vsem, ki ne bodo upoštevali prometnih predpisov. Policisti bodo prve dni sodelovali s predavanji na večini roditeljskih sestankov s starši po osnovnih šolah, njihova pomoč pa bo nepogrešljiva tudi pri kolesarskih izpitih.

Lani se je na prvi šolski dan zgodila prometna nesreča, v kateri je bil lažje poškodovan dojenček. "Sicer je vse potekalo v redu in upamo, da bo tudi letos tako," pravi Kočevar. V prvih sedmih mesecih letošnjega leta je bilo v primerjavi z enakim obdobjem lani na področju PU Novo mesto v prometnih nesrečah udeleženi za tretjino manj otrok kot lani. Med mladoletniki pa je kar za 62 odstotkov več udeležencev in med njimi so tudi trije smrtni primeri (lani dva) ter 36 (22) poškodovanih. "Veliko število gre tudi na račun ugodnih vremenskih razmer, saj so se prvi motoristi na cestah pojavili že marca. Največji porast pri udeležencih prometnih nesreč je zaznati prav pri voznikih motornih koles in koles z motorjem: letos

Jožef Kočevar

58, lani 44," je povedal inšpektor in dodal, da so kolesarji letos manjkrat udeleženi v nesrečah - 18 (23), ne pa pešci - 32 (24), ki pa se manjkrat znajdejo med povzročitelji. Sicer pa so letos prometne nesreče porasle za 6 odstotkov, tiste s hudimi telesnimi poškodbami pa za 13 odstotkov. Dolenjske ceste so tako terjale že 18 življenj (18), 275 (254) oseb pa se je rani.

Policija bo letos posebno pozornost namenila tudi prevoznikom šolskih avtobusov, njihovega psihofizičnemu stanju pa seveda tehnični brezhibnosti vozil. Letos je namreč stopil v veljavo nov pravil-

nik. Po Kočevarjevih besedah pa bodo policisti poostreli tudi kontrolo nad uporabo varnostnih pasov na zadnjih sedežih. Na prvih je uporaba 79- na zadnjih pa le 32-odstotna. Junija letos je bila najslabša na Rozmanovi v Novem mestu: 55-odstotna.

"Šolarji, pazite, kako boste hodili v šolo! Cesta in bližina ceste naj ne bosta igrišče! Prvošolčki, nosite rutke, saj vas bodo tako vozniki hitreje opazili! Starši, kljub vsem pripravam na šolo popeljite otroke po poti do šole in skupaj osvežite prometno znanje!" pravi Kočevar, vsem voznikom pa svetuje, naj bodo v prometu strpni in naj se zavedajo, da so otroci zaradi mladostne igrivosti še posebej nepredvidljivi.

L. MURN

Dolenjska povezava varnostnih služb

G-7 in Protekt

NOVO MESTO - Najstarejše varnostno podjetje na Dolenjskem Protekt, d.o.o., se je 22. avgusta odločilo za tesnejše medsebojno sodelovanje z G-7 Družbo za varovanje, ki ima največji tržni delež na Dolenjskem, v Posavju in Beli krajini.

Podjetje Protekt je bilo ustanovljeno leta 1990 in deluje na območju omenjenih regij. Ima 25 zaposlenih. Lani so se lastniki odločili za poslovno sodelovanje s podjetjem Sintal iz Ljubljane, za katero je Protekt opravljal storitve tehničnega varovanja s prenosom alarmnih signalov v nadzorni center. Da bi tesneje sodelovali, je bilo ustanovljeno skupno podjetje Protekt-Sintal, ker pa to sodelovanje ni potekalo po načrtih in je med partnerji podjetja prihajalo do razhajanj, je z mesta predsednika uprave odstopil Jože Ribič, sodelovanje pa je bilo prekinjeno.

Lastniki in vodstvo Protekta so bili enotni, da se povežejo z G-7 Družbo za varovanje, ki je bilo že dlje časa zainteresirano za medsebojno sodelovanje. Kot je znano, je G-7 v zadnjem letu podobno sodelovanje sklenilo tudi z nekaterimi drugimi podjetji s tega področja. V Protektu menijo, da bodo s to poslovno odločitvijo varnostna podjetja na Dolenjskem lahko nudila še višjo raven varnosti.

L. M.

Skakal pred vozila

METLIKA - Policisti so 25. avgusta zgodaj jutraj pridržali vinjenega 23-letnega I. K. iz okolice Črnomlja, ker je pred diskoteko Ghetto ustavljal promet, v bližini križišča hodil po cesti in skakal pred vozila. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

Vojaške mine

KRŠKA VAS - Občan je 27. avgusta obvestil OKC, da je v reki Krki našel vojaške mine. Policist in registri pirotehnik sta ugotovila, da gre za štiri minometne mine kal. 80 mm in ročno bombo. Orožje izhaja iz druge svetovne vojne.

Pogojna obsodba za iztaknjeno oko

Novomeško sodišče je M. Stipanoviču določilo pogojno obsodbo, ker je pred tremi leti A. Jankoviču v pretepu v Adlešičih iztaknil oko - Tožilstvo napovedalo pritožbo

NOVO MESTO - Gostilničarja v oko. Ko je S. M. s prijatelji popival v bifeju Pri starem podu v Adlešičih, je med njim in lastnikom lokala J. A. prišlo do prepira in pretepa. S. M. je J. A. udaril v desno oko in ga hudo poškodoval, da so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Tako se je pred tremi leti glasila vest v našem časopisu o dogodku, ki je te dni na Okrožnem sodišču v Novem mestu dobil sodni epilogo.

Obdolženi 26-letni Milorad Stipanovič - Miko iz Adlešičev naj bi 7. julija leta 1998 z družbo prišel v lokal oškodovanca Antona Jankoviča iz Adlešičev. Lokal je bil sicer za javnost zaprt, ker je Jankovičeva hči praznovala rojstni dan, toda goste so vseeno postregli. Žal je prišlo do popivanja, ki je vodilo v najprej verbalno, nato pa nekaj po polnoči tudi v fizično obračunavanje med Jankovičem in Mikom. Slednji je naenkrat iz žepa potegnil neki predmet - izkazalo se je, da je obsek za ključce, predelan

NOVI PROSTORI - Novomeško tožilstvo je pridobilo prostore nekdanje Slovenske obveščevalno varnostne službe, ki jih bodo sedaj preuredili. Na sliki: vodja tožilec Bojan Avbar. (Foto: L. M.)

Vsak tožilec svojo pisarno

Konec prostorske stiske za novomeško okrožno tožilstvo - Prenova prostorov nekdanje SOve - 50 milijonov tolarjev

NOVO MESTO - Okrožno državno tožilstvo v Novem mestu se že vrsto let ubada z veliko prostorsko stisko in spada med najslabše opremljena tožilstva v Sloveniji. Vse pa kaže, da dolgo ne bo več tako, saj se je prejšnji teden pričela obnova poslovnih prostorov.

Prenovali bodo sedanje pisarne, kot je povedal vodja novomeških tožilec Bojan Avbar, pa so lani pridobili prostore nekdanje SOVE, kar je približno toliko, kot so prej že imeli - okrog 350 kvadratnih metrov. Tudi te pisarne obnavljajo. Tako 14 zaposlenih na tožilstvu ne bo več delalo v tako nemogočih razmerah, vsak tožilec pa bo po novem imel tudi svojo pisarno. Prenova in obnova bo trajala kar nekaj časa, saj gre za gradbeno delo, na novo je treba urediti inštalacijsko napeljavo, urediti arhi-

ve... Investicija, ki jo bo pokrilo Ministrstvo za pravosodje, je draga, saj v celoti znaša več kot 50 milijonov tolarjev, samo gradbeno delo bodo stala 15 do 20 milijonov tolarjev.

"Upamo, da bodo dela zaključena do konca leta, če le ne bo prišlo do česa nepredvidenega. Do takrat bomo pač potrpeti, čeprav bo delo tožilstva moteno, predvsem s strankami," pravi Avbar, saj bodo potem lahko delali še bolj kvalitetno. Povedal je, da se zato poslužujejo instituta odloženega pregona, ki velja za kaznivca dejanja, kjer je zagrožena kazen do treh let zapor, uspešno pa poteka tudi poravnavanje. Sicer pa imajo tožilci zadnje čase največ dela s kaznivimi dejanji ilegalnega prehoda čez državno mejo. "Ni tedna, da ne bi dobili organiziranih pomagačev, ki pomagajo tujcem."

L. M.

Pijan ogrožal druge

LOKVE PRI ČRNOMLJU - Občan je 24. avgusta obvestil policiste, da iz Ručetne vasi proti Črnomlju vozi voznik neregistriran avto in med vožnjo ogroža druge. Policisti so nato 37-letnega S. H. iz Gradca ustavili na Lokvah z zvočnimi in svetlobnimi signali. Alkotest je pokazal 2,69 promila alkohola. Policisti so mu nadaljnjo vožnjo prepovedali, ker pa tega ni upošteval, so ga ponovno ustavili v Črnomlju in ga pridržali.

Trčil v drevo

LOMNO PRI KRŠKEM - 21. avgusta se je 75-letni M. P. iz Trbovelj z osebnim avtom peljal po lokalni cesti iz smeri naselja Lomno proti križišču z glavno cesto 1. reda št. 5. 260 metrov pred križiščem je v nepreglednem desnem ovinku zapeljal na levo neurtjeno bankino in nato trčil v drevo. Hudo poškodovanega so odpeljali v breziško bolnišnico.

Tatu mobija izsledili

BREŽICE - 30-letni hrvaški državljani je 27. avgusta prišel v vulkanizersko delavnico v okolici Brezic, kjer si je ogledoval gume in platišča. V pisarni je nato izkoristil nepazljivost prodajalca in z mize vzel 80 tisoč vredni mobi znamke Nokia 8210. Nato se je odpeljal. Po hitri prijavi oškodovanca so tatu izsledili na MMP Slovenska vas.

Ponarejen dokument

DOBOVA - Na mednarodni mejni prehod se je 22. avgusta z vlakom iz Hrvaške pripeljal tudi makedonski državljani, pri katerem je policist med mejno kontrolo potnikov na vlaku ugotovil, da ima ponarejeno dovoljenje za bivanje v Italiji. Osumljenca so po postopku vrnili na Hrvaško.

po dolenjski deželi

• **SAM POSKRBEK ZA KABLSKO** - Vse več je ljudi, ki so dobesedno obsedeni z gledanjem televizije in jim samo naši programi ne zadostujejo. Tako je očito tudi z neznanecem, ki je na kaj čuden način poskrbel, da je prišel do kabljske televizije. Med 1. oktobrom lani in 23. avgustom letos je na Cankarjevi ulici v Črnomlju na silo odprl omarico z instalacijo za kabljsko televizijo, odstranil filter ter si omogočil direkten prekop signala kabljske televizije. Neznanec je Telekom M. M., d.o.o., Metlika oškodoval za 450 tisoč dolarjev.

• **"DRAGO" KOPANJE** - Dolgo vroče poletje mnogi izkoristijo tudi za kopanje v bazenih. Ampak nepridipravi ne počivajo nikjer. 21. avgusta se je N. P. iz Ljubljane kopal v zaprtem bazenu v Zdravilišču Smarješke Toplice. Vrečko z osebnimi predmeti je odložil na stol. Ko se je kopal, mu je neznanec iz vrečke ukradel ključ sobe in ključ sefa, odšel v sobo in ukradel ročno uro, kartico časopisnega podjetja Delo, iz denarnice pa je vzel pet tisoč tolarjev. Nato je odklenil sef in ukradel denar ter dokumente. Neznanec je lastnika oškodoval za 100 tisoč dolarjev.

Sporočilo bralcem

V zakonu o medijih, ki je bil sprejet 25. aprila 2001, so v členih od 26 do 44 natančno določena pravila za (ne)objavo popravka objavljenega obvestila oz. odgovora na objavljeno informacijo. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Popravki in odgovori", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu popravki oz. odgovori ne sme biti spremenjeni ali dopolnjeni, ne objavljamo popravka oz. odgovora, ki se ne nanaša na objavljeno obvestilo oz. informacijo; ne navaja dejstev in okoliščin v zvezi z objavljenim obvestilom oz. informacijo; navaja neresnične ali nedokazljive podatke in trditve; je napisan žaljivo; je nesorazmerno daljši od obvestila oz. informacije, na katero se nanaša.

Elektrika najprej v Kočevju

DL št. 30, 26. julija

Pravijo, da enkrat ni greh. Tega pregovora sem se držal pred petimi leti, ko je v Dolenjskem listu pisalo o stoletnici elektrifikacije Kočevja. V eni izmed zadnjih števil DL (26. julija 2001) pa zopet berem, da je bilo 19. novembra 1896 Kočevje prvo mesto na Slovenskem, ki je bilo v celoti elektrificirano. Kaj pomeni izraz "v celoti", bi težko sodil. Gotovo so bila takrat v Kočevju tudi domovanja brez elektrike, kot je bilo marsikje v Sloveniji še čez sto let, tako na primer na drugi strani v Kočevskem Rogu v vasi Seč. Pa smo bili že davno v celoti elektrificirani. Res pa je, da je leta 1896 imelo Kočevje večje električno omrežje in več električnih žarnic kot na primer Škofja Loka. A preštevaje žarnic ne more nadomestiti nespornega dejstva, da je Škofja Loka dve leti prej, natančneje, 6.8.1894, dobila prvo javno električno napeljavno na Slovenskem. O tem je poročal Slovenski narod 8. avgusta 1894: "Otvoritev električne razsvetljave v Škofji Loki. Loka je posebna specialiteta ne le za Kranjsko, temveč za celo slovensko domovino, je prvo električno razsvetljeno mesto." Zaradi tega velja ta dogodek za začetek elektrifikacije pri nas. (ES 3, str. 27, 1989).

ALOJZIJ PAVEL FLORJANČIČ
Uršna sela - Škofja Loka

Od sajenja do prodaje pomagajo tudi dijaki

DL, št. 34, 23. avgusta

Pod omenjenim naslovom v zapisu o delu in prodaji na poljih novomeške kmetijske šole v Srebrničah je prišlo do napake, in sicer: ni res, da so v celoti zadovoljni z letino, saj je po besedah Anice Pezdirc, učiteljice na tej šoli, toča letos naredila svoje. Gotovo bi bil pridelek precej večji, ko ne bi omenjena ujma povzročila tolikšne škode. Za prodajo pridelkov pa ne skrbijo dijaki, ampak študentje, ki jim vsak zaslužen tolar pride prav ob skorajšnjem začetku novega šolskega leta.

TEJA BEZEG

Novomeška kronika

DL št. 34, 23. avgusta

Spoštovano uredništvo! Cenimo vsak vaš prispevek in spoštujemo korektno poročanje vsakega od vaših sodelavcev. Človek bi enako pričakoval tudi od ustvarjalcev najbolj brane tedinika v tem koncu Slovenije že zaradi odnosa do svojih bralcev. Glede na to, da je prihod Ariela McDonalda na košarkarski turnir v Novo mesto povzročil precej zanimanja ne le med novinarji, pač pa tudi pri ostalih športnih navdušencih, je povsem jasno, da je Radio Krka poskrbel za to, da bi med prvimi objavil "vročo novico". Kot že mnogokrat nam je tudi tokrat uspelo. S pomočjo našega kolega Marka Klinca, ki je naš zunanji sodelavec in je bil tudi med "čakajočimi novinarji", smo novico objavili že ob 15.35, torej le nekaj minut za tem, ko se je, kot ste zapisali, "okoli voga la pripeljal avto" s slovitim košarkarjem. STA je o tem poročala šele ob 16.17. Morda je vašega novinarja zmotila novica ob 15-ih in 18 minut, ko smo povedali, da se še ne ve, kako je s prihodom Ariela McDonalda, vendar smo vročo informacijo že čez nekaj minut dopolnili in korektno sporočili našim poslušalcem. Veseli smo, da so tudi vaši novinarji med njimi, kajti vsak šteje!

RENATA MIKEC,
odgovorna urednica Radia Krke

Pripombe na razmejitve

DL št. 33, 17. avgusta

V sestavku, ki je bil objavljen na 1. strani DL, je nekaj zanimivih misli o tem, da bi z novo mejo Hrvaška izgubila nekaj na površini (pri Osilnici oziroma Selih ob bregu Čabranke in med Prezidom in Loškim Potokom); nikjer pa ni niti besedice o tem, kako so si nekaj stoletij prej Frankopani in Zrinjski (Hrvatje) prisvojili več kv. kilometrov veliko ozemlje tedanjega kočevskega gospostva od Čabranke in Kolpe do grobniških mej (Prezid, Čabar, Gerovo in do Grobnika pri Reki). To ugotavlja slovenski zgodovinar Ivan Simonič v knjigi 500 let mesta Kočevje, še določneje pa hrvaški zgodovinar Tadija Smičiklas (1843-1914), predsednik Matice hrvatske, ki natančno opisuje, kako so si Frankopani s ponarejanjem listin prisvojili to območje kočevskega gospostva.

Na vsem tem danes hrvaškem območju (Prezid, Čabar, Gerovo itd.) prebivalci še danes govorijo narečje, ki je bolj podobno slovensčini kot hrvaščini, in sploh ne znajo izgovarjati mehkega č (č), kar dokazuje, da so tu prvotni prebivalci Slovenci, vendar o tem (in še drugih jezikovnih oziroma narečnih posebnostih) slovenski slavisti ne vedo ničesar.

O teh in še mnogih drugih dejstvih, ki govorijo o slovenskem značaju tega območja sem pisal že večkrat v časopisih pa tudi v uvodu knjige Okamneli Mož, najpodrobneje pa v daljšem članku "Naši na Hrvaškem" (ali izgubljeni Slovenci), ki sem ga poslal v objavo Delu in Dnevniku že pred okoli letom dni, a ga do danes niso objavili. Se pravi, da k nevednosti o Slovencih na Hrvaškem ne prispevajo le naši zgodovinarji, slavisti in politiki, ampak tudi uredniki največjih časopisov. Vse to pa lahko pomeni le, da bomo kmalu ostali še brez te tretjine ozemlja (današnje države Slovenije), ki nam je ostala po prisvajanjih slovenskih ozemelj

po naših sosedih skozi stoletja. Vse to pa se je lahko dogajalo in se še dogaja le zato, ker Slovenci v vsej zgodovini nismo imeli sposobnih vodij (nekateri menijo, da so bili edini sposobni Celjski grofje) in jih tudi danes še nimamo,

J. PRIMC

Novembra naj bi odprli obnovljeno dvorano

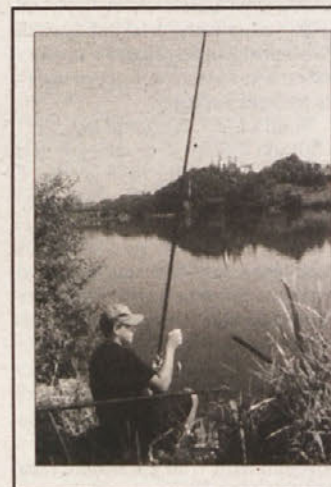
DOBREPOLJE - Že drugo leto je v občini Dobrepolje največja investicija obnova Jakličevega doma. Delavci GP Grosuplje so razširjeni objekt dali pod streho, dela pa so se ustavila, ker je zmanjkalo denarja. Dosele so porabili okrog dvesto milijonov tolarjev, največ občina iz proračuna. Iz CRPOV so zagotovili 30 milijonov tolarjev, šest pa je primarko kulturalno ministrstvo. Župan Anton Jakopič je povedal, da bo morala občina za dokončanje doma, ki nosi ime po pomembnem možu dobrepoljske doline, zagotoviti levi delež sredstev, pričakuje pa, da bo država vendarle izpolnila obljubo in nakazala denar vsaj za ureditev glasbene šole, ki bo imela prostore pod streho obnovljene stavbe. Predvidoma do 1. novembra naj bi dobili uporabno dovoljenje za odprtje prenovljene večnamenske dvorane v domu, v kateri bo 240 sedežev. Naj omenimo, da je leta 1998 župnija Dobrepolje občini podarila dom, ki je bil med leti 1937 in 1939 v organizaciji župnika Antona Markuna zgrajen na župnijski zemlji. Po vojni je prišel v upravljanje državnih institucij. Denacionalizacijski postopek je pokazal, da dom ni bil sploh nikoli odvzet in ga ni potrebno vrniti.

Župnija bo imela pravico do uporabe dvorane in pomožnih prostorov za prireditve, ki jih organizira sama.

M. G.

Delo s starimi in bolnimi

NOVO MESTO - Če ste pripravljeno sodelovati kot prostovoljec/prostovoljka pri delu s starimi in bolnimi člani Društva upokoencev (DU) Novo mesto, lahko svojo odločitev do 20. septembra sporočite v tajništvo društva osebno ali na tel. 30 21 240. V jeseni bo Društvo upokoencev organiziralo usposabljanje prostovoljcev po programu Zveze upokoencev Slovenije.

Naj čar novega vzbudi energijo

Vzemi mladi čar novega, neznanega, svežega v človeku vzbudi energijo, ki je prej neznan. Samo čudimo se, od kod izvira in kam nas nosi. Vemo le, da prihaja iz nas in da nas na poseben način osrečuje. Osrečuje nas občutek pričakovanja in zavest, da smo del sprememb. Še boljši je občutek oziroma zavest, da lahko na te spremembe tudi sami vplivamo. Začetek vsakega novega šolskega leta pomeni prav to: novo, neznano, vznemirljivo. Čeprav vse to velja predvsem za učence in dijake, so tiha in glasna pričakovanja značilna tudi za vzgojitelje, učitelje, ravnatelje, ki jih v zadnjem času poimenujemo kar strokovni delavci.

Širši javnosti je najbrž manj znano; da je večina priprav za novo šolsko leto opravljenih že do konca pouka prejšnjega šolskega leta. Že junija je torej vsaj v glavnem določeno, katere predmete bo kdo poučeval, kdo bo razrednik, koliko bo otrok v posameznih razredih, kateri učenci bodo sestavljali posamezne oddelke, v katerih učilnicah se bo izvajal pouk posameznih predmetov itd. Dodaten napor vlagajo ravnateljice in ravnatelji, saj morajo misliti na ustrezno kadrovsko zasedbo delovnih mest, na primerne prostore in njihovo opremo, na didaktične pripomočke in gradiva. Kot rečeja nit je vzporedno vsem ostalim delom vitkana misel na dobro počutje posameznikov oziroma celotnega kolektiva. Govorimo o vzdušju in klimi, ki sicer ni brez vsakršnih težav, se pa naj te relativno hitro in primerno razrešujejo. Morda je to tudi najtežje delo v vsakem kolektivu, saj

zelo povezano zahteva različna znanja in spretnosti vodstvenega osebj.

Vodstveno delo je toliko težje, ker je potrebno spremljati in upoštevati številne spremembe in popolne novosti, ki jih predpisuje vlada. Že res, da je na šolskem polju še vedno zelo aktualna 9-letna osnovna šola in da se sedaj pripravljamo na delovanje mentorske mreže, ki bo v šolsko prenovno zajela celoten osnovnošolski prostor. Gimnazijski in ostali srednješolski programi prav tako doživljajo korenite spremembe v vsebinskem in organizacijskem pogledu. Letošnja dva poudarka sta prav gotovo možnost vključevanje otrok s posebnimi potrebami v redne osnovne šole ter nacionalni preizkusi znanja. Prav slednje prinaša v naše šole nov razmislek in popolnoma nova opravila in naloge za šolnike. Prepričan sem, da o tem ne bomo pozabili razvidno seznaniti starše, saj gre za prehod otrok v srednješolsko izobraževanje, to je področje, ki starše in otroke najbolj zanima.

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport ter Zavod RS za šolstvo tudi v prihajajočem šolskem letu čaka veliko priložnosti za sodelovanje z vrtci, šolami in dijaškimi domovi. Navdaja nas dober občutek, saj so vodstva omenjenih zavodov željna aktivnega sodelovanja. Tudi skupnega optimizma nam ni zmanjkalo kljub slabim finančnim obetom.

Naj se uresniči načrti, ki jih snujemo! Srečno, otroci, solarji, dijaki in starši! Srečno, vzgojitelji, učitelji, ravnatelji!

IVAN MIRT, predstojnik ZRSS OE Novo mesto

Tabor ob 200-letnem mlinu

Ob Rožmanovem mlinu so nizozemski in slovenski raziskovalci proučevali možnosti za njegovo oživitve

ZGORNJA POHANCA - Društvo zavaznikov mehkega pristanka Krško je od 17. do 24. avgusta 2001 organiziralo prvi mednarodni mladinski tabor "Močnik", ki je potekal ob 200 let starem Rožmanovem mlinu v Zgornji Pohanci. Mladi raziskovalci iz Nizozemske in Slovenije so proučili možnosti za oživitve Rožmanovega mlina.

V različnih delavnicah so se udeleženci tabora seznanili s mlinarsko dejavnostjo in njeno zgodovino v dolini potoka Močnik. Odkrili so, da je na območju od Osredka do Zgornjega Obrežja delovalo 19 mlinov na strugi Močnik, danes pa le še Rožmanov mlin. Vse lokacije nekod delujočih mlinov so vrisali v zemljevid.

kar je izhodišče za razvoj turistične mlinarske pešpoti.

Z izmenjavo znanj, šeg in navad so udeleženci tabora spoznavali tradicionalne kulinarne dobrote iz moke, njihove ekološke akcije pa so prispevale k lepši podobi mlina in njegove okolice. Postavili so več mostičkov in poti od mlina do mlinščice, zbrali in sestavili so stara mlinarska orodja in oblikovali logotip Rožmanovega mlina.

Tudi tako lahko mladi sodelujejo pri ohranjanju kulturne dediščine v našem okolju, sooblikujejo turistično ponudbo in razvijajo zavest in pomen oživiljanja dragocenosti, kot so tudi mlini na strugi Močnik.

TANJA KUNEJ

Loterija imigrantskih vizumov za ZDA

LJUBLJANA - Ameriški program za priseljevanje ima letno na voljo 55 tisoč posebnih imigrantskih vizumov za osebe, ki izpolnjujejo splošne pogoje za pridobitev vizuma. Med vlogami, ki prispejo med poldnevom 1. oktobra in poldnevom 31. oktobra 2001, izžrebajo dobitnike vizumov preko računalnika. Vse informacije lahko dobite v konzularnem oddelku ameriškega veleposlaništva na Prešernovi cesti 31 v Ljubljani ali na <http://travel.state.gov>.

Navdušenje in razočaranje

KOSTEL - Med nedavnim Tamburanjem va Kostelega se se udeležencem tega festivala predstavili tudi slavni zagrebški Novi fosili. Znan ansambel je privabil kar okoli 2000 navdušenih poslušalcev (vseh prebivalcev Kostela je okoli 700), ki jim je bilo rečeno, da bo nastop tega znanega ansambla trajal najmanj 0.30. Fosili so začeli pobirati vstopnino po 1000 tolarjev na poslušalca ob 23. uri, potem so še pol ure igrali, nakar so se izgubili (ne)znano-kam. Publiko je bila razočarana, saj je menila, da se slavni fosili ne bi smeli tako obnašati. Vendar kljub vsemu ni bilo nobenih izgrede, saj je slovenska publika (občinstvo) vajeno takih in podobnih potegavščin.

Pc

Mladoletnik kradel

BORŠT - Osumljeni mladoletnik P. P. iz okolice Brežic je 16. avgusta ob 15. uri prišel do kopalnice, in ko je videl, da sta se oškodovanca odšla kopat, izkoristil njuno odsotnost ter ukradel nahrbtnik, mobilna telefona, sončna očala in ročno uro v vrednosti okrog 50 tisoč tolarjev. Osumljeni je takoj nato odšel, vendar so ga ob pol osmih zvečer v okolici Brežic že prijeli policisti. Ukradene predmete so vrnil lastnikom.

Dom z varnimi kopalnicami

V Domu starejših občanov Črnomelj so pri obnovi kopalnice prilagodili potrebam invalidov - Pred gradnjo prizidka

ČRNOMELJ - V začetku julija je bila končana prenova kopalnic v Domu starejših občanov Črnomelj. Projekt je bil zasnovan tako, da bodo kopalnice sedaj ustrezale potrebam oseb, ki se zaradi telesnih okvar ne morejo prosto gibati in opravljati osnovnih higienskih potreb.

Vrata na kopalnicah so razširjena, opravljena pa so tudi zidarska, keramičarska, pleskarska in mizarska dela. Prava pridobitev je najodobnejša sanitarna oprema, ki je bila uvožena iz Švedske, Nemčije in Italije ter je prilagojena potrebam invalidov. Nove kopalnice tako ustrezajo najodobnejšim evropskim standardom, ki določajo tako imenovano "varno kopalnico".

Prenova, ki je zajela 16 prostorov, je stala okrog 33 milijonov, denar zanj pa je zagotovil Dom starejših občanov Črnomelj. Podjetje Begrad, ki je prenovno izvajalo, je svojo nalogo dobro opravilo in želja doma po sodobnih in kvalitetnih kopalnicah se je po treh mesecih izpolnila.

Opremo, ki je prirejena tako, da lajša vsakodnevne težave starejših in bolnih oseb, si lahko vsi zainteresi-

rani ogledajo v kopalnicah Doma starejših občanov Črnomelj. V domu lahko dobijo tudi informacije o ureditvi lastnih prostorov, da bodo bolj ustrezali potrebam. V Domu starejših občanov Črnomelj bomo veseli vsakega obiska in tudi nasveta, kako čim bolj olajšati jesen človekovega življenja.

Del v domu pa še ni konec, saj se bo v letošnjem letu pričela gradnja prizidka, v katerem bo dnevni center. Denar za prizidek bosta prispevala Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter občina Črnomelj. V načrtu je tudi razširitev jedilnice doma, ki je nujna, saj jedilnica sedaj omogoča istočasno prisotnost le 75 stanovalcev namesto 130. Posodobili in premestili bomo domsko knjižnico in uredili klubske prostore za družabna srečanja ali za klepet ob kavici, ki se jih bodo lahko udeleževali tudi ljudje izven oskrbe doma. Denar za te prenovne bo zagotovil Dom starejših občanov Črnomelj.

KSENIA PEZDIRC,
poslovna sekretarka Doma
starejših občanov Črnomelj

KAKO KAŽE NA BORZI?

Večina tečajev gre kvišku

Borzni tečaji se pri večini delnic gibljejo v pozitivno smer. V skladu s pričakovanji se povečuje tudi borzni promet, predvsem pri tistih delnicah, ki imajo najugodnejše kazalce rasti. Tu velja izpostaviti prav gotovo obe farmacevtski delnici. Tako Krka pri tečaju 27.500 SIT kakor tudi Lek pri tečaju 46.400 SIT še vedno ne dosegata pričakovane donosnosti. Obe družbi sta v prvem polletju bolj poslovali kot v lanskem letu, kar je Lek že potrdil z objavljenimi poslovnimi rezultati za prvo polletje, ki močno presega planirane, saj znaša čisti dobiček skoraj 4,5 milijarde tolarjev. Verjetno tudi Krkin čisti dobiček ne bo dosti nižji. Takšen rezultat pa je prav gotovo dober obet za ugodnejšo ceno delnice.

Najvišji tečaj trenutno dosegata delnici Istrabenz, katere cena se je povzpela preko 4.000 SIT, in Intereurope, ki je trenutno tudi najvišja, in sicer znaša tečaj preko 3.150 SIT. Močno se je izboljšala tudi vrednost delnicam Kolinske, ki presega 2.600 SIT. Pravi dragulj je še vedno delnica Banke Koper, kateri se vrednost še vedno krepi in že presega 86.000 SIT. Med prometnejše delnice sodijo prav gotovo tudi delnice Mercatorja, za katere se da

iztržiti tudi 16.000 SIT, delnice Save, ki se gibljejo okoli 18.000 SIT ter delnice Term Čatež, katerih vrednost se je povzpela preko 15.000 SIT.

Glede na to, da je bila v zadnjem letu delnica BTC-ja eden od manj likvidnih papirjev na londonski borzi, je uprava BTC-ja odkupila celoten svežnji potrdil, s katerimi se je trgovalo v Londonu. Njihova vrednost se trenutno giblje okoli 15.000 SIT, kar je tudi najvišja vrednost do sedaj.

Rastejo tudi skoraj vse delnice p-dov, med katerimi se je najbolj okrepila vrednost PMIN, ki že presega 122 SIT. VNON, ki presega 85 SIT, ter ZMIN z 80 SIT. Vse dvojke, t.i. prazni pidi, imajo še vedno izjemno nizko vrednost, in sicer: NF2N 37 SIT, NK2N 39 SIT, PM2N 34 SIT, TG2N 38 SIT, ZM2N 40 SIT ter ZV2N 33 SIT.

Prava priložnost za dodatno pokojnino je še vedno nakup pokojninskih bonov, katerih vrednost se giblje pod 45 SIT in trenutno dosega le dobrih 17 odst. knjigovodske vrednosti, ki znaša 260 SIT.

LJUDMILA BAJEC
Dolenjska borzoposredniška
družba Novo mesto
Tel.: 07 371 82 22, 07 371 82 28

SODELOVANJE RIBIČEV IN POLICIJE - Ribiška družina Črnomelj že vrsto let sodeluje s policijsko postajo iz Črnomlja, saj so ribiči tudi upravitelji mejne reke Kolpe in prekrške glede lovljenja rib težko nadzorujejo sami. Tudi letos so skupaj s policisti imeli nekaj uspešnih akcij, za kar se policistom tudi zahvaljujejo.

DRUŽENJE MOTORISTOV - Motoklub Škorpion iz Brežic je v Karleah pri Kostanjevici pripravil že deveti mednarodni motoristični vikend. Iz Italije, Nemčije, Belgije, Hrvaške in Slovenije jih je prišlo blizu 400. Tridnevno druženje so izkoristili tudi za turistične vožnje po krški in brežiški občini, kjer so jim pri brežiški blagovnici in v bifeju v Cerkljah pripravili dobrodošlico s pivom in brezalkoholnimi pijačami. (Foto: M. Vesel)

SREČANJE NEKDANJIH SOVOJAKOV V JNA - Pri Francu Deželanu v Velikih Brusnicah so se zbrali nekdanji sovojaki iz Slovenije v JNA. Pred 30 leti so vojaški rok v Zagrebu skupaj služili Lojze Žnuderl iz Plitvičkega Vrha pri Gornji Radgoni, Tone Naraks iz Vojnika pri Celju, Franc Pec iz Zreča, Franc Zupanc iz Rimske Toplice in gostitelj Franc Deželan. Srečanje je bilo že četrto, naslednje pa bo novembra v Rimske Toplice.

KOLPA NA KOLPI - Tradicionalna prireditev Kolpa na Kolpi je v soboto v kamp v Podzemlju privabila okrog 600 delavcev in sodelavcev metliškega podjetja Kolpe. Organizirala je bil tudi spust po Kolpi od Adlešičev do Podzemlja, ki se ga je udeležilo okrog 250 ljudi. (Foto: M. P.)

POZNA TRGATEV NA GLASBENEM ODRU - V Suhi krajini je v zadnjih letih vzniknilo kar nekaj narodno zabavnih ansamblov, in kot so prišli, so tudi kmalu odšli. Lani pa je skupina fantov v garaži, ki jo je prijazno odstopil Ljubiša Djorović, in z ozočenjem Mirana Mavriča pričela z aktivnim delom in se po nekaj mesecih trdega dela in vaj pred kratkim tudi predstavila. Skupino z nenavadnim imenom Pozna trgatve sestavljajo: Klemen Repar - vokal, Janez Mirtič - solo kitara in back vokal, Gregor Zupančič - ritem kitara, Boštjan Kuhelj - bas kitara, Aleš Repar - bobni, Domen Mavrič - klaviature in back vokal ter Marjan Grošelj, ki skrbi za mešalno mizo. Mladenci najraje poslušajo rock in ga tudi igrajo, ponajbolj pa se tudi z nekaj lastnimi skladbami, s katerimi so se že predstavili suhokranjskemu občinstvu. Na sliki: skupina Pozna trgatve z Marjanom Grošljem (levo), ki podpira in spodbuja mlade glasbenike. (Foto: S. Mirtič)

Vzgoja za življenje

Z vzgojiteljico Mirjam Potočar otroci in njihovi starši spoznavajo naravo in krajevne zanimivosti

ŠENTJERNEJ - Mirjam Potočar iz Gorenje Brezovice je vzgojiteljica že 27 let, zadnjih šest pa v prvih neznanih letih življenja spremlja malčke v šentjernejem vrtcu Čebelica. Njena vzgoja je v nekaterih korakih malo drugačna, vendar so jo lepo sprejeli "njeni" otroci in njihovi starši.

Potočarjava se je pri okoli 35-tih zaradi bolezni zapisala naravi: naravnemu načinu življenja, zdravi prehrani, gibanju. Med posebnosti, ki jih na nepriljubljen način uvaja v svoji skupini tako zadnjih pet let sodeluje sprostitev vzgoja, ki vsebuje elemente joge, prirejene za otroke, pred tremi leti pa je začela tudi s pohodništvom. Od začetka morda bolj previdno, saj priprava izleta ni mačji kašelj, lani pa so otroci iz njene skupine in njihovi starši vsak mesec odšli na izlet po okoljskih hribih in dolinah. Na dve do tri ure trajajočih izletih spoznavajo krajevne značilnosti, rastlinstvo in živalstvo, med

drugim pa so v sodelovanju z Društvom za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije opazovali tudi ptice v Krakovskem gozdu. Da je z izleti zadela v črno, prča navdušenje otrok in staršev, izletov se namreč radi udeležujejo tudi ti.

"Častim naravo v vseh njenih elementih. Vsaka rastlina in žival sta enkratna, zato skušam v svoji skupini vse graditi na naravovarstvu in okoljski vzgoji," razlaga Mirjam, "Delo z otroki je najbolj hvalježno. Oni te sprejmejo takšnega, kot si, in jaz nje. Otroke spremljam tudi v nadaljnjem življenju. Kar toplo mi postane pri srcu, ko me po desetih letih še vedno pozdravijo." Njena neizpolnjena želja je medicina, torej pomaga drugim. Na svojevrsten način pa je tudi ta sedaj izpolnjena v ljubezni do narave, poznavanju zdravih rastlin in zelišč, meditativnih tehnikah sprostitve, izletih...

M. Ž.

Domov gre na petrovo

Alojzija Lisac iz Slavskega Laza praznovala 90 let

SLAVSKI LAZ, KOČEVJE - "Pred kratkim sem bila pri zdravniku, ki mi je povedal, da so me 'zidali' iz dobrega materiala. Le srce imam bolj slabo, tako da bi mi morali zamenjati srčne zaklopke pred dvajsetimi leti," je dejala Alojzija Lisac iz Slavskega Laza, ki je nedavno dopolnila 90 let. Jesen svojega življenja preživlja v domu starejših v Kočevju, kjer jo obiskujejo otroci in sorodniki.

Alojzija je klenega zdravja, bolijo jo le noge in skrbi jo srce, a "umrla bom, ko bo božja volja," pravi. Imela je težko življenje, ki ga je skoraj v celoti prebila ob Kolpi. Rodila se je 6. avgusta 1911, čez 18 let pa se je primožila k Matiju Lisu v Slavski Laz. Tam so jo čakali moževi ostareli starši, stari oče in njegovi štirje bratje. Spominja se mladostnih dni, ko je mati prodala par volov in ji kupila nov šivalni stroj, ki jo je spremljal vse življenje. Vse štiri svake, ki so se do začetka druge svetovne vojne razkropili po vsem svetu, je pomagala spraviti h kruhu. Od takrat je skrbela za svojo mlado družino, ki se je povečala za štiri člane: Matijo, Ivana, Martina in Lojzeta.

Težka so bila vojna leta, po vojni pa je bila prva skrb preživeti in izučiti fante. Kmetija z okoli 4 hektarji zemlje je nudila le golo preživetje. Ker po šoli ni bilo v kraju zaposlitve, so tudi sinovi odšli po svetu. Matija in Ivan sta si družini ustvarila v Ljubljani in Kočevju, Martin in Lojze pa sta svojo življenjsko pot urezala v daljni Ameriki.

Danes je domačija v Slavskem Lazu zaprta, ni pa zapuščena. Obiskujejo jo sinovi z družinami, Alojzija pa pravi, da gre domov na zeganje "na petrovo". Najlepše ji je, kadar gre k maši v faro cerkev v Fari

Alojzija Lisac

in v svojo vas, ki postaja prazna. Pri sluhne šumenju Kolpe in se prepusti spominom časa. Med veselimi so gotovo tudi srečanja s sinovi, vnuki in pravnuki.

S. M.

Stane Repar

Za vedno smo se na ljubljanskih Žalah poslovili od prijatelja, tovariša soborca in sodelavca, vojnega invalida Staneta Reparja.

Rodil se je 7. februarja leta 1927 v Soteski v delavski družini kot prvi od štirih otrok. Leta 1938 je odšel k teti v Livold in tam dokončal osnovno šolo. Še ne dorečen mladenič je 12. maja 1942 odšel prostovoljno v partizane v komaj nastali Kočevski bataljon. Bil je na ustanovitvi Cankarjeve brigade, nato v Vzhodnodolenjskemu odredu, v 15. belokranjski brigadi pa je bil kot pomočnik komisarja bataljona 24. decembra leta 1944 težko ranjen. Odpeljali so ga na zdravljenje v Italijo, od koder se je v povojnih letih vrnil kot invalid brez leve noge.

V partizanih je bil dober bорец in sposoben voditelj. Zaradi svojih sposobnosti in poguma je kmalu postal politični delegat, pomočnik političnega komisarja čete in kot sedemnajstletnik pomočnik komisarja bataljona. Prof. Ante Novak, komandant Kočevskega bataljona, je o njem zapisal, da je deloval kot zrel, popolnoma odrasel mož, pošten, tovariški, skromen in pogumen partizan.

Po vojni se je najprej zaposlil pri okrajnem ljudskem odboru v Kočevju, kmalu postal predsednik mladine okraja Kočevje, nato pa v Ljubljani delal kot član in pozneje kot sekretar predsedstva mladine Slovenije. Več let je bil tudi predsednik Zveze prijateljev mladine Slovenije in dejaven v vodstvu invalidske organizacije Slovenije. Delal je do zadnjih dni.

Povojno življenje ter uspešno in odgovorno delo mu kljub invalidnosti ni delalo težav, prav pri ustvarjalnem delu je prekašal veliko zdravih. Med sodelavci je bil vedno veder, zelo tovariški ter vsakemu svetovalec in pomočnik. Prejel je več odlikovanj in priznanj. Že septembra 1944 so ga odlikovali z visokim partizanskim odlikovanjem - redom hrabrosti.

Vsi, ki smo ga poznali, tedvsem pa tisti, ki smo z njim dolga leta prijateljevali, ga bomo ohranili v lepem spominu in ga pogrešali v naših vrstah.

ZDRAVKO TROHA

NA IZLETU - Mirjam Potočar (druga z desne v ozadju) in njeni izletniki z navdušenjem spoznavajo lepote okolice Šentjerneja.

POHOD NA MRZLICO - Društvo upokojencev Trbovlje je v okviru športnih iger letos prvič uvrstilo tudi pohod za upokojence Zasavja, Posavja in Savinjske doline. Kljub slabemu vremenu, ki se je napovedovalo z nevihto, se je srečanja udeležilo nekaj sto pohodnikov. Pot je bila zanimiva in rekreativna za upokojence. Vsaka skupina, ki je predstavljala posamezno društvo upokojencev, je prejela priznanje organizatorja pohoda. Na sliki: Pohodniki Društva upokojencev Sevnica s priznanjem, ki ga je prejela vodja skupine Elka Grilc. (Janez Blas)

Mladoporočnica Tanja in Jadro Zupanc

Ko se ženi Borisov sin

Večstoglava množica na nepozabni svatbi v Kočevju

MAHOVNIK PRI KOČEVJU - "Sin Jadro mi je pred časom predlagal, da bi bila poroka z izvoljenko Tanjo res nekaj posebnega. O ohe- ti se bo govorilo po vsej Dolenjski. Naj se ve, kdaj se je ženi Borisov sin!" je svatom razlagal Boris Zupanc, kočevski Rom, lastnik največjega odpada za pločvino v Sloveniji in oče štirih sinov in štirih hčera.

Na predvečer Marijinega vnebovzjetja sta v kočevski poročni dvorani usodni "da" pred Bogomirjem Štefaničem, načelnikom Uprave enote Kočevje, izrekla nevesta Tanja, prej Knavs (iz mešanega hrvaško romskega zakona) iz Loškega Potoka in ženin Jadro Zupanc. Tako sta sklenila zunajzakonsko življenje, pred sedmimi leti je nevesta povila zgovornega sinčka Denisa in v zakonski stan stopila pred množico radovednežev, ki so jo spremljali ob cesti Mahovnik - Kočevje. Okrog 1000 pa se jih je trlo pred poročno dvorano ob Rinzi. Ko se je kolona izbranih avtomobilov - ženin in nevesta sta se peljala v najnovejšem odprtem mercedesu - z znanimi kočevskimi podjetniki Briškijem, Tuškom, Jasencem in Movrinom pomikala po mestnih ulicah, je bilo pred domačo hišo v Mahovniku vse nared za nadaljevanje nepozabne poroke. Na čelu kolone sta v džipu ponosnega očeta plapolali slovenska in romska zastava.

Svate sta na posebej pripravljenem prostoru pričakala Brendi in

Korado. Več kot 600 gostov, med katerimi so bili tudi sorodniki z debelimi denarnicami iz Italije ter iz številnih slovenskih krajev, se je do zgodnjih jutranjih ur stiskalo na plesišču. "Takšne ohceti pa še nisva videla," sta pritrdila glasbenika.

Na pogrnjenih mizah so postregli z okrog 900 kilogrami mesa (odjok in jagnjetina), 1000 steklenicami piva, v potokih so tekli sokovi ter druge pijače.

"Sin je želel, da naredimo nekaj nepozabnega, s čimer se bodo ponasili vsi Zupancevi rodovi. Privolil sem in se kot glava družine skrbno lotil priprav, ki so trajale več mesecev," je svatom razlagal oče Boris Zupanc.

V Lipovčici, tik pod razvpito romarsko Novo Stifto, 20 kilometrov iz Kočevja, je Boris zgradil hišo. Sprva je načrtoval, da bi bila ohcet na dvorišču njunega novega doma, a, kot pravi, so se zaradi nevoščljivosti sovaščana odločili, da bo družinski dogodek vendarle v Mahovniku. Žal mu je prizadevnih najbližjih sosedov in gasilcev iz Zamostca, ki so svatom nameravali postreči s pijačo in hrano.

Večina svatov se je po neprespani noči premaknila k rojakom pod Novo Stifto, ki so tudi letos, kot je tradicija, nekaj dni pred praznikom zasedli okolico tristoletnih lip ob romarski poti.

M. G.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 30.8.

SLOVENIJA 1

8.30 Tedenski izbor: Po vrtovih in parkih; Pod klobukom: Zgodbe iz školjke; Svet narave, nad.; Naravni parki Slovenije; Čari začimb; Gradovi - 13.00 Poročila - 13.40 Intervju - 14.30 Zgodba Audrey Hepburn, nad. - 16.00 Slovenci po svetu - 16.30 Poročila - 16.45 Risanka - 17.05 Na liniji - 17.45 Slovenski pesniki in pisatelji - 18.10 Oddaja o znanosti - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Tednik - 21.05 Na vrat na nos, nan. - 22.00 Odmevi - 22.50 Podoba podobe - 23.20 Brane Rončel izza odra

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Kitajsko zavetišč, dok. oddaja - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Komisar Rex, nan. - 18.00 Bedenje ob Nedu, film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Osamljeni planet - 20.50 Poseben pogled, film - 22.35 Sopranovi, nad. - 23.30 Zločinški tango, nan.

KANAL A

9.30 Mladenč v modrem, nan. - 10.25 Policist s srcem, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Mozaik Slovenije - 14.15 Skrita kamera - 14.45 Princ z Bel Aira, nan. - 15.15 Ricki Lake - 16.15 Temna luka, nan. - 17.10 Providence, nan. - 18.00 Družina za umret, nan. - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 VIP, nan. - 20.00 Punca je ponorela, ameriški film - 21.40 Seinfeld, nan. - 22.10 Zvezdne steze, nan. - 23.00 Oddelek za umore, nan.

POP TV

8.30 Oprah show - 9.30 Vse za poljub, nad. - 10.30 Črni biser - 11.20 Obala ljubezni, nad. - 12.10 TV Dober dan, nan. - 13.30 Zahodno krio, nan. - 14.20 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.45 Oprah show - 16.40 Obala ljubezni, nan. - 17.30 Črni biser, nad. - 18.20 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan, nan. - 20.50 Raztresena Ally, nan. - 21.40 Prijatelji, nan. - 22.10 Zlata krila, nan. - 23.00 Zlobni dvojček, nan. - 23.50 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.30 Odbojka na mivki - 18.00 Klepet z... - 18.50 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Tedenski kulturni pregled - 21.40 Iz združenja lokalnih TV - 22.10 Avtomobilsko zrcalo - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.05 Čarovnija, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Naša zemlja, nad. - 13.30 Poletni program - 16.25 Glasba - 16.35 Risanka - 17.05 Hugo - 17.30 Hrvaška danes - 18.00 Dok. oddaja - 18.35 Kolo sreče - 19.13 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.05 Kamen in morje, nad. - 20.40 Kulturno poletje - 21.40 Iz sveta dogajanja - 22.10 Odmevi - 22.35 Prijatelji, nad. - 22.55 Dosjeji X, nad. - 23.40 Zlata krila - 0.30 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 17.15 Poročila za gluhe in naglušne - 17.20 Sevrni veter, nad. - 18.10 Naša zemlja, nad. - 19.05 Na zdravje, nan. - 19.30 Policija, nan. - 20.10 Čarovnija, nad. - 21.05 Poročila - 21.15 Brigitte in prijatelji, nad. - 22.10 Nevidni človek 2, nan. - 22.55 Umetnine svetovnih muzejev

PETEK, 31.8.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Priluh-nimo tišini; Ključkeve dogodivščine; Risanka; Na liniji; Slovenski pesniki in pisatelji; Odkrivajmo znanost; Ona in on, drama - 13.00 Poročila - 13.55 Slovenski magazin - 14.20 Na vrat na nos, nan. - 15.05 Vsakdanjik in praznik - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Rdeči grafit - 17.10 Otroška nadaljevanka - 17.45 Gore in ljudje - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Ljubezen na deželi, nan. - 21.00 Deteljica - 21.10 Fina gospa, nan. - 22.00 Odmevi - 22.50 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Obzorja, poljudnoznan. nan. - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Komisar Rex, nan. - 18.00 Skoraj popolna ljubezen, film - 19.30 Videospotnice - 20.00 Dokumentarna oddaja - 21.00 Velika pričakovanja, nad. - 21.50 Umori na podeželju, film - 23.35 Pobeg, nan. - 0.25 Iz slovenskih jazz klubov

KANAL A

9.30 Mladenč v modrem, nan. - 10.25 Policisti s srcem, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Pop'n'roll - 14.15 Skrita kamera - 14.45 Princ z Bel Aira, nan. - 15.15 Ricki Lake - 16.15 Temna luka, nan. - 17.10 Najboljša urgencia, nan. - 18.00 Družina za umret, nan. - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 VIP, nan. - 20.00 Mali razposajeni, film - 21.30 Felicity, nan. - 22.20 Mesečniki, nan. - 23.10 Stripizete, nan. - 23.40 Dannyjeve zvezde

POP TV

8.30 Oprah show - 9.30 Vse za poljub, nad. - 10.30 Črni biser - 11.20 Obala ljubezni, nad. - 12.10 TV Dober dan, nan. - 13.30 Miss Slovenije - 14.20 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.45

Oprah show - 16.40 Obala ljubezni, nad. - 17.30 Črni biser, nad. - 18.20 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan, nan. - 20.50 57. potnik, film - 22.20 Prijatelji, nan. - 22.50 Nevarne dirke, nan. - 23.40 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Avtomobilistično zrcalo - 17.30 Turistična oddaja - 18.00 Kmetijski razgledi - 18.30 Tedenski kulturni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Povej! - 21.00 Novice - 21.20 Brez panike, ponov. - 21.40 Motosport mundial - 22.10 Kako biti zdrav? - 22.50 Nas poznate? - 23.00 Novice

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.05 Čarovnija, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.35 Naša zemlja, nad. - 13.30 Poletni program - 16.25 Glasba - 16.30 Naravni parki - 17.05 Hugo - 17.30 Hrvaška danes - 18.00 Dok. oddaja - 18.35 Kolo sreče - 19.13 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.05 Folklor - 21.20 Strast na riba, film - 22.35 Odmevi - 0.00 Prijatelji, nad. - 0.25 Dosjeji X, nad. - 1.10 Zlata krila, nad. - 1.55 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 17.15 Poročila za gluhe in naglušne - 17.20 Nevidni človek 2, nan. - 18.05 Naša zemlja, nad. - 19.00 Zaksone vode, nan. - 19.30 Policija, nad. - 20.10 Zakon in red, nan. - 21.00 Poročila - 21.10 Zabavna oddaja - 22.15 Pravi čas - 23.45 Umetnine svetovnih muzejev

SOBOTA, 1.9.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Zgodbe iz školjke; Radovedni Taček; Na liniji; Slep potnik, avstrijski film; Tednik - 13.00 Poročila - 13.35 Domači ansambli - 13.55 Mostovi - 14.30 Pod piramido - 15.00 Poroka na papirju, film - 16.30 Poročila - 16.45 Pika Nogavička, ris. nan. - 17.10 Carski sel, ris. nan. - 17.50 Na vrtu - 18.15 Ozare - 18.20 Novi raziskovalci, nan. - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik - 20.05 Proti večeru, film - 21.40 Oko viharja, dok. nan. - 22.10 Poročila - 22.40 Oz, nad.

SLOVENIJA 2

9.10 Tedenski izbor: Videospotnice; Caroline v velemestu; Murphy Brown, nan.; Jasno in glasno; Alpski večer - 13.00 Sport - 15.20 Atletika - 17.50 Kosarka - 20.05 Glasbena oddaja - 21.30 Praksa, nan. - 22.20 Sobotna noč

KANAL A

10.00 Zajeti orkester, ameriški film - 12.00 Železniške nesreče, dok. oddaja - 13.00 Pop'n'roll - 14.00 Mladoporočnici - 14.30 Komedijski zmešnjav - 15.00 Na sever, nan. - 15.50 Skrita kamera - 16.20 Velika zgodba, film - 18.05 Malcolm in Eddie, nan. - 18.35 Beverly Hills, nad. - 19.30 Malcolm in Eddie, nan. - 20.00 Lov za zakladom, nan. - 20.50 Sheena, kraljica džungle, nan. - 21.40 Nevarno srce, film - 23.20 Stripizete, nan. - 23.50 Najbolji neumni roparji, nan.

POP TV

8.30 Risanke - 12.30 Brata, nan. - 13.00 Formula 1 - 14.00 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.00 Prva izdaja, nan. - 16.00 Otroci ne lažejo, hum. oddaja - 16.30 Otroški zdravnik, nan. - 17.30 Bila sem Playbojeva zajčica, film - 19.15 24 ur - 20.00 Kritična točka, film - 22.20 Odvetnikova vest, film

VAŠ KANAL

12.35 Ste sinoči spregledali? - 13.00 Formula 1 - 14.00 Video strani - 17.00 Kako biti zdrav? - 17.30 Motosport mundial - 18.00 Iz združenja LTV - 18.30 Posavski obzorik - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Glasbena oddaja, ponov. - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Povej! - 22.50 Nas poznate? - 23.00 Novice

HTV 1

8.10 Nora Prentiss, film - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Glasbena oddaja - 13.00 Prizma - 13.55 Poročila - 14.05 Oprah show - 14.50 Dokumentarna oddaja - 15.40 Zlata dekleta, nan. - 16.10 Vinarjeve hčere, nad. - 17.00 Risanka - 17.20 Oni nas potrebujejo, dok. film - 17.50 Zabavno informativni program - 19.30 Dnevnik - 20.10 Beethoven 2, film - 21.40 Moške svinje, nan. - 22.10 Poročila - 22.20 Beli duh, nad. - 0.05 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 12.00 Hišni ljubljenci - 13.45 Risanka - 14.10 Čarovnija, nad. - 17.35 Češki film - 19.30 Policija, nan. - 20.10 Največje romance 20. stol. - 20.40 Svet zabave - 21.10 Poročila - 21.15 Koncert - 22.25 Umetnine svetovnih muzejev

NEDELJA, 2.9.

SLOVENIJA 1

8.00 Živzav: Telebajski: Mali leteci medvedki - 9.55 Bogoslužje - 11.00 Iskanje južnoafriške zebre, dok. oddaja - 11.25 Ozare - 11.30 Obzorje duha - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 14.15 Fina gospa, nan. - 14.45 Ljubezen na deželi, nan. - 15.30 Sledi - 16.00 Lingo - 16.30 Poročila - 16.45 Vsakdanjik in praznik - 17.45 Alpe-Donava-Jadran - 18.15 Življenje slovenskih vasi - 18.45 Risanka - 18.50 Žrebanje lota - 19.00 Danes - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik - 20.05 Blondinka, nad. - 21.40 Večerni gost - 22.35 Poročila - 22.55 Oddaja o kulturi - 23.05 Andrej Tarkovski, dok. film - 0.00 Mogočna Afrodita, film

SLOVENIJA 2

9.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Velika pričakovanja, nad.; Objavljena dežela; Pripravljeni; APZ Tone Tomšič ob 75. letnici delovanja - 15.40 Kosarka - 17.30 Športna oddaja - 19.30 Videospotnice - 20.00 Sport - 22.00 Končnica - 23.00 Iz slovenske operne ustvarjalnosti

KANAL A

9.45 Bitka za Midway, film - 12.00 Melrose Place, nad. - 13.00 Pop'n'roll - 14.00 Komedijski zmešnjav - 14.30 Teksški rangerji, dok. oddaja - 15.30 Mestni fant, film - 17.10 Adijo, pamet, nan. - 18.05 Malcolm in Eddie, nan. - 18.35 Melrose Place, nad. - 19.30 Malcolm in Eddie, nan. - 20.00 Lov za zakladom, nan. - 20.50 Sheena, kraljica džungle, nan. - 21.40 Tootsie, film - 23.40 Stripizete, nan. - 0.10 Adrenalina

POP TV

8.30 Risanke - 11.30 Hroščeborji, nan. - 12.00 Mladi Herkul, nan. - 12.30 Brata, nan. - 13.30 Skoraj popolni par, nan. - 13.30 Formula 1 - 16.00 Otroci ne lažejo, hum. oddaja - 16.30 Gorski zdravnik, nan. - 17.30 Skrivnost poleta 1501, film - 19.15 24 ur - 20.00 Ujeti v paradizi, film - 22.00 Športna scena - 22.45 Kdo je Harry?, film

VAŠ KANAL

13.00 Če boste danes z nami - 13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Formula 1 - 16.00 Video strani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.10 Smo dobri gospodarji? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Posavski obzorik - 20.40 Brezskrbne počitnice - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi - 22.00 Rezerviran čas - 23.00 Novice - 23.15 Od sobote do sobote

PONEDELJEK, 3.9.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; Pod piramido; Rdeči grafit; Enciklopedija znanja; Srečanje z živalmi; Gore in ljudje; Na vrtu; Novi raziskovalci; Sledi - 13.00 Poročila - 13.30 Ljudje in zemlja - 14.00 Polnočni klub - 15.30 Podoba podobe - 16.00 Dober dan, Koroska - 16.30 Poročila - 16.45 Tomažev svet - 16.50 Telebajski - 17.20 Radovedni Taček - 17.45 Volja najde pot - 18.35 Žrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Klinika pod palmami, nan. - 21.00 Medana, dok. film - 22.00 Odmevi - 22.55 Brez reza

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Nevitna v morski globini, dok. oddaja - 16.30 Komisar Rex, nan. - 17.25 Peta hiša na levi, nan. - 17.50 Kosarka - 19.45 Videospotnice - 20.05 Kosarka - 22.00 Obzorja, dok. nad. - 22.50 Med sosed, nad. - 23.10 Brane Rončel izza odra

KANAL A

10.00 Mladenč v modrem, nan. - 11.20 Ricki Lake - 12.15 Dannyjeve zvezde - 13.15 Skrita kamera - 14.15 Zvezdne steze, nan. - 15.15 Princ z Bel Aira, nan. - 15.45 Temna luka, nan. - 16.40 Ricki Lake - 17.35 Tretji kamen od sonca, nan. - 18.05 Cosby, nan. - 18.35 Varuška, hum. nan. - 19.05 VIP, nan. - 20.00 Glava nad vodo, film - 21.40 Will in Grace, nan. - 22.10 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.40 Noro zaljubljena, nan. - 23.10 Seinfeld, nan. - 23.40 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vse za poljub, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Obala ljubezni, nad. - 13.10 Športna scena - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Obala ljubezni, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Sedma nebesa, nan. - 20.55 Vrnitev v prihodnost 2, film - 22.50 Zlata krila, nan. - 23.40 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.15 Športni pregled - 18.45 Brezskrbne počitnice - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Rezerviran čas - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Klepet z... - 22.00 Športni pregled - 22.30 Rezerviran čas - 23.00 Novice

Nagrade na Otočec, v Novo mesto in Kostanjevico

Do roka smo prejeli 148 rešitev in žreb je izmed reševalcev 33. nagradne križanke izbral Anico Bučar z Otočca, Faniko Prime iz Novega mesta in Alojzijo Piperski iz Kostanjevice. Bučarjevi je pripadla denarna nagrada, Primčeva in Piperskova pa bosta za nagrado prejeli knjigo. Nagrajenkam čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 10. septembra na naslov: Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "križanka 35". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

Rešitev 33. križanke

Pravilna rešitev 33. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: ODPOMOČ, PREVARA, LARINKS, ČAPLJA, ATE, AGON, KOBRA, MLEKO, OPAT, POKROV, TELETINA, LO, OKARINA, MIT, RAS, RODNICA, RT, STAVKAR.

TOREK, 4.9.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Odmevi; Mostovi; Čarobni šolski avtobus; Radovedni Taček; Tomažev svet; Lahki nog naokrog; Volja najde pot; Klinika pod palmami, nan. - 13.00 Poročila - 13.10 Brez reza - 14.10 Medana, dok. meseca - 15.00 Dok. film - 16.00 Duhovni utrip - 16.30 Poročila - 16.45 Izpodnebnik, nad. - 17.10 Oddaja za otroke - 17.25 Enciklopedija znanja - 17.45 Maji, dok. oddaja - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Titani, ameriška nad. - 21.00 Aktualno - 22.00 Odmevi - 22.50 Nedožne laži, angleška drama

SLOVENIJA 2

10.30 Vremenska panorama - 15.35 Videospotnice - 15.55 Simfonija za mamke - 17.00 Komisar Rex, nan. - 18.00 Biti, ne biti, film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Ko zlate citre zapojejo, 1. del - 21.00 Deveti krog, film - 22.30 Sopranovi, nan. - 23.10 Svet poroča - 23.40 Slovenska kratka filma: Zijalo; Dim ni kar dim - 0.00 Duh v školjki, japonski film

KANAL A

10.00 Mladenč v modrem, nan. - 11.20 Ricki Lake - 12.15 Adijo pamet - 13.15 Skrita kamera - 14.15 Zvezdne steze, nan. - 15.15 Princ z Bel Aira, nan. - 15.45 Temna luka, nan. - 16.40 Ricki Lake - 17.35 Tretji kamen od sonca, nan. - 18.05 Cosby, hum. nan. - 18.35 Varuška, nan. - 19.05 VIP, nan. - 20.00 Mr. Nice Guy, film - 21.40 Will in Grace, nan. - 22.10 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.40 Noro zaljubljena, nan. - 23.10 Seinfeld, nan. - 23.40 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vse za poljub, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Obala ljubezni, nad. - 13.10 Sedma nebesa, nan. - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Obala ljubezni, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Preverjeno - 20.45 Strmoglavljeni, film - 22.30 Zlata krila, nan. - 23.20 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Klepet z... - 17.30 Povej! - 18.15 Športni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Preverjeno - 21.00 Novice - 21.20 Športni pregled - 22.25 Brez panike - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice

SREDA, 5.9.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Dober dan, Koroska; Risanke; Izpodnebnik, nad.; Enciklopedija; Lingo; Maji, dok. oddaja; Titani, nad. - 13.00 Poročila - 13.10 Obzorja duha - 13.40 Slep potnik, film - 15.10 Aktualno - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Pod klobukom - 17.45 Svet narave, nad. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Sedmi pečat, film - 22.00 Odmevi - 22.55 Koncert mariborske filharmonije

SLOVENIJA 2

10.30 Vremenska panorama - 15.25 Videospotnice - 15.55 Arboretum Voljji Potok - 16.20 Pripravljeni - 17.00 Komisar Rex, nan. - 17.50 Kosarka - 19.45 Videospotnice - 20.05 Nogomet - 22.10 Kosarka - 23.40 Sopranovi, nad. - 0.30 Umori, nan.

KANAL A

10.00 Mladenč v modrem, nan. - 11.20 Ricki Lake - 12.15 Dannyjeve zvezde - 13.15 Skrita kamera - 14.15 Zvezdne steze - 15.15 Princ z

Bel Aira, nan. - 15.45 Lepi časi, nan. - 16.40 Ricki Lake - 17.35 Tretji kamen od sonca, nan. - 18.05 Cosby, nan. - 18.35 Varuška, nan. - 19.05 VIP, nan. - 20.00 Begunec, nan. - 20.55 Na kraju zločina, nan. - 21.50 Will in Grace, nan. - 22.20 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.50 Noro zaljubljena - 23.20 Seinfeld, nan.

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vse za poljub, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Obala ljubezni, nad. - 13.10 Preverjeno - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Obala ljubezni, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Dirka s časom, film - 21.45 Newyorška policija, nan. - 22.40 Zlata krila, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.30 Uršarje - 18.15 Klepet z... - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00

NE ZAMUDITE NA VAŠEM KANALU

- V Klepetu z... vam bomo danes ob šestih zvečer predstavili Metko Wachter, s katero se je pogovarjala Verica Marušič.
- Kako do počitniškega dela in kam z zasluskom? To vam bomo zavrteli v petkovih mladinskih oddajah Povej, ki bo na vrsti ob osmih zvečer. Prispevek Lubenica party si lahko ogledate v oddaji Brez panike ob 21.20.
- V Posavskem obzorju v soboto ob pol sedmih zvečer se med drugim lahko zapeljete z muzejskim vlakom.
- Michael Schumacher je že ubranil naslov svetovnega prvaka. Mu bo uspelo zmagati dvainpetdeseti, kar ni še nikomur? To boste lahko zvedeli v nedeljo ob 13.30, ko bomo prenašali dirko Formule 1 za Veliko nagrado Anglije.
- Začelo se bo evropsko košarkarsko prvenstvo, na katerem sodeluje tudi Novomeščan Matjaž Smodiš

DOLENJSKE PEKARNE

OBVESTILO

Kegljaško društvo Dolenjske pekarne, d.d., organizira **turnir trojk v kegljanju na 100 metov**, izmenično vsak po en lučaj, ki bo v **soboto, 1.9.2001**, s pričetkom ob **9. uri**, na kegljišču Dolenjskega lista v Novem mestu. Prijave zbiramo samo še danes, v četrtek, **30.8.2001!** Prve tri uvrščene ekipe prejmejo pokale in praktične nagrade. **Prijavnina za ekipo znaša 1.000 tolarjev.**

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO NOVO MESTO

Obvestilo

o obvezni splošni jesenski deratizaciji (zastrupljanju podgan in miši)

v občinah Brežice, Črnomelj, Dolenjske Toplice, Krško, Metlika, Mirna Peč, Novo mesto, Semič, Šentjernej, Škocjan, Trebnje in Žužemberk

Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto bo v naštetih občinah opravljal deratizacijo med 3.9.2001 in 21.11.2001. V ta namen bo uporabljal zastrupljene vabe. Strup v vabah (kumarinski preparati) preprečuje strjevanje krvi.

Strup je nevaren tudi domačim živalim in ljudem, zato se je potrebno ravnati v skladu z navodili deratizerjev.

Protistrup je vitamin K1 (na zalogi ga imajo vse veterinarske in zdravstvene ustanove).

Dodatne informacije lahko dobite na Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto, Mej vrti 5, tel. 07/33-22-904.

RIC Razvojno izobraževalni center Novo mesto

objavlja RAZPIS ZA ŠOLSKO LETO 2001/ 2002

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

vpis v 6., 7. ali 8. razred

Program je prirejen za odrasle. Šolanje traja pol leta za vsak razred. Program je brezplačen.

POKLICNE IN STROKOVNE SREDNJE ŠOLE

TRGOVEC za poklic PRODAJALEC

Program priporočamo tistim, ki imate dokončano osnovno šolo, ali ste obiskovali 2- ali 3-letno srednjo šolo, pa je niste dokončali.

POSLOVNI TEHNIK za poklic POSLOVNI TEHNIK

Program je namenjen vsem, ki ste po poklicu poslovni tajniki. Šolanje nadaljujete v 4. in 5. letniku.

EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK (pti) za poklic EKONOMSKI TEHNIK (komercialno področje)

Program je namenjen vsem, ki ste po poklicu prodajalci. Šolanje nadaljujete v 4. in 5. letniku.

Evidenčni vpis v program EKONOMSKI TEHNIK za poklic EKONOMSKI TEHNIK Izbirna področja: finančno računovodsko področje, komercialno področje, poslovno in upravno področje

Program priporočamo tistim, ki imate dokončano 3-letno srednjo šolo in želite pridobiti V. stopnjo izobrazbe.

PROGRAMI PREKVALIFIKACIJ

Prekvalifikacija za poklic PRODAJALEC

Če imate končano 3-letno srednjo šolo in želite postati prodajalec, pripravimo za vas izobraževalni načrt za program prekvalifikacije.

Prekvalifikacija za poklic EKONOMSKI TEHNIK

Če imate končano 4-letno srednjo šolo in želite postati ekonomski tehnik za komercialno področje, pripravimo za vas izobraževalni načrt za program prekvalifikacije.

Prijave sprejemamo do 28. septembra. Prijavne obrazce dobite v RIC Novo mesto. Vse publikacije s predstavitvami posameznih programov so na voljo v naši informacijski pisarni.

RIC NOVO MESTO, Novi trg 5, 8000 Novo mesto
delovni čas: ponedeljek – petek: 8.00 – 12.00 in 13.00 – 18.00

07/ 393 45 50, 393 45 66

07/ 393 45 67

http: www.ric-nm.si, e-pošta: ric@ric-nm.si

V skladu z določbami Statuta Občine Metlika (Ur. l. RS št. 34/99) in na podlagi 4. člena Odloka o ogrevanju soseske iz skupne kotlovnice v naselju Borisa Kidriča v Metliki, daje Občinski svet Občine Metlika

JAVNI RAZPIS

ZA IZBIRO UPRAVNIKA KOTLOVNICE V NASELJU BORISA KIDRIČA V METLIKI

I.

Občina Metlika razpisuje izbiro upravnika kotlovnice v naselju Borisa Kidriča v Metliki za nedoločen čas z 12-mesečnim odpovednim rokom. Izbrani upravitelj kotlovnice bo opravljal naloge po pogodbi z Občino Metlika, zlasti pa bo skrbel za:

- nemoteno oskrbo s toplotno energijo objektov TPC, avtobusne postaje, ter več stanovanjskih blokih Kidričeva 2-5 v Metliki;
- za tekoča in investicijska vzdrževanja kotlovnice in kinetnega sistema;
- za izvajanje politike cen ogrevanja in obračunavanje ter pobiranje stroškov ogrevanja po sprejetih kriterijih in določilih odloka o ogrevanju soseske iz skupne kotlovnice v naselju Borisa Kidriča v Metliki;
- vse naloge in pravice lastnika in upravnika kotlovnice se opredelijo v medsebojni pogodbi.

II.

Na ta razpis se lahko prijavijo pravne ali fizične osebe, ki imajo registrirano zahtevano dejavnost po kriterijih v skladu z zakonodajo in pravilih stroke. K prijavi je potrebno priložiti:

- pisna dokazila o registraciji dejavnosti,
- referenčno listo,
- opis kadrov, ki bi izvajali sprejete naloge.

III.

Pisne ponudbe pošljite priporočeno v 8 dneh po objavi na naslov: Občina Metlika, Mestni trg 24, 8330 Metlika, z oznako "OGREVANJE".

Vse potrebne informacije o kotlovnici lahko dobite pri TERCA, d.o.o., Šentrupert, Šentrupert 124, ali na poslovni enoti v Metliki v naselju Borisa Kidriča (Malešič Dare), tel. 07/30-58-303, in Jože Nemanic, tel. 07/30-63-100.

Odpiranje ponudb bo komisijsko, ponudniki pa bodo o izbiri obveščeni v roku 8 dni po opravljeni izbiri.

OBČINA METLIKA

AFORIZMI

- Če je življenje res borba, potem je med nami mnogo dezerterjev.
- Počasi se daleč pride, posebno še, če imaš za počasnost hitro plačilo.
- Čeprav si slep za barve, ne moreš spregledati plave kuverte.

ZRNO

ZRNO, d.o.o.
Gmajna 6, 8274 Raka

Trgovina Zrno, d.o.o., Raka, vam nudi ves material od temeljev do strehe po izredno konkurenčnih cenah in lastno dostavo na dom oziroma gradbišče.

V AKCIJI:

- cement Anhovo 915,00 SIT
- apno 476,59 SIT
- opeka mod 6/1 109,48 SIT
- armat. mreža 9x6 5.797,16 SIT
- toplotni omet P 2500 920,00 SIT
- boljši termo omet supertherm 1.190,00 SIT

- stiropor sistem 5 cm do zaključnega sloja 1.355,14 SIT/m² (najcenejša fasada v Sloveniji)
- strešna kritina Tondach - posebna akcija
- betonski tlakovci 1.428,00 SIT/m²

- BRAMAC do 1.9.2001 153,00 SIT/kom
- CREATON
- RUSTICO 157,08 SIT/kom
- STREŠNIK 70,16 SIT/kom

Trgovina Zrno, d.o.o., Raka, vam poleg gradbenega materiala nudi kvaliteto:

- izvedbo notranjih in zunanjih strojnih ometov
- izvedbo vseh vrst fasad
- izvedbo tlakov
- urejanje dvorišč s kvalitetnimi tlakovci vseh mogočih barv in kombinacij proizvajalca Samoborka Samobor

Trgovina Zrno, Raka, ima že na zalogi sladkor v vrečah

148,00 SIT/kg

Na voljo so tudi PVC kadi:

- 500 l 6.261,78 SIT
- 750 l 9.264,15 SIT
- 1000 l 15.805,58 SIT

Vse informacije na telefonski številki

07/49-75-410, 07/49-75-086

Prevračanje po brežini

DOBROVA - 26-letni D. A. s Senovega se je 14. avgusta z osebnim avtom peljal po lokalni cesti, izven naselja Dobrova pa je v levem nepreglednem ovinku zaradi neprimerne hitrosti izgubil oblast nad vozilom, zapeljal v levo in po brežini navzdol, kjer se je prevračal. Sopotnik, 29-letni B. F. iz Senovega, je zaradi hudih poškodb iskal zdravniško pomoč v brežiški bolnišnici.

SREDNJA ŠOLA KRŠKO

Hočevarjev trg 1
8270 Krško
07 49 22 233
http://www2.arnes.si/~sskkkrsko3s/

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH 2001/02

IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI ?

POKLICNO TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE:

- STROJNI TEHNIK
- ELEKTROTEHNIK ENERGETIK
- ELEKTROTEHNIK ELEKTRONIK

INFORMATIVNI DAN IN VPIS ?

Torek, 11.9.2001, ob 16. uri
v prostorih SŠ Krško.

Predavanja se pričnejo v ponedeljek,
17.9.2001, ob 16.uri

CIK Trebnje

vabi k vpisu

CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO Trebnje, Kidričeva 2, 8210 Trebnje

- OSNOVNA ŠOLA za odrasle
- TRGOVEC
- EKONOMSKO KOM. TEHNIK - PTI
- EKONOMSKO KOM. TEHNIK
- UPRAVNI TEHNIK
- PREDŠOLSKA VZGOJA

V sodelovanju z EDC Kranj

- PEČAR (keramičar)
- SLIKOPLESKAR-ČRKOSLIKAR

V sodelovanju s CDI Univerzum

- VRTNAR IN CVETLIČAR
- GOSTINSKA DELA (kuhar, natakari)
- GOSTINSKI TEHNIK
- TURISTIČNI TEHNIK

Vpisi: od 10. do 14. septembra 2001.

VISOKA POSLOVNA ŠOLA - študij na daljavo
(v sodelovanju z Ekonomsko fakulteto Ljubljana)

Vpis: 25. septembra 2001.

Informacije in predprijave:

CIK Trebnje 8210, Kidričeva 2; 07/34-82-100, 34-82-104
vsak delovnik od 8. do 17. ure, ob petkih do 16. ure.

VAFRA COMMERCE, d.o.o.

Griže 125, 3302 Griže

Smo podjetje s 35-letno tradicijo proizvodnje in prodaje opreme za sanitarije ter sredstev za vzdrževanje higiene in čistoče. Zaradi povečanega obsega dela in širitve trga zaposlimo

TERENSKEGA KOMERCIALISTA

enega izvajalca za območje Dolenjske in Bele krajine in enega izvajalca za Posavje.

Od kandidata pričakujemo:

- vsaj srednješolsko izobrazbo komercialne ali tehnične smeri,
- organizacijske sposobnosti, komunikativnost, urejeno zunanost in veselje do dela s strankami na terenu.
- vozniški izpit B kategorije in
- lastno vozilo za 3 meseca, ko traja poskusna doba.

Ponujamo stimulativni zaslužek.

Pisne prijave pošljite v roku 8 dni po objavi oglasa, napisane lastnoročno na zgornji naslov.
Dodatne informacije na tel. št. 041/613-298.

TABOR DETELJICE - Deteljica, društvo posvojiteljskih družin, ki vključuje zakonce iz vse Slovenije, je tudi letos organizirala poletni tabor. Od 5. do 7. avgusta je na Vršču v Tičarjevem domu gostovalo 26 članov društva. Cilj prvega dne je bila Ruska kapelica, drugega dne Špička in izvir reke Soče, za nekatere pa celo Prisojnik. Tretji dan se je ena skupina napotila do Slemenove špice - Kekčeve dežele (na sliki), druga pa do Mojstrovke. (Foto in tekst: Helena Murgelj)

RENAULT

REVOZ d.d., podjetje za proizvodnjo in komercializacijo avtomobilov,
Belokranjska c. 4, 8000 Novo mesto

Iščemo nove sodelavce:

1. za delo v Informatiki in organizaciji.

Vabljeni ste kandidati, ki imate:

- izobrazbo računalniške smeri,
- ambicije po stalnem izpopolnjevanju in spoznavanju novih tehnologij,
- želje po delu v mednarodnih projektih skupinah,
- veselje do dela v informatiki.

Z vami bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

2. za delo v Proizvodni direkciji

- avtoličarja.

Delo je dvoizmensko. Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas z 1-mesečnim poskusnim delom in možnostjo spremembe statusa v nedoločen čas.

Delovni mesti sta v Novem mestu.

Če vas ponujeno delo zanima in ustrezate zahtevam, pošljite svojo prijavo s kratkim življenjepisom v 8 dneh na naslov:

REVOZ d.d., Direkcija človeških virov, Vodenje razvoja zaposlenih, Belokranjska c. 4, 8000 Novo mesto.

PROTEKT SINTAL d.d.
družba za varovanje
Seidlova 5, 8000 Novo mesto
tel.: 07/3 325 325
faks: 07/3 917 305

DOLENJSKI LIST • DOLENJSKI LIST

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustil naš
dragi brat, stric, svak in prijatelj

**FRANC
PAVLIN**

iz Novega mesta, Potov Vrh 13

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vaščanom za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Posebna zahvala p. Luki za lepo opravljen obred, pogrebni službi Oklešen, Gasilskemu društvu Potov Vrh- Slatnik in sorodnim GD, govorniku za besede slovesa, Društvu upokojencev, pevcem in vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

SREDNJA ŠOLA ZA FARMACIJO, KOZMETIKO IN ZDRAVSTVO
Ljubljana, Zemljemerska 5

objavlja

R A Z P I S

za vpis v program kozmetični tehnik
- izobraževanje odraslih

Pogoj za vpis je:

- štiriletna srednja šola ali
- triletna srednja poklicna šola.

Rok za oddajo prijav (obrazec DZS - 1,20) je do 15.9.2001.

Informativni dan bo 8.9.2001 ob 10. uri v šoli.

Informacije: 01/300-72-40 ali 01/300-72-56.

**V SPOMIN
SLAVKU
VIDMARJU**

*Spomin ne vrača let,
ki minula so,
a ljubezen
v spominu srca
ostaja...*

Njegovi

ZAHVALA

*Odšel si tja, kjer ni solza,
ni trpljenja, ni gorja.
Ostala tvoja je dobrina
v srcih naših bolečina.*

V 52. letu starosti nas je zapustil
naš dragi mož, ate in stari ate

**JOŽE
PRIMC**

Črnomelj, Zelena pot 8

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za pisno in ustno izraženo sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Lepa hvala medicinskemu osebju Oddelka za intenzivno nego Interne bolnišnice Novo mesto, g. kaplanu, gasilcem, pevcem, govorniku, trobentaču in pogrebni službi Malerič. Najlepša hvala vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Vse do zadnjega si se boril,
da bi boj z boleznijo dobil,
a na koncu pošlo so ti moči
in za vedno zaprl si oči.*

V 67. letu starosti nas je po težki
bolezni zapustil naš dragi mož, oče,
stari oče in brat

**STANISLAV
METEŽ**

iz Črnomlja

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki ste nam stali ob strani, nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče ter pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi kolektivu Elektra in Kolpe ter govornikom za poslovljne besede.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

**ANTONA
MILEKA**

iz Tribuč 19

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, darovane sveče, cvetje in sv. maše. Posebna zahvala osebju Interne oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, govornikom za besede slovesa, GD Tribuč, župnikoma za pogrebni obred, pevskemu zboru za zapete žalostinke, izvajalcu Tišine in pogrebni službi Malerič. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

*Življenje celo si garal,
vse za dom, družino dal.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

V 74. letu starosti nas je tragično zapustil naš dragi mož, oče, stari oče,
tast, brat in stric

JOŽE GERKŠIČ

iz Gornjega Suhorja 14

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, številnim prijateljem in znancem, ki ste pokojnemu v tako velikem številu izrazili spoštovanje, nam bili v vsestransko pomoč, izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče in ga pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo osebju ZD Metlika, Splošni bolnišnici v Novem mestu, Društvu upokojencev Suhor, Društvu ZB Suhor, Društvu invalidov Metlika, KS Suhor, gasilcem PGD Suhor, govornikom Gerksiču in Zupančiču za poslovljne besede, pevcem za zapete žalostinke, izvajalcu Tišine, pogrebni službi Piškurič in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Martina, sinovi Jože, Tone in Bojan z družinami, brat Janez, sestre Lojzka in Jožica ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Rada božala si pravnuko
in vnuke svoje,
omahnile so za vedno roke tvoje,
nikoli te ne bomo pozabili,
na grob tvoj bomo rožice nosili.*

V 82. letu starosti nas je zapustila draga mama, babica, prababica, sestra,
teta in tašča

VERONIKA MENART

s Potoka

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom, sodelavcem kolektiva I & I Koper in Novolesa- struženje za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala g. Jakliču za besede slovesa, Domu starejših občanov Novo mesto, Društvu upokojencev Straža, ZB Straža, pogrebni službi Oklešen, šmihelskim pevcem, družini Petan ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre -
le daleč je...*

V 59. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni zapustila draga žena,
skrbna mama, babica, sestra in teta

TEREZIJA BERKOPEC

roj. Miklavčič

iz Novega mesta, Jedinščica 41

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ji v najtežjih trenutkih življenja stali ob strani: prijateljem, sosedom, sorodnikom, znancem, osebju bolnišnice Novo mesto in Onkološkemu oddelku UKC v Ljubljani. Zahvaljujemo se za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in donacije Onkološkemu oddelku UKC v Ljubljani, Krki, tovarni zdravil, Društvu invalidov Novo mesto, pevskemu zboru Šmihel, pogrebni službi Novak in g. proštu za lepo opravljen obred s sveto mašo. Še enkrat hvala vsem, ki ste se poslovlili od pokojnice in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Usoda se kruto je poigrala
in tebe od nas za vedno odgnala.
Zdaj pa na hribčku mirno boš spal,
svečko ti vedno nekdo bo prižgal.*

Mnogo prezgodaj nas je v 54. letu iznenada zapustil naš ljubi mož, oče,
stari oče, brat in stric

IGNAC PELKO

Kamenško 15, Šentjanž

Beseda hvala je premalo, da bi z njo mogli izraziti hvaležnost vsem sorodnikom in prijateljem, ki ste nam stali ob strani ob tej nenadni izgubi, nam pisno ali ustno izrazili sožalje, pokojniku darovali cvetje in sveče, ter vsem, ki ste pokojnega pospremili k večnemu počitku. Zahvala Splošni bolnišnici Novo mesto - Nevrološkemu oddelku, Lovski družini Šentjanž, g. župniku, pevcem, registrom, govornikom, sosedom in Ferotehni, d.o.o.. Še enkrat hvala vsem, ki sočustvujete z nami, ste nam v oporo in ga ohranjate v lepem spominu.

Žalujoci: žena, sin, brat z družinami in ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 30. avgusta – Rozalija
Petek, 31. avgusta – Rajko
Sobota, 1. septembra – Tilen
Nedelja, 2. septembra – Stefan
Ponedeljek, 3. septembra – Dora
Torek, 4. septembra – Zalka
Sreda, 5. septembra – Lovrenc

Lunine mene

2. septembra ob 23.45 – polna luna

kino

BREŽICE: Od 30.8. do 2.9. (ob 19. uri) Artur Prdonja. Od 30.8. do 4.9. (ob 21. uri) Dnevnik Bridget Jones.
ČRNOMELJ: 31.8. in 1.9. (ob 20.30) ter 1.9. (ob 18.30) Tečnoba

v hlačah. 2.9. (ob 20. uri) Volčja bratovščina.

GROŠUPJE: 31.8. (ob 20. uri) Zamujena priloznost.

KRŠKO: Od 30.8. do 1.9. (ob 20. uri) ter 2.9. (ob 18. uri) V pajkovi mreži.

METLIKA: 31.8. (ob 20. uri) Volčja bratovščina. 2.9. (ob 18. in 20. uri) Tečnoba v hlačah.

NOVO MESTO – Dom kulture: 30.8. in 31.8. ter od 2. do 5.9. (ob 17. uri in 20.30) ter 1.9. (ob 16.45 in 20. uri) Pearl Harbor.

NOVO MESTO – KC Janeza Trdine: 30.8. ter od 1. do 5.9. (ob 18. in 20. uri) Brigitin dnevnik.

RIBNICA: 1.9. (ob 21. uri) Zamujena priloznost.

VELIKE LAŠČE: 1.9. (ob 19. uri) Zamujena priloznost.

PRITLIČNO hišo z vrtom prodam ali menjam za manjše stanovanje, do 45 m², (okolica Šmarjeških Toplic, 8 km). ☎ (031)217 315.

PRODAJ

DVOJNO belo korito za kuhinjo, še zapakirano, prodam. ☎ (041)860134. 1588

KORUZO za silažo ali zrnje in pecljalnik za grozdje prodam. ☎ (07)3071 249. 1821

KORUZO za silažo prodam. ☎ (07)30 47 694. 1823

DVA hrastova soda za vino, (400 in 500 litrov) ter kotel za žganjekuho, 60-litrski, prodam. ☎ (041)298-845. 1832

HRASTOVE SODE, rabljene, in 10 a koruze za silažo ugodno prodam. ☎ (041)625-246. 1837

OPAZ in ladijski pod, smrekov, z dostavo, prodam. ☎ (03)5451-082. 1837

ČEBULO in R 4 GTL prodam. Štrulcelj, Talčji Vrh, ☎ (07)30 52 817. 1839

PREŠO, 140-litrski, in motorno škroplnilo Supra 50 prodam. ☎ (041)535-666, Jože Božić, Tolsti Vrh 45. Ogled v soboto in nedeljo.

CVIČEK ugodno prodam. ☎ (07)30 71 634, zvečer. 1845

KVALITETNO belo vino in domače žganje lahko kupite, če pokličete na ☎ (041)671-424.

CVIČEK prodam. ☎ (07)3326 802, po 15. uri. 1854

MLADINSKO SOBO, računalniško mizico in stol prodam. ☎ (07)3341 298. 1858

DOBRO, kvaliteto šmarnico v okolici Dobriča ugodno prodam. ☎ (041)372-744.

INOX CISTERNE za vino, belo vino. Klič po 15. uri. ☎ (041)422120. 1820

PREŠO za grozdje, ovce z mladiči in več kmetijskih strojev prodam. ☎ (07)3069 167.

MLIN za grozdje, pecljalnik, prodam. ☎ (07)3324 048. 1807

DRVA bukova, kalana, lahko tudi razžagana, z dostavo na dom, prodam. ☎ (041)693-219.

BRIKETE ZA KURJAVO zelo ugodno prodam. ☎ (07)3847 506, ☎ (07)3847 507.

VINO cviček in ličalnik za koruzo prodam. ☎ (07)3082 200. 1818

300 L cvička prodam. ☎ (07)3073 282. 1808

BELO vino po ugodni ceni prodam. ☎ (07)3077223. 1819

RAZNO

GRADITELJI! Po konkurenčnih cenah in kakovostno izdelujemo strojne tlake, strojne omete in termofasade. ☎ (031)623 000.

HITRO IZPLAČILO gotovine z nizko provizijo pri prodaji delnic, ki kotirajo na ljubljanski borzi, nudimo. BPH Medvešek - Pušnik, d.d., Ljubljana, poslovalnica Mercator center Novo mesto, ☎ (07)3930262. 1521

DOMAČE PECIVO po ugodnih cenah (piškoti, potice, pecivo, torte). Dostava brezplačna. ☎ (07)3073 083, ☎ (041)746 330, Slaščičarstvo Rogliček, Gornje Kronovo 8, Otočec. 1753

UGODNO prodamo lokal v Brežicah, velikost 76 m². ☎ (041)642 556. 1809

IŠČEMO starejšo gospo za varstvo dojenčka in oskrbo starejše osebe v okolici Dolenjskih Toplic. ☎ (041)435 632. 1810

MANJŠI LOKAL v centru Novega mesta oddam. ☎ (07)33 24 631. 1825

NUJNO! Potrebujemo pomoč za starejšo osebo na domu. Lokacija: center Novega mesta. ☎ (041)521-839. 1835

www.kvarner.hr

KVARNER
Počitnice v svetu
otokov in delfinov

Turistična zajednica Zupanje primorsko-goranske
Nikole Tesle 2, HR-51410 Opatija
Tel. 00385-51 272 988, -272 665
Fax 00385-51 272 909
e-mail: tzpg-opatija@ri.tel.hr HAV A-TSKA

ROLETARSTVO
BAYER
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
07/30 80 210
040/202 868

DEŽURNE TRGOVINE

Mercator Dolenjska, d.d.
Livada 8, Novo mesto
ob sobotah: od 7. do 13. ure: vse živilske prodajalne
• od 8. do 20. ure: Hipermarket Cikava
ob nedeljah: od 8. do 12. ure: Hipermarket Cikava
• od 8. do 11. ure: PC Ločna, Market Drska, Market Smrečnikova

Kmetijska zadruga Krka, z.o.o.
ob nedeljah: od 7. do 11. ure: Samopostrežba Mirna Peč
• od 8. do 11. ure: samopostrežba Brusnice, Straža (vsako drugo nedeljo), Dol. Toplice, Škocjan
• od 8. do 11. ure: samopostrežba Bršljin

mizerstvo
Jože Zupančič s.p.
Sveti 12a, 8000 Novo mesto

- lesena okna in vrata po naročilu
- suhomontažna obnova oken in vrat
- panoramske stene
- vhodna vrata in vrata za zidanice

Telefon: 07/30-99-262
GSM: 041/682-512

NA OTOKU PAG oddam apartma ob morju. ☎ (041)230-393. 1844

OPAZNE PLOŠČE in kovinske podpore posodim za opazne plošče. ☎ (07)33 46 106.

SLUŽBO DOBI

V NOVOODPRTH poslovnih prostorih v TPC HEDERA z najsodobnejšo računalniško opremo zaposlimo več samozavestnih, komunikativnih sodelavk. Prijave za razgovor sprejemamo na ☎ (07)3378 910, Prešernova družba, d.d., Ljubljanska 26, Novo mesto. ☎ 07/33 22 765 ali 041/628 385.

KUHARICO in NATAKARICO zaposlimo v novomeški okrepčevalnici Caffé de Paris. ☎ 07/33 22 765 ali 041/628 385.

V GOSTINSTVU zaposlimo pripravnika ali pomožnega delavca. 2M okrepčevalnica, Livada 8, Novo mesto. ☎ (041)408-792. 1827

Takoj zaposlim kleparja-krovca, tesarja-krovca in pomožnega delavca za delo na strehi. Pokličite na tel. 07/49-05-580 oz. 041/611-877.

Abram Andrej, s.p.
Krovstvo, tesarstvo in kleparstvo
MDB 22, Leskovec pri Krškem

Pacific, Senica Milan, s.p.
razpisuje prosto delovno mesto:

• kuhar

• natak

• poslovođa

v enoti Novo mesto in Krško.

Prijave in informacije: tel. 031/676-146.

FRIZERKO s prakso, sposobno za samostojno delo, zaposlimo. Pisne ponudbe pošljite na naslov: Frizerski studio Simona, Marjana Kozine 3, Novo mesto.

MESARSTVO BOBIČ, d.o.o., Škocjan, zaposli več KV mesarjev za delo v klavnicah. Prošnje pošljite na naslov: Mesarstvo Bobič, Škocjan 52, 8275 Škocjan. 1847

NATAKARJA (-ICO) in pripravnika (-ico) gostinske smeri zaposlimo. ☎ (041)643-707, Brane Kramarič, s.p., Grajska c. 4, Otočec.

ZA PROMOVIRANJE antivirusnega programa Panda software ter stike z javnostjo nujno zaposlimo urejene, komunikativno in odgovorno osebo z znanjem računalništva in angleščine. Prijave: Ribera, d.o.o., Stari trg 5 a, Trebnje. ☎ (07)34 61 020. 1852

SLUŽBO IŠČE

UPOKOJENA kuharica išče nekajurno delo za pomoč v kuhinji v dopoldanskem času. ☎ (040)231 622 ali ☎ (040)844 076. 1774

STANOVANJA

TRISOBNO STANOVANJE v Novem mestu (CK, KATV, telefon) oddam. ☎ (041)794-639. 1830

V NOVO MESTU oddamo študentski sobo s kopalnico. ☎ (07)30 25 624. 1836

2-SOBNO STANOVANJE v Kočevju, veliko 78 m², prodam. Ostalo po dogovoru. ☎ 041/730-151.

DVOBOBNO STANOVANJE v Novem mestu, 57 m², na Mestnih njivah, prodam. ☎ (07) 33 26 369 ali (041)705-194. 1856

Papilot

PŽ

CENTER ZA POMOČ ŽRTVAM KAZNIVIH DEJANJ

VAM JE NA VOLJO VSAK DAN V TEDNU 24 UR NA DAN.

Če ste bili žrtev kateregakoli kaznivega dejanja (rop, tatvina, spolni napad, ogrožanje varnosti), če se nad vami izvaja nasilje (fizično, psihično, spolno), če ne vidite poti iz situacije, v kateri se počutite kot žrtev, ne glede na to, ali je storilec znana, neznana oseba ali institucija:

POIŠČITE POMOČ!

Prijazne svetovalke so vam na voljo po telefonu ali osebno. Vse kar morate storiti, je da pokličete telefonsko številko ali se oglasite osebno na centru.

☎ 07/33-74-030, Florjanov trg 2, Novo mesto

☎ 07/49-93-576, Černelčeva 3a, Brežice

ZVEDELI BOSTE VSE, KAR VAS ZANIMA.

POMOČ JE ZAUPNA IN BREZPLAČNA!

V CENTRU Novega mesta oddam trisobno opremljeno stanovanje. ☎ (07)30 75 381.

V PRITLIČNI hiše v Novem mestu oddamo sobo. ☎ (031)284-294. 1842

V METLIKI oddam sobo za manjšo pomoč v gospodinjstvu. ☎ (07)30 60 670. 1855

TREBNJE-OKOLICA. Oddam delno opremljeno dvosobno stanovanje. ☎ (041)747 874.

ŽENITNE PONUDBE

48-LETNI samski moški, brez obveznosti, 185/90, stalno zaposlen, s stanovanjem v Ljubljani in avtom bi rad spoznal resno žensko za resno zvezo. ☎ (01)4327322, ☎ (031)287 291. 1811

ŽIVALI

PERUTNINARSTVO Gunjilac in valilnica s Senovega obvešča cenjene stranke, da sprejema naročila za kilogramske bele piščance, grahaste ter rjave nesnice, katere bodo lahko preleteli 7. in 8. septembra. Vse informacije na telefonu ☎ (07)4973 190 ali ☎ (041)676 724.

SPREJEMAMO naročila za bele kilogramske piščance. Ob delavnikih pa lahko dobite enoletne kokoši, mlade jarkice in purane. ☎ (07)8189 710, ☎ (07)8189 711, Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec. 1650

NA VOLJO so selekcionirani šentjernejški petelinji za nadaljnjo rejo. ☎ (07)30 71 389 ali (041)490-866. 1843

VEČ PUJSKOV, težkih 50 do 100 kg, prodam. ☎ (07)30 71 325, popoldan, ali (041)395-802.

DOLENJSKI LIST

• **VIKENDE (zidanice):** v Dol. Kotu pri Dvoru, Semiču, Straži, na Vinjem vrhu, Uršnih selih, Hrastu pri Jugorju, Ljubnu

• **STAVBNA ZEMLJIŠČA:** nad Tuševim Dolom, v Šentrupertu (okolica), Šentjernej (Gor. Vrhpolje), Straži, Novem mestu, na Ljubnu

• **POSLOVNE OBJEKTE IN PROSTORE:** v Črnomlju (diskoteka), Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Germova, Dlančeva, Bršljin - Rialto, Hedera)

• **POSLOVNO-STANOVANJSKE OBJEKTE V OBRATOVANJU:** v Dol. Vrhpolju (gostilina), Vavti vasi (pizzerija)

• **KMETIJE:** v Prapročah pri Šentjernej, Šentrupertu (okolica), v Beli krajini (10 km od Črnomlja)

Oddamo:

• poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu

Oglasite se na sedežu podjetja ali nas pokličite.

LERAN

Novo mesto, Lebanova 24

http://www.leran.si

e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940

faks: 07/33 79 941

mobitel: 07/33 22 282

041/633 553

Prodamo:

• **HIŠE:** v Bojani vasi, na Bučki, v Črnomlju, Dol. Ponikvah (pri Trebnju), Jagodniku, Krškem, Metliki, Mokronogu, Novem mestu (in okolici), v Grobljah, Straži, Škocjanu, Žužemberku, Gabrijelah, Družinski vasi, na Otočcu, Dvoru, Uršnih selih

• **STANOVANJA:** v Krškem, Novem mestu, Straži, Šentjernej, Črnomlju, Ljubljani (enoinpok-in 2-sobna)

• **APARTMAJE:** več novih enot v Šmarjeških Toplicah

KMETIJSKI STROJI

TROSILEC GNOJA Sip-Krpan 30 prodam. ☎ (07)30 73 195, od 6. do 7. ure zjutraj. 1846

KORUZNI ADAPTER Geringoff PCA 603 prodam. ☎ (041)837-374. 1857

MOTORNA VOZILA

GOLF III D, letnik 1993, prvi lastnik, dobro ohranjen, prodam. ☎ (041)408-792. 1828

GOLF D, letnik 1989, kovinske barve, lepo ohranjen, prodam. ☎ (041)542-115. 1829

PREPIS VOZIL

041/546-159

SUZUKI

Avtomehanika
Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
☎ 07/30 24 791

SWIFT 1.0/3V 1.342.880 SIT

BALENO 1.6 GLX 4 WD sedan 2.686.880 SIT

LIANA 1.3 GL 2.788.800 SIT

JIMNY 1.3 VX 2.798.880 SIT

DOLENJSKI LIST

Št. 35 (2714), leto LIII • Novo mesto, četrtek, 30. avgusta 2001 • Naklada 16.009 izvodov

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Naslov: Dolenjski list, Germova ulica 4, 8000 Novo mesto, p.p. 212

Direktor: Drago Rustja

Uredništvo: Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc, Igor Vidmar in Mojca Žnidarsič

Izhaja ob četrtek. Cena izdava v kolportuži 240 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 2. polletju 5.980 tolarjev, za upokojene 5.382 tolarjev, za pravne osebe 11.960 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni kolportážnega izdava oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

Oglaš: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 3.100 tolarjev (v barvi 3.300 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 6.200 tolarjev (v barvi 6.600 tolarjev); za razpis 3.700 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV.

Mali oglas do deset besed 2.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 200 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Poslovni račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 11970-0011425175 (tolarski); 970-7100-4405/9 (devizni)

Telefoni: tajnica 07/39 30 500, direktor 39 30 502, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglaš in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506

Telefaks: 07/39 30 540

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet: http://www.dol-list.si

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TCR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

22 DOLENJSKI LIST

SPAR

NOVO!

SPAR

KAVA TROPICA
mleta, 500 g

398.-

4+2 GRATIS

OTROŠKE KAŠICE HIP
6 x 190 g

836.-

PIŠČANČJA BEDRA
Perutnina Ptuj,
družinsko pakiranje, 1 kg

310.- CENEJE!

739.-

DOBRODOŠLI V METLIKI!

PON. - PET. 8h - 20h SOBOTA 8h - 17h
NEDELJA 7³⁰ - 12h

PIVŠKA POSEBNA SALAMA
Pivka, 1 kg

310.- CENEJE!

649.-

GROZDJE BELO, 1 kg

UGODNO!

249.-

Ponudba velja: 30.8. - 4.9.2001 oz. do prodaje zalog.

SPAR SLOVENIJA d.o.o., Ljubljana, Šmartinska 152G

FRIZERSKI STUDIO

Simona

Simona Šimec, s.p.
Novo mesto, Marjana Kozine 3
Telefon: 07/33-73-461
Gsm: 041/609-144

Delovni čas:
pon.-pet.: od 8. do 19. ure
sobota: od 8. do 12. ure

ROLETARSTVO

MEDLE

Šentjernejska cesta 13, 8000 Novo mesto
tel.: 07/39 30 930, fax: 07/39 30 947
PE Ljubljana, Čargova 4
tel./fax: 01/568 48 33

- ROLETE ALU IN PVC
- ŽALUZIJE
- VERTIKALNE ŽALUZIJE
- PLISEJI
- ROLOJI
- TENDE
- KOMARNIKI
- MONTAŽA IN SERVIS

TENDE - MARKIZE
ZA VAŠ DOM, POSLOVNI OBJEKT

Radenska

ZDRAVILIŠČE RADENCI

Tel. 02 520 10 00, 520 27 20

**Oaza zdravja,
miru in
sprostitve.**

od 1. do 30. septembra 2001

20% popusta za upokoјence
pri bivanju od pet dni dalje!

Gostilna vooko

GOSTILNA - PRENOČIŠČA
07/30-85-603
RATEŽ
pri Novem mestu

RADIO UNIVOX

107.5 MHz

e-mail: info@univox.si

MANA
turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto
tel.: 07/33 21 115, 33 25 477 • faks: 07/33 42 136

IZLET 11.10. - 14.10.

(obiranje mandarin,
Medjugorje,
Dubrovnik, slapovi
reke Krke)

RADIO 94.6 MHz
VESELJAK

DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST

**Če delaš, kolikor hočeš,
in dobiš, kolikor narediš,**

to pomeni,

da zaslužiš, kolikor hočeš.
In prav tako je pri nas.

Kaj vam ponujamo ?

- zanimivo delo - svetovanje in trženje osebnih in premoženjskih zavarovanj;
- redno zaposlitev;
- strokovno usposabljanje;
- možnost dobrega zaslužka;
- ustvarjalno in prijazno delovno okolje.

In kaj od vas pričakujemo ?

- vsaj 5. stopnjo strokovne izobrazbe;
- delovne izkušnje v prodaji;
- vozniški izpit B-kategorije;
- sposobnost dobrega komuniciranja.

Zavarovalne zastopnike iščemo za področje
PE Novo mesto na območjih: **Trebnjega,**
Novega mesta, Krškega, Sevnice,
Brežic, Črnomlja in Metlike.

Adriatic
zavarovalna družba d.d.

Pisne prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh od objave na naslov:
Adriatic zavarovalna družba d.d.
PE Novo mesto
Novi trg 1
8000 Novo mesto

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas 1 leta s 3-mesečnim poskusnim delom in možnostjo zaposlitve za nedoločen čas.

Kandidati boste o odločitvi obveščeni v 15 dneh po izbiri.

RADIO SRAKA
94.6 MHz

Prodajni center podov
PCP PUREBER!
PARKETARSTVO
Foersterjeva 10, Novo mesto

Radio 100.7 MHz

STUDIO
103.0 MHz

Borut Peterlin

Sreča je, v življenju početi stvari, ki te res veselijo, ne le kot hobi, ampak kot poklic. Borut Peterlin iz Straže pri Novem mestu je akademski fotograf in življenja brez fotoaparata si ne zna predstavljati. Z njim spoznava ljudi, svet pa tudi sebe, kar je še kako pomembno. Ampak za vsako stvar v življenju se je treba boriti in to Borut pri 26-letih dobro ve.

Že kot fantič je rad fotografiral. "Prvi poskusi so bili s starim očetovim ruskim aparatom. Že če sem na negativu prepoznal fotografijo, sem bil strašno vesel. Največkrat je seveda nisem. S svojim prvi pravim fotoaparatom sem se leta 1991 odpravil slikat vojsko, ki se je takrat izseljevala. Imel sem opravka s policijo, skratka zelo naivno in neumno sem se šel fotoreporterja. Od takrat nočem več slikati vojne, je pripovedoval Borut, ki pa se po osnovni šoli v Vavti vasi ni odločil za srednjo fotografsko šolo, temveč se je vpisal v lesno v Novem mestu. "Vedel sem, da to ni to, da me zanima le fotografija in da je rešitev študij na praški Akademiji lepih umetnosti (F.A.M.U.). Ko sem uspešno opravil sprejemne izpite, sem sebi, predvsem pa drugim, dokazal, da vem, kaj počnem," se spominja mladi fotograf in ne pozabi omeniti velike pomoči staršev. "Pri osnovah tehnike fotografiranja in razvijanja ter sploh z izkušnjami, včasih pa tudi s kakšnim stojalom ali objektivom, pa sta mi veliko pomagala Drago Vuica in Bojan Radovič.

Štiri leta v Pragi je Borut dobro izkoristil in se domov vrnil kot akademski fotograf. Leto dni je pomagal pri novomeškem študentskem časopisu Park, urejal internetne strani, predvsem pa razmišljal, kaj zdaj. Borut namreč ni zdrav, če nima pred seboj vedno nekih ciljev. Uspelo mu je, da so ga lani za leto dni sprejeli v italijanskem Benettonovem raziskovalnem centru komunikacij v Fab-

rico. "Veliko sem se ukvarjal z računalniškim in fotografskim oblikovanjem. Kljub raznim težavam in nesporazumom na italijanski šoli pa sem veliko odnesel."

Uspelo mu je narediti zanimivo razstavo Ob petih jutraj, ki so jo pred kratkim na ogled postavili v ljubljanskem Cankarjevem domu. "V Fabrici je bilo zelo komplicirano, če sem želel fotografirati, zato sem se na delo odpravil ob petih jutraj, ko nisem nikogar vznemirjal. To je postal moj koncept - čas med dnem in nočjo, med življenjem in smrtjo... Želim si fotografirati svet ob petih jutraj, med mojimi cilji pa je tudi knjiga. Ne vem še, o čem bo govorila, ampak bo super!", je prepričan Borut, ki s fotografijami najraje pripoveduje zgodbe. "Sicer sem težko prepoznaven, morda le po dinamičnosti."

Pravi, da je dobro stopiti na prepih, kot sam imenuje čas na Češkem in v Italiji, pa ne le v tujini, to se da tudi doma. Tako je pred dnevi v dolenski metropoli uspešno pripravil in vodil - ne pozabi omeniti, da s pomočjo Marka Zajca, Maje Bele in Tomaža Grdine - prvo poletno fotografsko delavnico Fotopub z mentorji, tudi iz tujine. Sam je predaval o fotografiji kot vizualni komunikaciji. Okrog 40 tečajnikov je dokaz, da je v Sloveniji veliko lačnih znanja o fotografiji, sploh pa cenovno dostopnejših izobraževanj. Delavnice je naslovil Stopite ven, na prepih kreativnosti! Večkratni nagrajenec Emzinovih natečajev Fotografija leta pravi, da bodo takšne fotografske delavnice, ki bodo še kvalitetnejše, postale tradicionalne. "Morda bom tudi jaz kaj pripomogel, da bo na Slovenskem več obetavnih fotografov."

Borut pa seveda ne bi bil Borut, če ne bi imel v glavi že novih načrtov: podiplomski študij fotografije na eni najelitnejših akademij v Evropi, na Royal College of Art v Londonu, tako da se že pripravlja na sprejemne izpite. Solnina za leto dni znaša kar 60 tisoč mark, "in ker gre za tako vsoto, se z denarjem sploh ne obremenjujem. Vsako leto menda brezplačno sprejmejo koga posebej nadarjenega...", potihlo upa.

Sicer pa namerava mladenič, ki ne more še brez športa in knjig, veliko potovati po svetu, se ukvarjati s fotografijo in se še več učiti ter se vračati v rodno Dolenjsko. "Tu so moje korenine, tu sem doma."

LIDIJA MURN

26. Ribniški semenj in rokodelski festival

Bogat program - Slavnostni govornik bo minister But

RIBNICA - 26. ribniški sejem suhe robe in lončarstva, ki ga že tradicionalno organizira Turistično društvo Ribnica v sodelovanju z ribniško občino prvo nedeljo v septembru, tudi letos obiskovalcev ne bo razočaral. Združen z Rokodelskim festivalom bo na sejmski dan omogočal edinstven pogled na stare, bolj ali manj že pozabljene obrti na Slovenskem, saj se bodo festivala, ki ga tudi letos organizira Območna obrtna zbornica Ribnica, udeležili izdelovalci iz cele Slovenije.

Spremljajoče prireditve se bodo pričele že v petek z nočnim turnirjem v malem nogometu na športnem igrišču na Griču, nadaljevale pa se bodo z glasbeno zabavnim programom v soboto zvečer v dvorani Športnega centra Ribnica. Ob razstav si je že moč ogledati razstavo v Miklovi hiši, v času semnja pa bosta na ogled še gobarska razstava in razstava malih živali na Marofu.

Semenj se bo začel ob 9.15 uri kot običajno s sprevedom, v katerem bodo tudi letos krošnjari, narodne noše, godba, pevci in nastopajoče skupine. Med slednjimi bodo člani kar 10 narodno-zabavnih ansamblov iz vse Slovenije, ki bodo na odru za grajskim obzidjem nastopili ob 11. uri, pa tudi Turki iz Velikih Lašč in vitezi iz Turjaka, ki bodo v gradu nastopili ob 13. uri. Slavnostni govornik ob otvoritvi sejma, ki ga bo vse od 10. pa do 18. ure spremljal tudi niz prireditev, ki jih organizira Ribniški študentski klub in bodo potekale na parkirišču pri zavarovalnici Triglav, bo minister za kmetijstvo mag. Franci But.

M. L.-S.

Zidanica s slamnato streho

Stara zidanica prenovljena po nekdanji podobi - Za začetek slamnata streha, na koncu vinogradniški muzej

TANČA GORA - Ana Bahor pravi, da ji je všeč staro, da pove več in ima več v sebi. To prepričanje je botrovalo odločitvi, da bo streha na stari zidnici prav takšna, kot je nekoč že bila, slamnata.

Bahorjevi, po domače kar Ankini, iz Dragovanje vasi so se dela lotili premišljeno. Osnova za slamnato streho je seveda slama, ki jo je cela družina zbirala kar tri leta. Rž je bilo treba posejati, ročno požeti, ločiti zrnje od slame, slamo prečesati in jo

LE ENA BO MISS SLOVENIJE 2001 - V petek so v Atomskih toplicah izbrali 15 finalistk letošnjega tekmovanja za Miss Slovenije. Za laskavi lepotni naslov se bodo potegovala Lucija Gubenšek, Polona Baš, Svetlana Božovič, Sanja Iskra, Nina Ledinek, Martina Ilijaš, Anja Slatinšek, Mihaela Kukovec, Miladinka Stojanović, Meri Verbnjak, Maja Petrič, Brigita Zvoček in tri Posavke: Kostanjevičanka Ana Zajelšnik, Senovčanka Rebeka Dremelj in Brežičanka Ivana Salamon. (Foto: Viljem Klemenčič)

Čistilna akcija ob Kolpi

PODZEMELJ - V okviru šeste vseslovenske čistilne akcije Nedeljskega dnevnika je v soboto potekala čistilna akcija ob bregovih Kolpe. Vsak udeleženec je dobil zaščitne rokavice in vrečko za smeti. Namen teh čistilnih akcij je opozarjati ljudi, da smo za onesnaženost narave krivi sami, sami pa lahko tudi pripomoremo k zmanjšanju te onesnaženosti. Sodelovalo je malo domačinov, večina udeležencev je bila iz drugih krajev Slovenije, prišel pa je tudi minister za okolje in prostor Janez Kopač. Akcija, ki jo je vodil Tone Fornezzi Tof, je dobro uspela, saj je sedaj ob Kolpi za cel zabojnik manj smeti.

DENIS UDOVIČ PONOVO MARTIN KRPAN - Že tretje leto zapored je Denis Udovič iz Hrvatina (na sliki prenaša Krpanovo kobilo) dokazal, da je "najmočnejši" v tej deželi. Na finalnem delu tekmovanja Martin Krpan 2001 se je minulo soboto v Šentjerneju pred množico gledalcev v šestih igrah pomerilo devet finalistov, zmagovalcev izbirnih tekmovanj, ki so med potekom potekala po slovenskih regijah. Boj za najmočnejšega Slovenca je bil napet in zanimiv, in če je že kmalu postalo jasno, da bo tudi letos težko premagati Krpana iz Hrvatina, se je vnel hud boj za drugo mesto. Po šestih igrah so si drugo mesto delili namreč kar trije tekmovalci, ki so se nato pomerili še v dodatni igri. Tako je drugo mesto pripadlo Borisu Miloševiću iz Selnice ob Dravi, tretje pa Goranu Petkoviču iz Ljubljane. Žal letos med finalisti ni bilo nobenega Dolenjca. (Foto: Marijan Hočevar - Megafoto)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Kritika zaradi kritičnosti - Iver v tujem očesu - Zanikrnost v urejenem okolju - Parkiranje brez računa - Kazen za predplačilo - Gor in dol po Beli Cerkvi

Naš zvesti bralec Marjan Pavliha iz Domžal, sicer po rodu Belokranjec, pravi, da smo Slovenci zelo kritični in da takoj na veliki zvon obesimo, če nam kaj ni prav, pohvala pa da nam gre bolj težko iz ust. Pravi, da bi morali bolj spodbujati pozitivne stvari in pohvaliti, kar je pohvale vredno. Tako ga moti, da je v našem pozivu bralecem, naj se nam oglašijo, pohvala kot razlog za klic šele na tretjem mestu, in še to kot "morda koga pohvalili". Da bi dal lep primer, je nato gospod Marjan pristrano pohvalil Kapušinovo gostilno na Krasincu v Beli krajini. "Pred nedavnim sva z ženo tam preživela nekaj zelo lepih dni. Vse je bilo izvrstno in vredno pohvale: prijaznost, postrežba, ustrežljivost, tudi cene so

sprejemljive. Skratka: v vseh pogledih sva bila z ženo zelo zadovoljna."

Manj pa je bil zadovoljen naš bralec Simon Miklavčič s Hriba pri Šmarjeških Toplicah in je to tudi povedal. "V oko mi je padel lesni opilek in zdravnik me je nujno napotil v očesno ambulantno v novomeško bolnico. To je bilo ob 10. uri. Bolečina v očesu je bila vse hujska in postala skoraj neznošna." Nesrečnik se je po nasvetu sestre, ki mu je pomagala, kolikor je mogla, obrnil na zdravnika in ga prosil, če bi ga vzel naprej. Ta pa ga je odrezavo zavrnil, češ da naj počaka, da bo prišel na vrsto. "Ob enih popoldne so me končno poklicali in v dveh minutah je bilo vse opravljeno."

Bralec iz Bučne vasi pa dobro vidi, a tisto, v kar se mu je zapičil pogled, ga zelo moti. "V Novem mestu je ob ljubljanski cesti med Petrolom in McDonaldsom, nasproti BTC-ja, grd in zanemarjen ograjen prostor, v katerem so kupi odpadnega gradbenega materiala. V sicer urejenem okolju je to še toliko bolj opazno. Kaj ne bi prijeli lastnika, da to nemarnost vsaj za silo uredi in pospravi nesnago? Če ne drugega, bi lahko tam vsaj začasno uredili dodatna parkirišča."

Martina iz Globodola pa je povedala, da v novomeški parkirni hiši, kjer pogosto parkira, največkrat ne dobi računa. "Če ga hočem imeti, ga moram posebej zahtevati. Nazadnje sem morala biti kar vztrajna, da sem ga dobila, ker je ženska, ki pobira parkirnine, vmes telefonirala. Delavke, ki me že poznajo, me pa, ko pri dem plačam, posmehljivo vprašajo, če potrebujem tudi račun."

Bralka iz okolice Novega mesta pa ni dobro naletela v novomeški knjigarni. "Sin bo šel v I. razred, šolske knjige sem naročila in plačala že 20. junija." V knjigarni so ji povedali, da bo knjige dobila konec avgusta. A ženska se je v knjigarni oglasila že prej, saj je videla, da jih imajo. "Pa so mi rekli, da jih lahko dobim šele po 20. avgustu. Če jih ne bi plačala vnaprej, ampak bi jih kupila tisti dan, bi jih pa takoj dobila, kot so jih številni drugi, ki so bili takrat v knjigarni. Taka je očitno kazen za tiste, ki plačujejo vnaprej. Ne bom nikoli več!"

Bralka iz okolice Šmarjeških Toplic pa se je pritožila, ker so zaradi vodovodne okvare ceste v Beli Cerkvi prekopali, potem pa je zasilno zagnili. "Hitro so avtomobili tisti pesek zmetali ven in naredil se je globok jarek, da kmalu z avtom ne bomo mogli čez. To bi pa že morali narediti tako, kot je prav, a se nič ne zmenijo!" se hudi. Pri kapelici v Beli Cerkvi pa je jeseni, ko so pod cesto delali luknjo z raketo, privzdignilo asfalt in je že od takrat greben. Nekje gor, drugje dol, pa se "zglaha"...

Ker je telefon kar pogosto zvonil, je morala bralka iz Krškega večkrat poskusiti, preden je dobila zvezo. Tako se je zadnje četrtkovo telefonsko dežurstvo končalo tako, kot se je začelo - s pohvalo. Krčanka je pohvalila novomeški Avto hit. "Imeli smo težave z avtom, na raznih servisih niso ugotovili napake. V Avto hitu v Novem mestu pa so se zelo zavzeli in stvar uredili, in to še pred iztekom garancijskega roka."

A. B.

povezati v snope, imenovane škopniki. Naslednji korak je bilo iskanje mojstra, ki se še ukvarja s to staro obrtjo. Antona Golnarja iz Sv. Jurja ob Ščavnici je Ana Bahor odkrila na Radgonskem sejmu in se z njim dogovorila za sodelovanje. Golnar, ki se je prekrivanja streh s slamo naučil na tečaju Ljudske univerze iz Gornje Radgone, je povedal, da ima v zadnjem času kar veliko dela in da želja Bahorjevih ni osamljena. Prejšnji teden se je tako začelo prekrivanje streh na zidnici Bahorjevih, ki jo domačini bolje poznajo pod imenom Ankina kapelica.

Lojze Bahor, Anin oče, ve povedati, da je zidanica zelo stara, a uspešno kljubuje zobu časa, saj je narejena iz kvalitetnega hrastovega lesa. Odzunaj je bila kasneje zaradi izolacije tudi ometana, vendar Bahorjevi razmišljajo, da bi omet odstranili in zidnici vrnilli povsem prvotno podobo. Želja Ane Bahor je namreč, da bi to zidanico spremenili v vinogradniški muzej, kjer bi si ljudje lahko ogledali, kako so se belokranjski vinogradi obdelovali nekoč. Ob tem je omenila, da bi bila vesela vsakega prispevka v obliki starih vinogradniških orodij in priprav, ki se skrivajo na podstrešjih ali zidnicah.

Mojster Anton Golnar pri delu na Bahorjevi zidnici.

Prenovo zidanice Bahorjevi financirajo kar sami, saj bi imeli več stroškov, če bi projekt prijavili na Spomeniški varstvo. Pred Bahorjevimi je tako še veliko dela, preden bo zidanica, ki je v njihovi družini že več kot stoletje, lahko tudi nam pripovedovala o zgodovini belokranjskega vinogradništva.

MARJETKA PEZDIRC

Prvi posnetek bobra v naravi v Sloveniji, narejen s pomočjo termo senzorja. (Foto: Dušan Pavlin)

NAŠA NARAVNA DEDIŠČINA

Bobri ob reki Krki

Prva poročila o bobrih (Castor fiber) v reki Krki segajo v leto 1998, ko so se začela presenetljiva opažanja vrste, ki je iz slovenskih rek izginila zaradi lova sredi 18. st. Ponovni prihod bobra je najverjetneje povezan z njihovo naselitvijo 1996 na Lonjskem polju ob reki Savi na Hrvaškem.

V spodnjem toku reke Krke se je, po opazovanjih sodeč, naselil vsaj en par bobrov. Videti je, da mu miren rečni tok z bogato obrežno vegetacijo vrbovja ter obdajajoči poplavni travniki in njive nudijo ustrezne življenjske razmere. Bobri so teritorialne živali. Zadržujejo se na rečnem odseku ob Krakovskem gozdu, kjer so si v strme rečne bregove izkopali več tudi do 10 metrov dolgih rovov s prostorno končno izbo, v kateri prebivajo in polegajo mladiče. Pod težo traktorja se je tako odprl tudi vhod v eno takšnih izb, povsem nastlano z drobnimi vejicami in

dlako. Potek njihove naselitve pozorno spremljamo. Ker so ponoči aktivni, podnevi pa skriti v varnem zavetju brlogov, je njihovo število težko oceniti. Sprva redke sledi ogrizenih vrbovih vej so danes na tem rečnem odseku povsem običajne. Opazovanja kažejo, da se je družinska skupnost, v katero so lahko poleg odraslega paravključeni tudi spolno neaktivni mladiči prejšnjih legel, povečala za nekaj članov.

S prihodom bobrov je podobna dolenska narave pestrejša in zanimivejša. Upamo, da jih bomo znali sprejeti in živeti z njimi, čeprav bo ob reki Krki v prihodnje kakšna vrba manj, čeprav bo požrt kakšen koruzni strok ali odnesen snop žita.

Če boste opazili bobrove sledi tudi vi, nam, prosim, to sporočite!

ANDREJ HUDOKLIN
ZVNKD Novo mesto, Enota za varstvo narave

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prislunhili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 07/ 39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prislunhil.